NLB Banka d.d., Sarajevo

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

Gradimo na prednostima našeg domaćeg terena.

Sadržaj

O nama 3

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu. 4–29

Odgovornost za finansijske izvještaje 29

Izvještaj nezavisnog revizora 30

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period 34

Izvještaj o finansijskom položaju 35

Izvještaj o promjenama na kapitalu 36

Izvještaj o novčanim tokovima 37

Napomene uz finansijske izvještaje. 38-105

O nama

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

Dom je tamo gdje su ljudi koji su nam najvažniji. Naš dom je u ovom regionu. Sa vama i uz vas.

Ko smo

NLB Banka d.d., Sarajevo (NLB Banka) je dio NLB Grupe, najveće banke i finansijske institucije u Sloveniji, čiji je osnovni fokus poslovanja na tržištima jugoistočne Evrope (Makedonija, Kosovo, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Srbija).

Matična banka je najveća slovenačka banka, koja je ojačala svoju stratešku i sistemsku poziciju u regionu. U 2023. godini, NLB Grupa i sve njene članice, uprkos svim izazovima tržišta, ostvarile su dobre poslovne rezultate i time potvrdile da NLB Grupa nastavlja da posluje na uspješan i održiv način. Ovakvi rezultati govore u prilog ojačanom povjerenju koje su klijenti, privrednici i građani, ukazali NLB bankama na svim tržištima poslovanja.

Klijenti i njihovo zadovoljstvo su u fokusu poslovanja Grupe, koja teži da u regionu, gdje posluje pruži adekvatan odgovor na realne potrebe klijenata i u njihovom najboljem interesu. NLB Banka se u svom poslovanju vodi strategijom usmjerenom na korisničko iskustvo, u skladu s kojom se nastavlja pozicionirati kao regionalni šampion koji nudi sveobuhvatne bankarske usluge fizičkim i pravnim licima.

NLB Banka svojim klijentima širom Federacije BiH i Distrikta Brčko pruža:

- **Kompletan servis finansijskih usluga**
- **Ponudu prilagođenu potrebama klijenata**
- **Visok nivo kvaliteta usluge**
- **Rasprostranjenu mrežu od 34 poslovne jedinice u Federaciji BiH i Distriktu Brčko**
- **Moderne kanale distribucije svojih usluga**
- **Individualan pristup i posvećenost klijentima**

Vizija

Zajedno ćemo se brinuti o finansijskim potrebama naših klijenata i doprinositi kvalitetu života u našem regionu.

Misija

Volimo svoj dom, želimo zajedno da ga unaprijedimo i razvijemo za sadašnje i buduće generacije.

Strateški fokus NLB Grupe

Postati regionalni šampion

Stavljati klijente na prvo mjesto

Braniti svoju tržišnu poziciju

Iskoristiti prilike i sinergije

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

Naš cilj

Cilj NLB Banke je izgraditi održiv rast poslovanja s jasnim fokusom na profitabilnost, unaprijediti korporativnu kulturu, poslovne procese i učinkovitost, te obezbijediti poticajnu radnu okolinu koja omogućava zaposlenicima NLB Banke da ostvare svoje lične ciljeve. Posebnu pažnju Banka posvećuje razvoju novih bankarskih usluga, novih kanala distribucije usluga, kao i većoj dostupnosti usluga Banke klijentima, čime Banka kontinuirano gradi snažniju reputaciju i prepoznatljivost brenda.

Temeljne vrijednosti

Temeljne vrijednosti na kojima NLB Banka bazira svoje poslovanje su: transparentnost, povjerenje, stabilnost, jednostavnost i odgovornost, što prepoznaju i naši klijenti koji nam već dugi niz godina ukazuju svoje povjerenje.

Održivo bankarstvo

NLB je prva banka u Sloveniji koja je postala potpisnica Principa održivog bankarstva Ujedinjenih Nacija (UN), a ostale članice NLB Grupe su već poduzele odlučne korake na putu ka održivom bankarstvu također, ispunjavanjem datih obaveza EBRD i MIGA. NLB Banka kao dio NLB Grupe ima ambicije da usidri održivo poslovanje u svoju osnovnu misiju, koje osigurava da njeni proizvodi i usluge ispunjavaju potrebe sadašnjih generacija, dok u isto vrijeme čuva prilike za buduće generacije.

Briga o zaposlenicima je važna za NLB Banku, te je u 2023. godini proglašena za drugog najpoželjnijeg poslodavca u finansijskom sektoru u Bosni i Hercegovini.

NLB Grupa ponosno ističe da ima jedan od najopsežnijih programa društvene odgovornosti u regionu, jer podržava veliki broj projekata filantropskog karaktera, kulturu i mlade, sportiste, s ciljem unaprjeđenja kvaliteta života u regionu.

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

Riječ predsjednice Uprave

Lidija Žigić
Predsjednica Uprave
NLB Banke d.d., Sarajevo

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

Poštovani klijenti, dioničari i poslovni partneri,

Sa zadovoljstvom predstavljamo poslovne rezultate koje je NLB Banka d.d., Sarajevo (u nastavku Banka), ostvarila u 2023. godini. Zahvljajujući odlučnosti i napornom radu naših uposlenika, razumijevanju i posvećenosti našim klijentima, te značajnim finansijskim kriterijima, ostvarili smo dobre rezultate u 2023. godini i ponovo dokazali da imamo veoma održiv poslovni model.

NLB Banka šesta je po veličini banka u Federaciji Bosne i Hercegovine sa ostvarenim rastom aktive od 6,3% i tržišnim udjelom od 6,1% na dan 30.09.2023. godine (posljednji dostupni konačni podaci). Banka je održala zadovoljavajuću likvidnost, stopu adekvatnosti kapitala, te ostale regulatorne propisane limite i ostvarila dobit poslije poreza na 31.12.2023. godine u iznosu od 24,9 milion KM (2022: 22,1 milion KM) i dobit prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja u iznosu od 31,5 miliona KM (2022: 26,6 milion KM). Ukupna aktiva Banke povećana je za 9%, s rastom depozita od klijenata za 13% i neto kredita i potraživanja od klijenata za 10%. Budući da je strateška odluka Banke ulaganje u različite inicijative digitalizacije i optimizacije procesa, očekuje se povećanje produktivnosti i podrška snažnoj ambiciji ostvarivanja većeg tržišnog udjela, posebno kada je riječ o kreditima nebankarskog sektora. Banka je nastavila pružati široki spektar usluga i proizvoda klijentima, kroz razvijenu poslovnu mrežu od 35 poslovnica raspoređenih širom Federacije Bosne i Hercegovine i Distrikta Brčko.

U nastavku ističemo nekoliko pokazatelja koji naglašavaju naše snažne performanse. Krediti fizičkih lica u odnosu na 2022. godinu su rasli za +11,5 %, iznad prosjeka rasta tržišta, dok su krediti u segmentu Mikro klijenata ostvarili rast u iznosu +16,5%. Ostvaren je rast i u dijelu kreditnih kartica i overdrafta u odnosu na godinu ranije za +3%, dok je realizacija paketa u odnosu na 2022. godinu je veća za +10,7%. Značajan rast je evidentiran i kod aktivnih korisnika digitalnih servisa, +36,5% u odnosu na prethodnu godinu. Krediti odobreni u segmentu poslovanja sa pravnim licima ostvarili su povećanje u odnosu na prethodnu godinu za 10,2%. Slijedom prethodnih godina, jedan od ključnih ciljeva u 2023. godini bio je razvoj digitalnih proizvoda i usluga, te osim najznačajnijih komercijalnih ostvarenja, aktivno smo radili i na povećanju korištenja bankomata i POS uređaja, kao i smanjenja gotovinskih transakcija u poslovnicama, te je u odnosu na 2022. godinu, povećan volumen isplatnih transakcija na bankomatima za +4%, kao i volumen pologa na bankomat za +60%, povećan je volumen POS transakcija sa karticama Banke za +25%, te smanjen broj gotovinskih transakcija u poslovnicama za -1%. Prva smo banka u Bosni i Hercegovini koja je svojim klijentima omogućila uslugu Google Pay za brzo, jednostavno i sigurno plaćanje kroz nadogradnju NLB Pay mobilnog novčanika, a omogućena je i digitalizacija različitih Loyality kartica koje klijent posjeduje kod domaćih i inostranih trgovaca. Pored kartica, bezgotovinske transakcije na POS terminalima i bankomatima su omogućene i određenim pametnim satovima. U 2023. godini postali smo pioniri u plasiranju dvije nove usluge za pravna lica uključujući Smart POS koji trgovcima omogućava prihvat kartica bez dodatnog hardvera i Samouslužni POS terminal koji kupcu omogućava samostalno plaćanje bez prisustva trgovca. Uvođenjem ovih proizvoda, tržištu smo ponudili inovativna i savremena rješenja za sigurnije i lakše prihvatanje i korištenje kartičnog plaćanja.

U toku protekle godine, organizovali smo više promotivnih kampanja s ciljem povećanja korisnika i transakcija platnih kartica i digitalnih rješenja NLB Banke u suradnji sa partnerima iz više industrija, uz omogućene popuste i benefite. Briga o klijentima i predanost zaposlenika i odgovorno upravljanje rizicima predstavlja ključne stavke na putu do uspjeha. Provedena istraživanja, pokazala su da je percepcija NLB Banke na tržištu rasla i da se nalazimo među top tri banke prema prepoznatljivosti brenda. U toku 2023. godine, Banka ponovo je izabrana za drugog najpoželjnijeg poslodavca u finansijskom sektoru u BiH što je dodatno potvrdilo naše napore za promovisanje vrijednosti koje u prvi plan stavljaju ljude, razvoj ljudskih potencijala i prosperiteta, kao i kontinuirano učenje i povjerenje.

Priznanja i nagrade uvijek su podsticaj da naše performanse unaprijedimo, a poseban značaj imaju kada dođu kao kruna na još jednu uspješnu poslovnu godinu. Počestvovani smo priznanjem "Zlatni BAM" kao najuspješnija banka u kategoriji "Ukupni ESG učinak", te "GO Green Star" priznanjem što je zasigurno potvrda opredjeljenja NLB Banke ka održivoj budućnosti. Banka je nagrađena i u segmentu društveno odgovornog djelovanja priznanjem "Najbolja digitalna društveno odgovorna kampanja" za kampanju "Konj koji liječi".

Kao što se to navodi i u našoj viziji i misiji, ovaj region je naš dom, a mi volimo svoj dom i pored toga što brinemo o finansijskim potrebama naših klijenata, također želimo doprinijeti kvalitetu života u našem regionu. Posebno smo ponosni što smo nastavili podržavati značajan broj društveno odgovornih inicijativa u segmentu kulture i obrazovanja, sporta nauke i poduzetništva. Nastavili smo naš put ka održivom bankarstvu, kroz podršku nizu inicijativa u segmentu održivog finansiranja i projekata koji podržavaju Ciljeve održivog razvoja UN-a.

Organizovali smo prvu NLB ESG konferenciju s ciljem promocije zelene budućnosti, čime smo učvrstili našu poziciju banke okrenute ka digitalizaciji i poboljšanju zajednice u kojoj živimo i radimo. Prethodne godine smo bili sponzor mnogo važnih manifestacija, podržavajući kulturu, sport i našu lokalnu zajednicu.

Postali smo partneri mnogim javnim institucijama koji su i prepoznali naš značaj u lokalnoj zajednici. Mi smo s druge strane prepoznali značaj kulturne živosti lokalnih zajednica u kojima poslujemo i podržali smo Javne dočeke Novih godina u Sarajevu, Mostaru i Tuzli kroz generalno sponzorstvo.

Naša namjera je postati regionalni šampion i uvjereni smo da smo na pravom putu. Pored toga što se brinemo o finansijskim potrebama naših klijenata, želimo podržati i pozitivno utjecati na kvalitet života zajednice u kojoj živimo i radimo.Nema dileme da je pred nama još jedna izazovna poslovna godina. U nadolazećem razdoblju prilagodit ćemo se makro-ekonomskim prilikama, te nastaviti podržavati naše klijente i zajednice, čiji smo dio.

U ime Uprave NLB Banke d.d., Sarajevo želim izraziti posebnu zahvalu svim klijentima i poslovnim partnerima na povjerenju koje nam je ukazano. Iskrenu zahvalnost dugujemo i kolektivu Banke koji kontinuirano pokazuju posvećenost i napore da svaki segment poslovanja Banke dodatno unaprijede. Vjerujemo da najbolje tek dolazi i radujemo se nadolazećim izazovima. Nadam se da će naše poslovne aktivnosti biti dostatne vašeg povjerenja i u narednoj godini. Uvjerena sam da smo spremni za sve što dolazi.

S poštovanjem,
Lidija Žigić

Organe upravljanja NLB Banke d.d., Sarajevo na dan 31.12.2023. godine čine:

Nadzorni odbor		Mandat:
Predsjednik	Peter Andreas Burkhardt	30.5.2021.–29.5.2025.
Zamjenik predsjednika	Damir Kuder	22.4.2022.–29.5.2025.
Član	Andrej Lasič	30.5.2021.–29.5.2025.
Nezavisni član	Ayda Šebić	30.5.2021.–29.5.2025.
Nezavisni član	Dino Osmanbegović	30.5.2021.–29.5.2025.

Odbor za reviziju		Mandat:
Predsjednik	Andreja Golubić	2.6.2022.–1.6.2026.
Član	Polona Kurtevski	2.6.2022.–1.6.2026.
Član	Mirko Ilić	2.6.2022.–1.6.2026.

Odbor za rizike		Mandat:
Predsjednik	Dino Osmanbegović	30.5.2021.–29.5.2025.
Član	Peter Andreas Burkhardt	30.5.2021.–29.5.2025.
Član	Damir Kuder	22.4.2022.–29.5.2025.

Odbor za imenovanja		Mandat:
Predsjednik	Damir Kuder	22.4.2022.–29.5.2025.
Član	Peter Andreas Burkhardt	30.5.2021.–29.5.2025.
Član	Ayda Šebić	30.5.2021.–29.5.2025.

Odbor za naknade		Mandat:
Predsjednik	Ayda Šebić	30.5.2021.–29.5.2025.
Član	Damir Kuder	22.4.2022.–29.5.2025.
Član	Andrej Lasič	30.5.2021.–29.5.2025.

Uprava		Mandat:
Predsjednik Uprave	Lidija Žigić	1.1.2021.–31.12.2024.
Član Uprave	Denis Hasanić	1.1.2021.–31.12.2024.
Član Uprave	Jure Peljhan	1.1.2021.–31.12.2024.

Glavni interni revizor	Sanela Pušina

Sekretar Banke	Rijad Hamidović

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

Članstva članova Nadzornog odbora i Uprave Banke u drugim povezanim i nepovezanim licima:

Članovi Nadzornog odbora:

Peter Andreas Burkhardt , predsjednik Nadzornog odbora
1. NLB d.d., Ljubljana, član Uprave
2. NLB Banka a.d. Banja Luka, predsjednik Nadzornog odbora
3. NLB Lease&Go Ljubljana, predsjednik Nadzornog odbora

Damir Kuder, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora
1. NLB Banka a.d. Banja Luka, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora
2. NLB d.d., Ljubljana, prokurista

Andrej Lasič, član Nadzornog odbora
1. NLB d.d., Ljubljana, član Uprave

Dino Osmanbegović, član Nadzornog odbora
1. POSJED d.o.o. Sarajevo, vlasnik i direktor

Članovi Uprave Banke:

Lidija Žigić, predsjednik Uprave
1. Privredna Komora Tuzlanskog Kantona, član Upravnog odbora

Denis Hasanić, član Uprave
1. Udruženje Profesionalnih Risk Manager-a (UPRMBiH), član Upravnog odbora
2. Property appraisers (BHPA-BH), član Upravnog odbora

Jure Peljhan, član Uprave
1. Udruženje direktora Slovenije, član
2. Slovenačko udruženje privrednika u Bosni i Hercegovini, predsjednik Udruženja

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

Makroekonomsko okruženje

U uslovima naglašenih geopolitičkih rizika te pogoršanja globalnog ekonomskog ambijenta, u trećem kvartalu 2023. godine zabilježena je stagnacija ekonomskog rasta u EU i eurozoni. U septembru 2023. godine zabilježene su najniže godišnje stope rasta cijena od decembra 2021. godine. Povoljnija kretanja cijena utjecala su na odluku ECB-a da zaustavi dalja povećanja ključnih kamatnih stopa. Većina zemalja eurozone se, prema visini javnog duga i budžetskog deficita, nalazi u fiskalnoj neravnoteži, a rast stopa prinosa do dospijeća na tržištu obveznica dodatno pogoršava njihovu fiskalnu poziciju. Cijene energenata na svjetskom tržištu su u trećem kvartalu bile na znatno nižem nivou u odnosu na isti period prethodne godine usljed diverzifikacije izvora snabdijevanja i slabije potražnje.

Nakon značajnih šokova koji su obilježili prvu polovinu 2023. godine, stagnacija ekonomskog rasta u trećem kvartalu u direktnoj je vezi sa pogoršanjem globalnog ekonomskog ambijenta, u uslovima rastućih geopolitičkih rizika, u prvom redu neizvjesnosti u pogledu rata u Ukrajini i na Bliskom istoku.

Ukupna inflacija je i dalje znatno iznad višegodišnjeg prosjeka, a inflatorni pritisci i dalje dolaze, uglavnom, iz domaće ekonomije, iz kategorija koje se uzimaju u obzir prilikom procjene temeljne inflacije. Trend rasta prosječnih nominalnih i realnih plata nastavljen je i u trećem kvartalu, a nastavljen je i trend pada broja nezaposlenih lica.

Na godišnjem nivou, znatno je usporen rast bruto investicija. Usporen je bio i rast potrošnje domaćinstava, jer je realni raspoloživi dohodak, već duže vrijeme, pod uticajem inflatornih pritisaka. Konačno, izvoz roba i usluga je smanjen, na godišnjem nivou, djelimično zbog baznog efekta, ali i usporavanja ekonomske aktivnosti u zemljama glavnim trgovinskim partnerima. Usljed projekcija značajnog usporavanja ekonomske aktivnosti u Europskoj uniji, očekivanja CBBiH su kako će slabljenje strane potražnje rezultirati daljim padom industrijske proizvodnje i izvoza u 2024. godini.

Promet na domaćim berzama je bio vanredno snažan i u trećem kvartalu, ali i dalje usljed velikog obima emisija dužničkih vrijednosnih papira entitetskih vlada. Kako su emisije, uglavnom, kupljene od strane rezidenata, nije bilo efekata na nivo deviznih rezervi. Devizne rezerve su zabilježile rast na kvartalnom nivou, ali su bile znatno niže u odnosu na treći kvartal 2022. godine. Ni pozitivan doprinos uspješne turističke sezone nije bio dostatan da, na godišnjem nivou, neutrališe efekte rasta vanjskotrgovinskog deficita i servisiranja vanjskog duga na devizne rezerve.

I dalje nema naznaka da promjene u domaćim kamatnim stopama, ili pojačana potražnja za kreditima podstiču rast inflacije. Kamatne stope na depozite sa ugovorenim dospijećem su blago porasle u odnosu na drugi kvartal, što je rezultiralo i slabim rastom prosječnog troška finansiranja banaka. Kamatne stope na novoodobrene kredite preduzećima su, također, zabiježile blagi rast u odnosu na drugi kvartal. Kamatne stope na novoodobrene kredite stanovništvu bile su gotovo nepromjenjene, u odnosu na prethodni kvartal.

Depoziti domaćih sektora, uglavnom bez ugovorenog dopsijeća, i u domaćoj valuti, nastavili su rasti i u trećem kvartalu. Posljedično, zabilježen je rast osnovice za obaveznu rezervu. CBBiH je, od početka trećeg kvartala, dodatno povećala stopu naknade na sredstva na računima obavezne rezerve banaka. Na sredstva koja banke drže kod CBBiH iznad propisanog minimuma, i dalje se ne plaća naknada. Ipak, zbog makroekonomskih okolnosti, i specifičnosti domaćeg finansijskog sektora, stope naknada CBBiH su i dalje znatno ispod referentnih stopa ECB-a.

Na dan 4.8.2023. godine, međunarodna agencija Standard & Poor's je povećala kreditni rejting Bosne i Hercegovine, koji glasi „B+ sa stabilnim izgledima izgledima".[1]

1 www.cbbh.ba

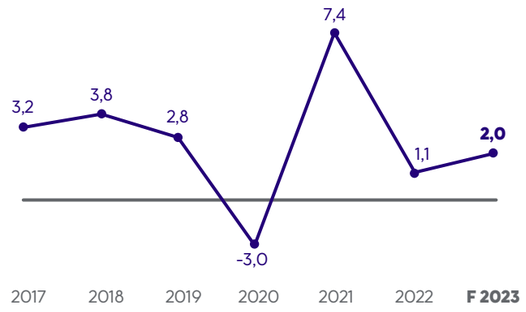

■ Ekonomski rast (realni BDP)

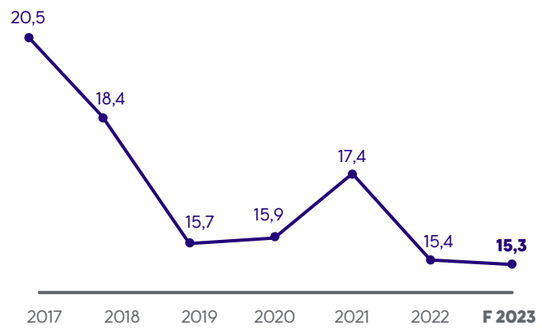

■ Nezaposlenost %

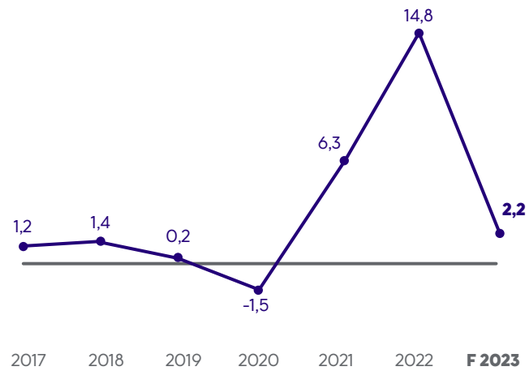

■ Inflacija %

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

BiH		Ostvareno 2017	Ostvareno 2018	Ostvareno 2019	Ostvareno 2020	Ostvareno 2021	Ostvareno 2022	Procjena 2023
Bruto domaći proizvod (BDP)	%	3,2%	3,8%	2,9%	-3,0%	7,4%	4,1%	2,0%
Inflacija	%	0,8%	1,4%	0,6%	-1,1%	2,0%	14,0%	5,5%
Stopa nezaposlenosti	%	20,5%	18,4%	15,7%	15,9%	17,4%	15,4%	15,3%
Neto dug opšte vlade BiH	% BDP	28,7%	23,8%	20,7%	24,6%	21,4%	18,0%	17,8%
Bruto dug opšte vlade BiH	% BDP	37,4%	33,8%	32,1%	36,0%	34,6%	29,7%	28,6%
Kurs	-	1,95583	1,95583	1,95583	1,95583	1,95583	1,95583	1,95583
Investicije	% BDP	23,6%	23,7%	24,3%	22,6%	25,6%	28,0%	26,4%

Izvor: Međunarodni Monetarni Fond (MMF); baza podataka World Economic Outlook, Oktobar 2023

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

Informacija o bankarskom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine

Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine kvartalno objavljuje Informaciju o bankarskom sektoru Federacije BiH, a zadnji dostupni konačni podaci su sa 30.09.2023. godine.

Na dan 30.09.2023. godine u Federaciji BiH poslovalo je 13 komercijalnih banaka, sa 516 organizacionih dijelova, u kojima je bilo zaposleno ukupno 6.563 radnika, što je za 153 radnika više u odnosu na kraj 2022. godine.

Ukupna neto aktiva na nivou bankarskog sektora u FBiH sa 30.09.2023. godine iznosi 28,6 milijardi KM i za 1,4 milijarde KM ili 5,2% je veća u odnosu na kraj 2022. godine. U strukturi aktive banaka najveće učešće imaju neto krediti (56,7%), zatim slijede novčana sredstva (31,3%), te vrijednosni papiri (7,6%). U okviru pasive bilansa banaka najveće učešće imaju depoziti (82,5%) i kapital (12,4%).

Posljednjih nekoliko godina adekvatnost kapitala bankarskog sektora održavana je kontinuirano iznad 15%, što je zadovoljavajuća kapitaliziranost na nivou sektora. Stopa regulatornog kapitala na dan 30.09.2023. godine iznosi 19,03% i značajno je veća u odnosu na zakonom propisani minimum, a što se odnosi i na ostale stope kapitala (stopa redovnog osnovnog kapitala i osnovnog kapitala). U odnosu na kraj 2022. godine stopa regulatornog kapitala smanjena je za 0,3 p.p., a stope redovnog osnovnog i osnovnog kapitala smanjene su za 0,4 p.p.

Na nivou bankarskog sektora u FBiH za period 01.01. - 30.09.2023. godine iskazan je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 432,7 miliona KM, što je za 137,6 miliona KM više u odnosu na isti period prethodne godine. Sve banke sa sjedištem u FBiH su iskazale pozitivan finansijski rezultat.

Posmatrajući osnovne pokazatelje likvidnosti, kvalitativne i kvantitativne zahtjeve, kao i druge faktore koji utiču na poziciju likvidnosti banaka, može se zaključiti da je likvidnost bankarskog sektora u FBiH na kraju devet mjeseci 2023. godine zadovoljavajuća.

Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine vrši kontinuirano utvrđivanje, provođenje i nadzor sistema pravila sigurnog i opreznog poslovanja banaka i bankarskih grupa na konsolidovanoj osnovi, u okviru postupka supervizorskog pregleda i procjene (engl. Supervisory review and evaluation process - SREP). SREP predstavlja sveobuhvatan proces kojim Agencija za bankarstvo vrši procjenu i ocjenjuje izloženost svake pojedinačne banke rizicima, s ciljem efiksanog upravljanja rizicima na nivou bankarskog sektora.

U skladu sa Zakonom o bankama, banke u Federaciji Bosne i Hercegovine moraju zadovoljavati i minimalne zahtjeve za kapitalom i prihvatljivim obavezama (MREL zahtjev). MREL zahtjev se izračunava kao iznos regulatornog kapitala i prihvatljivih obaveza, izražen kao postotak regulatornog kapitala i ukupnih obaveza.

Banci nije propisan dodatni kapitalni zahtjev na osnovu SREP procjene, kao ni ispunjenje MREL zahtjeva za 2023. godinu.

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

Pozicija NLB Banke d.d., Sarajevo na tržištu u Federaciji Bosne i Hercegovine:

Ukupna aktiva

Po visini ukupne aktive, Banka zauzima 6. poziciju u bankarskom sektoru.

U odnosu na 31.12.2022. godine, Banka je sa 30.09.2023. godine ostvarila rast aktive za 6,3%, dok je sektor ostvario rast za 5,2%, tako da je tržišno učešće povećano sa 6,0% na 6,1%.

Aktiva - Tržišno učešće

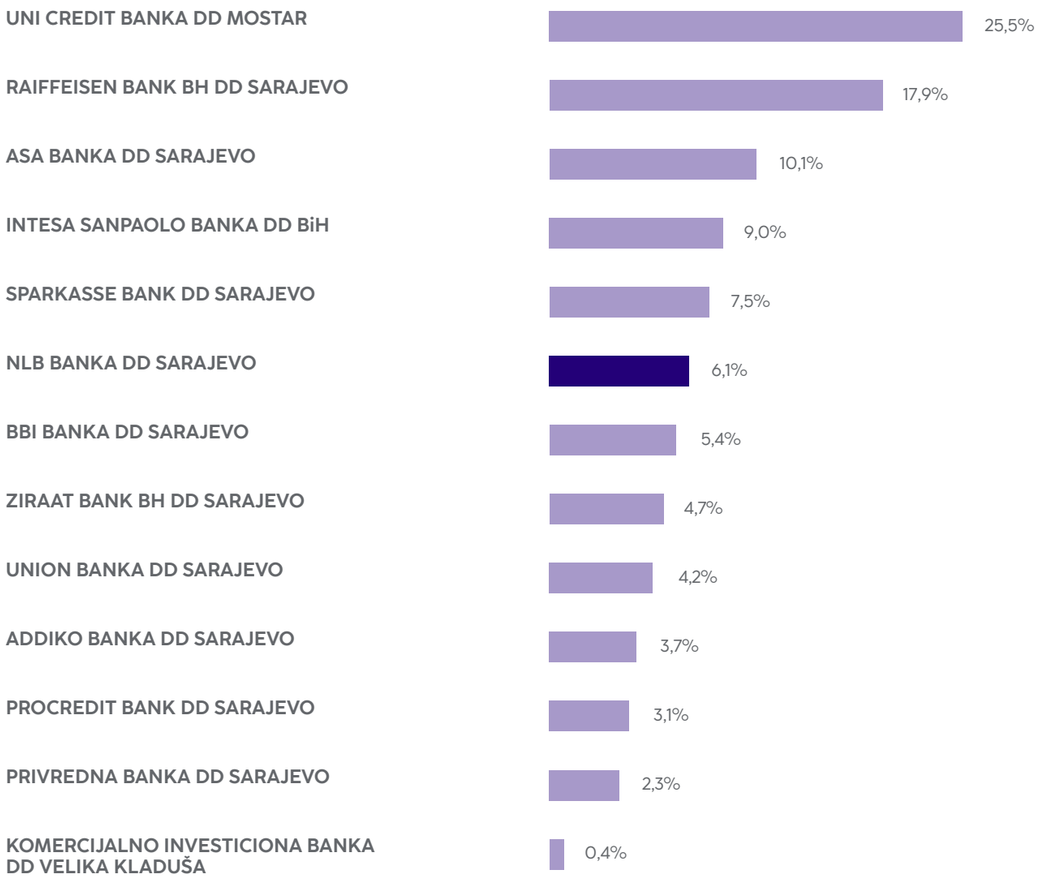

Ukupni krediti[2]

U odnosu na 31.12.2022. godine, Banka je zabilježila rast kredita za 7,2%, dok su krediti u sektoru povećani za 3,9%, tako da je tržišno učešće Banke povećano za 0,2 p.p. i iznosi 6,6%. Prema iznosu ukupnih kredita Banka zauzima 6. poziciju u sektoru.

Tržišno učešće Banke prema visini nebankarskih kredita je povećano u odnosu na 31.12.2022. godine za 0,1 p.p. i iznosi 6,7%, pri čemu je tržišno učešće kredita pravnih lica povećano za 0,1 p.p., a tržišno učešće kredita stanovništvu ostalo na istom nivou.

Ukupni depoziti[3]

U odnosu na 31.12.2022. godine, depoziti Banke su rasli za 6,3%, dok je sektor ostvario rast ukupnih depozita za 5,1%. Po visini ukupnih depozita, Banka sa 30.9.2023. godine zauzima 6. mjesto, dok je tržišno učešće povećano za 0,1 p.p. i iznosi 6,1%.

Tržišno učešće Banke prema visini nebankarskih depozita je povećano u odnosu na 31.12.2022. godine za 0,2 p.p. i iznosi 6,2%.

2 Agencija za bankarstvo FBiH ne objavljuje podatke o kreditima NBS pojedinačnih banaka, već podatak o ukupnim kreditima (bankarskim i nebankarskim)
3 Agencija za bankarstvo FBiH ne objavljuje podatke o depozitima NBS pojedinačnih banaka, već podatak o ukupnim depozitima (bankarskim i nebankarskim)

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

Tržišno učešće Banke prema ukupnim kreditima i depozitima, prikazano je u nastavku:

Ukupni krediti - Tržišno učešće

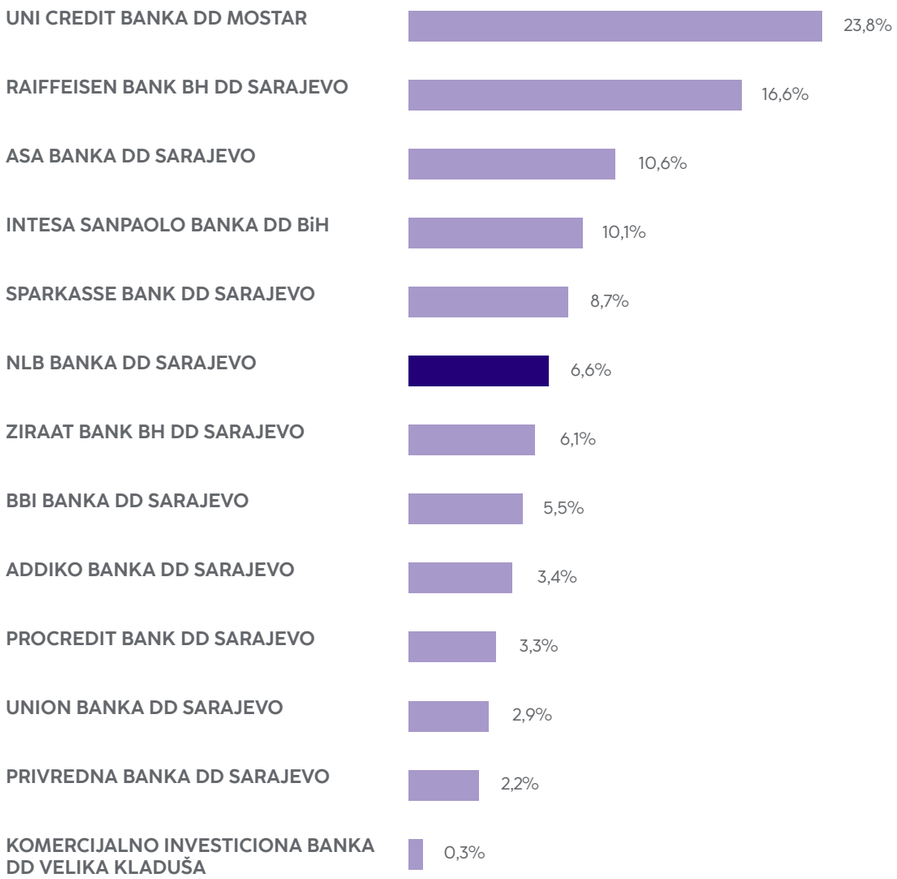

Ukupni depoziti - Tržišno učešće

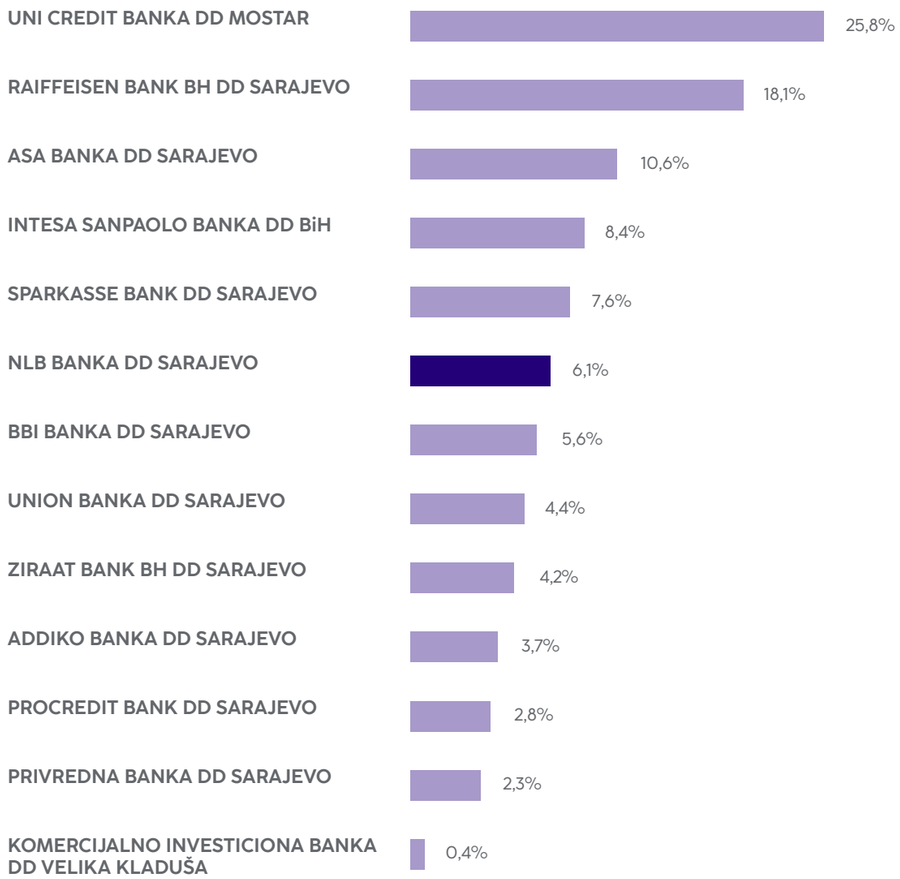

Trend kretanja tržišnog učešća Banke po aktivi, kreditima i depozitima prikazan je na sljedećem grafikonu:

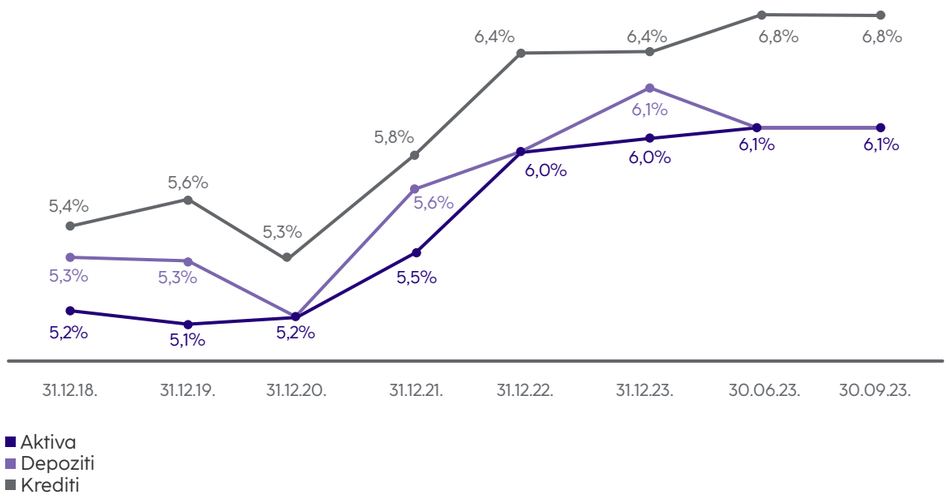

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

Osnovni pokazatelji poslovanja NLB Banke d.d., Sarajevo

Najznačajniji finansijski i regulatorni pokazatelji 2023. godine u odnosu na 2022. godinu, te Izvještaj o ukupnom rezultatu za period i Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda prikazani su u nastavku:

	2023. godina	2022. godina
Osnovni pokazatelji poslovanja		
ROE poslije poreza	14,2%	13,2%
ROA poslije poreza	1,5%	1,4%
CIR	58,7%	58,8%
LTD (neto)	79,2%	81,1%
Stopa adekvatnosti kapitala	17,8%	16,5%
Bilans uspjeha (u hiljadama KM)		
Neto kamatni prihodi	51.113	38.176
Neto provizije	24.581	23.483
Troškovi	(44.697)	(37.879)
Dobitak / gubitak prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja	31.465	26.552
Dobitak / gubitak nakon poreza iz redovnog poslovanja	24.910	22.120
Ukupni rezultat	26.082	19.941
Bilans stanja (u hiljadama KM)		
Ukupna aktiva	1.787.729	1.634.954
Krediti i potraživanja od klijenata	1.118.906	1.012.946
Depoziti od klijenata	1.412.767	1.249.431
Kapital	181.468	170.385
Kreditni portfolio i rezervacije (u hiljadama KM)		
Visina kreditnog portfolia	1.160.684	1.053.530
Ispravke vrijednosti i rezervisanja za kredite	(41.778)	(40.584)
Pokrivenost kreditnog portfolija ispravkama vrijednosti (u %)	3,6%	3,9%
Ostali pokazatelji		
Broj organizacionih jedinica	34	35
Broj zaposlenih	478	475

Bilans uspjeha - Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.		
	iznos	iznos	razlika	indeks
BILANS USPJEHA				
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	60.442	43.973	16.469	137
Rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi	(9.329)	(5.797)	(3.532)	161
Neto prihodi/(rashodi) od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	**51.113**	**38.176**	**12.937**	**134**
Prihodi od naknada i provizija iz ugovora sa klijentima od čega:	33.877	31.451	2.426	108
prihodi od platnih transakcija	11.736	11.220	516	105
prihodi od kartičnih transakcija	10.432	9.319	1.113	112
prihodi od osnovnih računa	7.826	6.741	1.085	116
prihodi od naknada i provizija od garancija i kreditnih obaveza	1.540	1.495	45	103
Prihodi od naknada i provizija	35.417	32.946	2.471	108
Rashodi od naknada i provizija	(10.836)	(9.463)	(1.373)	115
Neto prihodi/(rashodi) od naknada i provizija	**24.581**	**23.483**	**1.098**	**105**
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	(4.486)	(2.568)	(1.918)	175
Ostali dobici i (gubici) od finansijske imovine	(2.035)	196	(2.231)	-
Neto pozitivne/(negativne) kursne razlike	823	910	(87)	90
Dobici i (gubici) od dugoročne nefinansijske imovine	1.335	1.276	59	105
Ostali prihodi	345	390	(45)	88
Troškovi zaposlenih	(21.474)	(18.950)	(2.524)	113
Troškovi amortizacije	(4.704)	(4.788)	84	98
Ostali troškovi i rashodi	(18.519)	(14.141)	(4.378)	131
DOBIT/(GUBITAK) IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA	**26.979**	**23.984**	**2.995**	**112**
Tekući porez na dobit	(2.844)	(2.554)	(290)	111
Odgođeni porez na dobit	775	690	85	112
POREZ NA DOBIT	**(2.069)**	**(1.864)**	**(205)**	**111**
DOBIT/(GUBITAK) IZ REDOVNOG POSLOVANJA	**24.910**	**22.120**	**2.790**	**113**
IZVJEŠTAJ O OSTALOM UKUPNOM REZULTATU				
Stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha	1.258	(2.650)	3.908	-
Stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha	(86)	471	(557)	-
OSTALI UKUPNI REZULTAT	**1.172**	**(2.179)**	**3.351**	**-**
UKUPNI REZULTAT	**26.082**	**19.941**	**6.141**	**131**

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

Bilans stanja - Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.		
	iznos	iznos	razlika	indeks
IMOVINA				
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	237.382	274.089	(36.707)	87
Ulaganja u instrumente kapitala	105	99	6	106
Dati krediti, vrijednosni papiri i ostali dužnički instrumenti	181.819	163.300	18.519	111
Obavezna rezerva kod Centralne banke	153.116	140.447	12.669	109
Depoziti kod drugih banaka	445	461	(16)	97
Krediti i potraživanja od klijenata	1.118.906	1.012.946	105.960	110
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	56.157	3.846	52.311	1.460
Unaprijed plaćeni porez na dobit	-	2.628	(2.628)	-
Odgođena porezna imovina	1.642	1.007	635	163
Materijalna imovina	35.637	32.967	2.670	108
Nematerijalna imovina	1.755	1.941	(186)	90
Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja	12	13	(1)	92
Ostala imovina i potraživanja	753	1.210	(457)	62
UKUPNO IMOVINA	**1.787.729**	**1.634.954**	**152.775**	**109**
OBAVEZE				
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	654	287	367	228
Depoziti od banaka i drugih finansijskih institucija	54.922	111.070	(56.148)	49
Depoziti od klijenata	1.412.767	1.249.431	163.336	113
Uzeti krediti	89.315	67.298	22.017	133
Obaveze po osnovu najmova	4.709	4.349	360	108
Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku	36.580	23.512	13.068	156
Obaveze za porez na dobit	290	2.554	(2.264)	11
Odgođene porezne obaveze	6	6	-	100
Rezervisanja	6.001	5.274	727	114
Ostale obaveze	1.017	788	229	129
UKUPNO OBAVEZE	**1.606.261**	**1.464.569**	**141.692**	**110**
KAPITAL				
Dionički kapital	53.605	53.605	-	100
Rezerve	75.106	75.106	-	100
Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	(1.195)	(2.457)	1.262	-
Ostale revalorizacione rezerve	(332)	(242)	(90)	137
Dobit tekuće godine	24.910	22.120	2.790	113
Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih godina	29.374	22.253	7.121	132
UKUPNO KAPITAL	**181.468**	**170.385**	**11.083**	**107**
UKUPNO OBAVEZE I KAPITAL	**1.787.729**	**1.634.954**	**152.775**	**109**

Informacije o otkupu vlastitih dionica, odnosno udjela

Banka nije vršila otkup vlastitih dionica niti udjela.

Informacije o poslovnim segmentima pravnog lica

Banka prati poslovanje po poslovnim segmentima tj. organizacionim jedinicima koje neposredno na tržištu komuniciraju sa klijentima i ugovaraju i/ili realiziraju usluge Banke i na taj način za Banku ostvaruju prihode. To su: Sektor sa poslovanje sa privredom sa poslovnim centrima Tuzla, Sarajevo i Mostar (Corporate i SME), Sektor za poslovanje sa stanovništvom sa poslovnicama (Mikro i stanovništvo), Sektor za upravljanje sredstvima (Finansijska tržišta) i Sektor za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom (Naplata).

U odnosu na prethodnu godinu povećani su krediti i potraživanja Sektora za poslovanje sa privredom za 10% i Sektora za poslovanje sa stanovništvo za 11%. Istovremeno su finansijske obaveze vrednovane po amortizacionom trošku Sektora za poslovanje sa privredom povećane za 9%, a Sektora za poslovanje sa stanovništvo za 13%.

Neto prihodi po osnovu kamata povećani su u odnosu na prethodnu godinu za 34%, pri čemu su neto prihodi od kamata Sektora za poslovanje sa privredom povećani za 49%, a neto prihodi od kamata Sektora za poslovanje sa stanovništvom za 15%. Neto prihodi od naknada i provizija su veći za 5% u odnosu na prethodnu godinu, od čega su neto prihodi od naknada i provizija Sektora za poslovanje sa privredom veći za 19%, a Sektora za poslovanje sa stanovništvom za 3%.

Više informacija o poslovnim segmentima je dato u okviru poglavlja 29. Poslovanje po segmentima.

Krediti i potraživaja

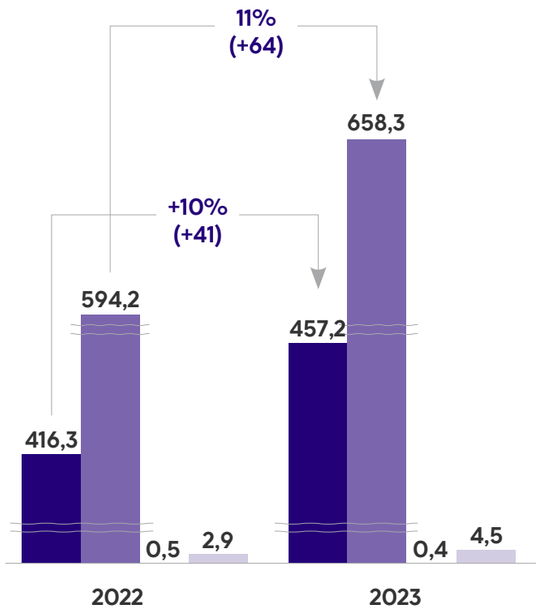

Finansijske obaveze vrednovane po amortizovanom trošku

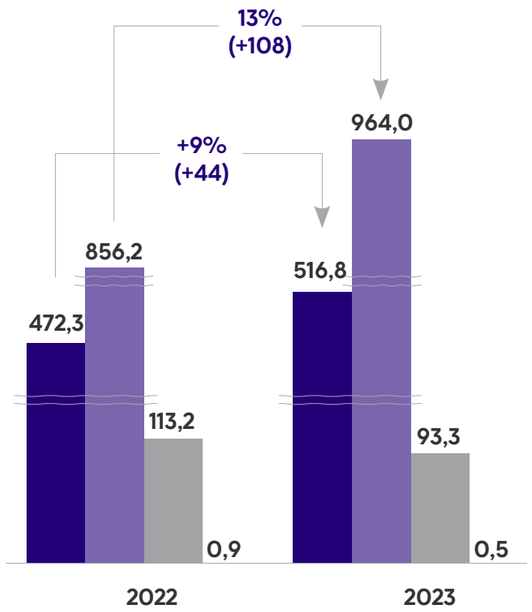

■ Corporate i SME ■ Mikro i stanovništvo ■ Finansijska tržišta ■ Naplata

Neto prihodi po osnovu kamata

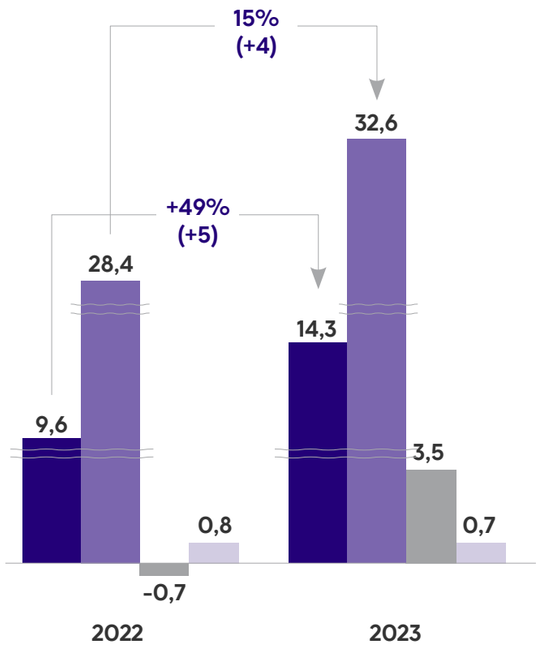

Neto prihodi od naknada i provizija

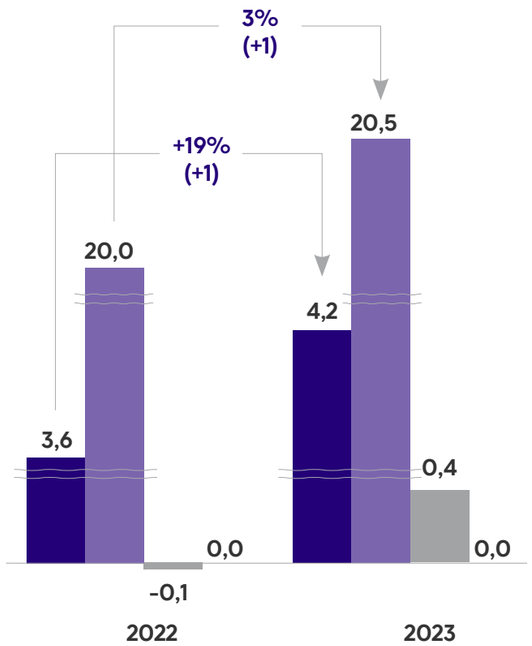

■ Corporate i SME ■ Mikro i stanovništvo ■ Finansijska tržišta ■ Naplata

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

Najznačajnije poslovne aktivnosti Banke tokom 2023. godine

NLB Banka je u svom poslovanju snažno orijentirana pružanju usluga stanovništvu, malim i srednjim preduzećima, te korporativnim klijentima. Cilj Banke je upoznati potrebe klijenata i na osnovu toga kreirati i ponuditi najadekvatnije usluge.

Banka je ostvarila značajne komercijalne rezultate, od kojih se posebno izdvajaju sljedeći:

- rast kredita
- rast ugovorenih paketa proizvoda
- razvoj digitalnog bankarstva (rast kartičnih transakcija, te smanjenje broja gotovinskih transakcija)
- rast aktivnih korisnika digitalnih servisa

Iako je tokom 2023. godine, došlo do rasta referentnih stopa na finansijskom tržištu, Banka je pravovremeno poduzimala mjere na prilagođavanju ponude uslovima na tržištu, te na taj način uspjela pronaći način za olakšavanje novonastale situacije za postojeće i nove klijente i povećati tržišno učešće i dodatno stabilizovati tržišnu poziciju.

NLB Banka nadogradila je svoj mobilni novčanik NLB Pay opcijom digitalizacije kartica putem servisa Google Pay, omogućivši na ovaj način praktično i sigurno iskustvo za svoje korisnike. Prva je Banka u Bosni i Hercegovini, koja je svojim klijentima omogućila uslugu Google Pay za brzo, jednostavno i sigurno plaćanje, a pored toga klijenti u NLB Pay aplikaciji mogu digitalizovati i različite Loyality kartice koje posjeduje kod domaćih i inostranih trgovaca.

NLB Pay ostaje primarni mobilni novčanik NLB Grupe, uz tehničko unapređenje u vidu Google Pay funkcionalnosti, za sva beskontaktna plaćanja NLB Mastercard i Visa platnim karticana. Pored kartica, bezgotovinske transakcije na POS terminalima i bankomatima su omogućene i određenim pametnim satovima.

U 2023. godini lansirani su novi proizvode i usluge, kojima je Banka postala pionir na tržištu u Bosni i Hercegovini, uključujući NLB Smart POS i Samouslužni terminal.

NLB Smart POS je certifikovana mobilna aplikacija sa funkcijom POS terminala i jedna je od najnaprednijih tehnologija u oblasti kartičnog plaćanja, koja omogućava trgovcima da prihvate kartična plaćanja bez dodatnog hardvera. Sa NLB Smart POS-om, telefon može prihvatiti beskontaktno plaćanje Visa i Mastercard platnim karticama koje izdaje bilo koja banka i putem aplikacija za mobilno plaćanje (Apple Pay, Google Pay, Samsung Pay i druge), kao i preko nosivih uređaja (Garmin Pay).

Samouslužni POS terminal je uređaj prilagođen za rad u samoposlužnim okruženjima. Plaćanje karticom na takvom uređaju je jednostavno i sigurno kao i kod standardnog platnog terminala u prodavnici uz jednu razliku - kupac sve obavlja samostalno, odnosno plaćanje karticom vrši bez prisustva prodavca. Uređaj mmogućava prodaju 24/7.

S obzirom da se Banka zvanično obavezala na integraciju održivosti u svoje bankarsko poslovanje, prihvatila je i Protokol gasova staklene bašte (GHG Protokol), koji predstavlja najrasprostranjeniji globalni standard za kalkulaciju GHG.
Uvođenje ESG poslovanja u segmentu izvještavanja, analize emisije CO2 i potrošnje električne i grejne energije, rezultiralo je i aktivnostima na prelasku na ekološki prihvatljive sisteme grijanja (toplotne pumpe), ograničavanja temperature grijanja i hlađenja, utopljavanje/izolacija (fasada, folija...), nabavke Hybridnih vozila.

Početkom 2023. godine potpisan je Ugovor o konsultantskim uslugama između NLB Banke d.d., Sarajevo, Finance in Motion GmbH (predstavništvo EFSE u Sarajevu) i »Deloitte« Društvo sa ograničenom odgovornošću za reviziju, računovodstvo i finansijski konsulting d.o.o. Sarajevo. Projekat za poboljšanje ESG standarda je osmišljen kroz nekoliko faza. U jednoj od faza Banka je za 20 klijenata, koji imaju ambicije i viziju da uvedu održivi razvoj i ESG pristup u svoje poslovanje, omogućila procjenu njihovog potencijala za transformaciju ESG-a. Za navedene klijente su kreirane mape održivosti visokog nivoa, kroz fokus na neke od specifičnih oblasti održivog razvoja kao što su: potencijal cirkularne ekonomije, korišćenje obnovljivih izvora energije, ponovna upotreba otpada, reciklaža otpadnih voda, digitalizacija i pametno korištenje resursa, pozitivan uticaj na zajednicu, itd.

U skladu sa smjernicama održivog upravljanja NLB Grupe, NLB Banka d.d., Sarajevo je usvojila Politiku održivog upravljanja voznim parkom kako bi se smanjili uticaji neophodne poslovne mobilnosti na životnu sredinu. Cilj je smanjenje negativnih uticaja kombinacijom čistijih vozila i goriva, ekonomičnih operacija i vožnje i održivog upravljanja potrebama za mobilnosti. Banka je ostvarila značajan volumen zelenih kredita i projekata, te podržala veliki broj klijenata i time dala doprinos održivosti i razvoju klijenata i društvene zajednice.

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

NLB Pay omogućava plaćanje uz Visa i Google Pay™

NLB Banka | G Pay

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

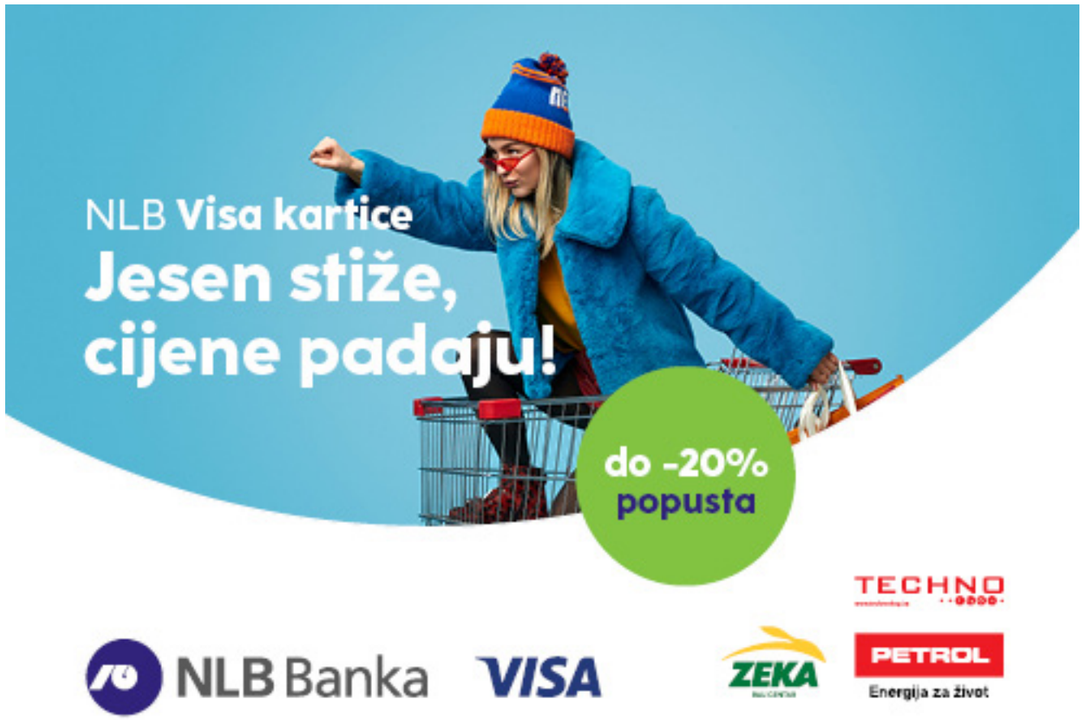

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

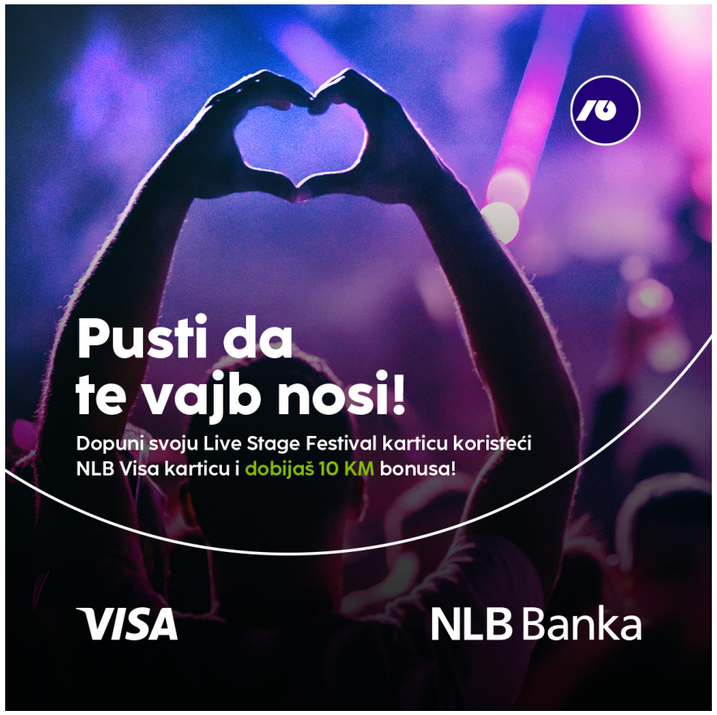

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Upravljanje sredstvima

Prethodna godina bila je izuzetno dinamična za svjetske ekonomije kroz pojačanje geopolitičke napetosti i makroekonomske trendove, a posljedično i za finansijsko tržište. U uvjetima visoke inflacije na globalnom nivou poduzete su pooštrene monetarne mjere kroz podizanje ključnih referentnih stopa s ciljem smanjenja inflatornih pritisaka.

Banka je uspostavila čvrst okvir za upravljanje rizikom likvidnosti kojim osigurava zadovoljenje potreba komitenata i usklađenost sa propisanim kvantitativnim i kvalitativnim pokazateljima. Banka ugovara sredstava iz različitih vrsta izvora finansiranja s ciljem diverzifikacije.

U toku 2023. godine Banka je nastavila dugogodišnju saradnju sa supranacionalnim finansijskim institucijama na pribavljanju atraktivnih izvora finasiranja u skladu sa zahtjevima tržišta.

Banka je ugovorila dugoročne izvore finansiranja sa Evropskim fondom za jugoistočnu Evropu (EFSE) u ukupnom iznosu od 10 miliona EUR. U saradnji sa EFSE implementirana je tehnička pomoć koja se orijentisala na programe za poboljšanje ESG standarda koji će doprinijeti strategiji održivosti unutar NLB Banke i potaknuti incijative koje sadrže ESG komponente. Projekat je doprinio jačanju internih kapaciteta i povećanju svijesti o temi održivosti i zelenog kreditiranja malih i srednjih preduzeća. Projektom su obezbijeđene savjetodavne usluge za 20 odabranih kompanija čije poslovanje i projekti zahtijevaju ESG usklađenost.

Banka je potpisala ugovor sa Razvojnom bankom Federacije Bosne i Hercegovine kako bi pružila neophodnu podršku mikro, malim i srednjim preduzećima s ciljem unapređenja poslovanja i jačanja konkurentnosti, pridružujući se time sprovođenju projekta Svjetske banke pod nazivom „Projekat oporavka i podrške kompanijama - poslovnim subjektima“.

NLB Banka je u prethodnoj godini bila pouzdan partner klijentima i promptno odgovarala na sve izazove proistekle iz upravljanja deviznim rizikom, uz osiguranje maksimalne zaštite za Banku. Odgovornim i kontrolisanim upravljanjem deviznim rizikom, NLB Banka je obezbijedila usklađenost sa zakonskom regulativom i internim propisima NLB Grupe.

U 2023. godini zadržali smo značajnu poziciju na domaćem tržištu u oblasti trgovine stranim valutama kroz pružanje visoko kvalitetne usluge klijentima Banke. Kontinuirano smo radili na poboljšanju usluge, prepoznavanjem i zadovoljavanjem potreba klijenata što je prepoznato na tržištu. Izuzetno uspješnu godinu obilježilo je značajno povećanje broja i volumena transakcija finansijskim instrumentima.

Korišteni finansijski instrumenti

Banka ulaže u dužničke vrijednosne papire u svrhu izgradnje stabilnih zaliha visoko likvidnih rezervi. Portfolio dužničkih vrijednosnih papira bankarske knjige sastoji se od kratkoročnih i dugoročnih visoko likvidnih vrijednosnih papira emitenata. Nivo ulaganja u dužničke vrijednosne papire i vlasnička ulaganja ograničen je limitima propisanih od strane regulatora, grupe i interno postavljenih ograničenja. Portfolio Banke u 2023. godini čine visoko likvidni vrijednosni papiri, pri čemu se 70% vrijednosnih papira odnosi na emitente iz Europske unije, a 30% vrijednosnih papira na domicilne emitente.

Struktura vrijednosnih papira po emitentu je iskazana u okviru Napomene 16.b.

Upravljanje rizicima

Strategija preuzimanja i upravljanja rizicima predstavlja dio ukupnog sistema upravljanja rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju i usklađena je sa poslovnom politikom i opštom strategijom Banke.

Banka je pored kreditnog rizika, kao najznačajnijeg rizika, izložena i tržišnom, kamatnom, riziku likvidnosti, operativnom riziku, te ostalim rizicima kao što su reputacijski rizik, strateški rizik, kibernetski rizik, rizik modela, poslovni rizik, okolišni, socijalni i upravljački rizik (eng. Environmental, Social and Governance - ESG) i riziku nekretnina.

Strategija definiše koje vrste rizika je Banka spremna preuzeti, koji nisu prihvatljivi za Banku kao i strateške smjernice pri preuzimanju rizika određene u okviru upravljanja rizicima Banke (kao što je Risk Appetite, Risk profil, ICAAP, ILAAP, Plan oporavka, Izrada budžeta i proces planiranja kapitala).

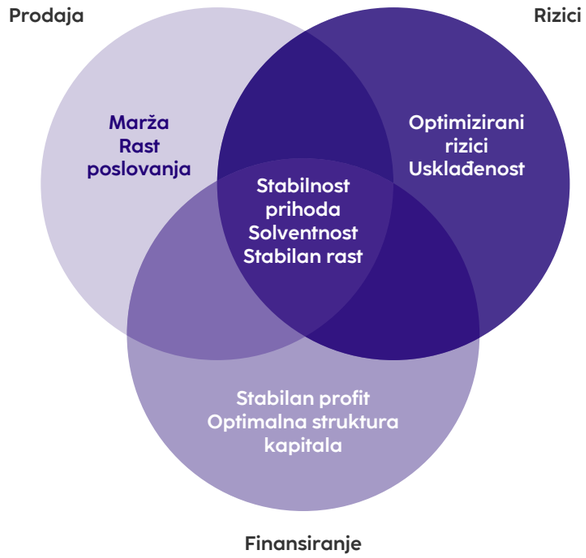

Efikasno uspostavljen okvir za Risk Appetite, kao i Strategija preuzimanja i upravljanja rizicima, predstavljaju upravljački alat i ključnu komponentu upravljanja rizicima. Cilj okvira za Risk Appetite je usklađivanje strateških ciljeva sa rizicima i finansijskim ciljevima definisanim u internim aktima.

Na osnovu rezultata internog procesa procjene adekvatnosti kapitala **(ICAAP)** Banka posjeduje dovoljno kapitala da pokrije izlaganje identificiranim materijalno značajnim rizicima u ekonomskoj i normativnoj perspektivi.

Rezultati internog procesa procjene adekvatnosti likvidnosti **(ILAAP)** potvrđuju snažnu poziciju Banke u procesu upravljanja rizikom likvidnosti i ispunjenju minimalnih i internih likvidnosnih zahtjeva u normalnim i stresnim okolnostima.

Plan oporavka Banke je pripremljen s ciljem obezbjeđenja finansijske održivosti Banke, kao i ponovnog uspostavljanja održivog poslovanja i odgovarajućeg finansijskog položaja Banke u slučaju značajnog pogoršanja njenog finansijskog stanja.

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

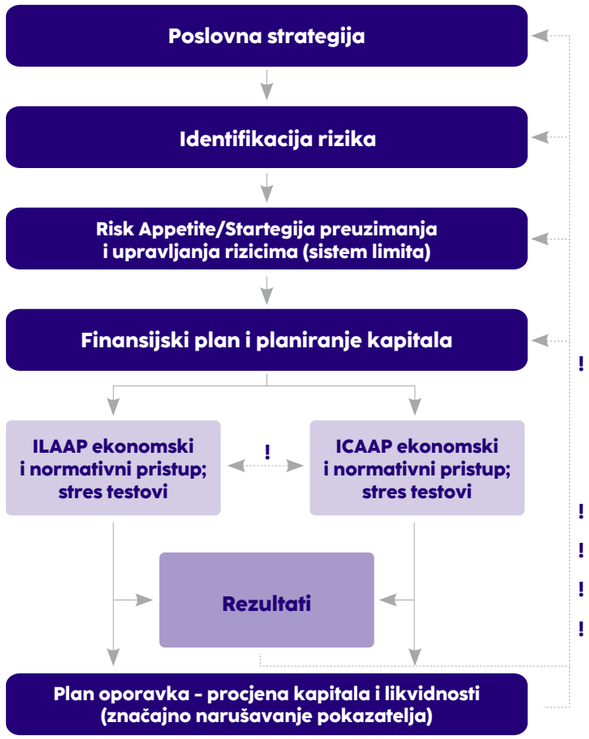

Strategijom se određuju i materijalni principi i smjernice preuzimanja rizika u sljedećim segmentima poslovanja:

- kreditiranje pravnih i fizičkih lica,
- osiguravanje odgovarajućeg obima likvidnosti i upravljanje rezervama likvidnosti,
- osiguravanje odgovarajuće strukture izvora finansiranja, uključujući smjernice za poslovanje sa stanovništvom u dijelu koji se odnosi na proizvode štednje,
- upravljanje tržišnim rizikom, odnosno deviznim i kamatnim rizikom, s ciljem upravljanja vlastitim pozicijama Banke,
- zaključenje drugih finansijskih transakcija u trezorskom poslovanju,
- upravljanje operativnim rizikom.
- upravljanje ekološkim i društvenim (ESG) rizicima kao sastavnim dijelom gore navedenih kategorija rizika.

Detaljnija pravila, limiti, smjernice i kompetencije koje se odnose na upravljanje rizicima definisani su pojedinačnim internim aktima, politikama i procedurama, metodologijama, smjernicama, uputstvima.

Upravljanje **kreditnim rizikom,** kao najvažnijim rizikom, je usmjereno na prihvatanje umjerenih rizika i osiguranje optimalnog povrata s obzirom na preuzete rizike. S ciljem održavanja srednjoročne i dugoročne održivosti poslovanja, Banka nastoji održati kvalitet kreditnog portfolija i povećati profitabilnost, na osnovu boljeg omjera između povrata i preuzetih rizika. Osnovni pokazatelji kreditnog rizika čiji limiti i ciljne vrijednosti su definisana u Risk Appetite Banke su u segmentu održanja kvalitete portfolija i volatilnosti kreditnog rizika. Banka je posebnu pažnju u toku 2023. godine posvetila upravljanju kamatno induciranim kreditnim rizikom uslijed makroekonomskih dešavanja na tržištu.

Ključni principi preuzimanja i upravljanja rizicima se odnose na kreditiranje klijenata, pravnih (nefinansijska društva) i fizičkih lica usmjerenih na domaće tržište. Principi i pravila kreditiranja različitih segmenata definisani su internim aktima Banke.

Banka ima umjeren apetit za rizik pri preuzimanju rizika osnovni izvor otplate je kreditna sposobnost dužnika i raspoloživi gotovinski tok, dok se obezbjeđenje plasmana smatra sekundarnim izvorom otplate.

Ublažavanje kreditnog rizika vrši se kroz obezbjeđenje kvalitetnih sredstava obezbjeđenja u skladu sa internim aktima Banke. Vrši se diverzifikacija portfolija po segmentima i djelatnostima poslovanja, a posebno vodeći računa o izloženostima prema jednom licu ili grupi povezanih lica.
Osim toga, redovno praćenje i analiza trendova u kvaliteti pojedinih segmenata kreditnog portfolija, s posebnim naglaskom na nove transakcije, omogućava rano otkrivanje povećanog rizika, kao i optimizaciju preuzetih rizika u odnosu na profitabilnost.

Izloženosti kreditnom riziku Banka prati na način da ista bude usklađena sa zakonskim ograničenjima kao i u skladu sa internim sistemom limita u Banci. Upravljanje kreditnim rizikom definisano je internim aktima kao i adekvatno uspostavljenom organizacionom strukturom preuzimanja i upravljanja rizicima u Banci. Također, kontrola u procesu preuzimanja nivoa kreditnog rizika vrši se kroz definisane nivoe odlučivanja u kreditnom poslovanju.

Mjerenje izloženosti **tržišnim rizicima** vrši se u skladu sa zakonskom regulativom i metodologijom za mjerenje izloženosti na nivou NLB Grupe na standardizovanim pristupom. U NLB Grupi provodi se relativno konzervativna politika upravljanja tržišnim rizicima koja se ogleda u odgovarajućim ograničenjima i procedurama u politikama i drugim aktima na nivou NLB Grupe.

Banka je izložena tržišnom riziku koji predstavlja rizik da će dolaziti do promjena fer vrijednosti budućih gotovinskih tokova finansijskog instrumenta uslijed promjena cijena na tržištu. Tržišni rizik proističe iz otvorenih pozicija u kamatnoj stopi, valuti i kapitalnim proizvodima, koji su svi izloženi općim i specifičnim tržišnim kretanjima i promjenama u nivou proizvoljnosti tržišnih stopa i cijena kao što su kamatne stope, kurs stranih valuta i cijene kapitala. Tržišnim rizicima, u smislu Zakona o bankama, smatraju se pozicijski rizik, valutni (devizni) rizik i robni rizik.

Banka postavlja ograničenja i daje uputstva za praćenje i umanjivanje izloženosti tržišnom riziku, koje redovno nadgledaju nadležne organizacione jedinice i odbori za upravljanje rizicima u Banci.

U oblasti upravljanja tržišnim rizicima ključno je razgraničenje odgovornosti između praćenja i upravljanja tržišnim rizicima. Izloženost tržišnim rizicima redovno prati Odjel za upravljanje nekreditnim rizicima koji je sastavni dio Sektora za upravljanje rizicima - Global Risk tako što kontroliše da li su pozicije po pojedinim vrstama rizika u okviru definisanih limita. Otvorenim pozicijama upravlja Odjel za upravljanje bilansom Banke održavajući ih unutar utvrđenih limita.

Sektor za upravljanje sredstvima dnevnim konverzijama valuta održava deviznu poziciju u zakonski i interno utvrđenim limitima, te kontinuirano preduzima različite aktivnosti kojima svodi tržišne rizike na najmanju moguću mjeru.

Kontrolom rizika prati se usklađenost sa određenim zakonskim i internim limitima. Monitoring i upravljanje tržišnim rizicima podržani su internim metodologijama koje su prilagođene lokalnoj regulativi i usklađene sa zahtjevima na nivou NLB Grupe (EU regulativa). U skladu sa lokalnom regulativom Banka osigurava dovoljan iznos

kapitala za pokriće potencijalnih neočekivanih gubitaka nastalih zbog izloženosti valutnom i drugim tržišnim rizicima.

S obzirom da je u skladu sa Currency board aranžmanom, valuta KM fiksno vezana za EUR, Banka nije izložena promjenama kursa EUR. Oscilacije ostalih valuta nisu imale značajan utjecaj na izloženost Banke deviznom riziku, obzirom da se otvorenost devizne pozicije svodila na minimum.

Kamatna osjetljivost kao posljedica promjena tržišnih kamatnih stopa utiče na dvije kategorije:
- visinu neto kamatnih prihoda,
- tržišnu vrijednost pojedinih finansijskih instrumenata (kamatno osjetljivih plasmana i izvora), što posljedično utiče na tržišnu vrijednost kapitala Banke.

U skladu s Politikom i procedurama praćenja izloženosti riziku kamatnih stopa Banka mora ispunjavati kriterij utjecaja paralelnog pomjeranja kamatne krivulje za 200 baznih poena, koji primjenjuje na postojeću otvorenu kamatnu poziciju po pojedinim vremenskim intervalima. Tokom 2023. godine nije bilo značajnijih promjena u Politici i procedurama praćenja izloženosti riziku kamatnih stopa. Limit za EVE (Economic Value of Equity) pokazatelj iznosi 8% i tokom 2023. godine Banka je održavala izloženost kamatnom riziku u skladu sa Strategijom i interno definisanim limitima u Risk Appetite. Zbog trenda rasta tržišnih kamatnih stopa, te zbog porasta EURIBORA na tržištu, Banka redovno prati i priprema 6 stresnih scenarija, a u vezi sa potencijalnim efektom na kapital.

Upravljanje rizikom likvidnosti je utvrđeno na način koji omogućava pouzdan postupak za utvrđivanje, mjerenje, praćenje i kontrolu rizika likvidnosti kratkoročno i dugoročno. Osiguravanje odgovarajućeg volumena likvidnosti i upravljanje rezervama likvidnosti u Banci provodi se centralizirano, u skladu sa zahtjevima lokalnih propisa i važećim internim smjernicama i politikama Banke.

Banka ima pristup različitim izvorima finansiranja. Sredstva se prikupljaju putem velikog broja instrumenata uključujući različite vrste depozita građana i pravnih osoba, uzete zajmove, dionički kapital kao i putem emitovanja obveznica. To povećava fleksibilnost izvora finansiranja, umanjuje zavisnost o jednom izvoru i općenito trošak finansiranja.

U strukturi izvora finansiranja, najveće učešće imaju depoziti klijenata sa 82% učešća u ukupnim izvorima, te uzeti krediti sa 5% učešća i vlastiti kapital sa 10% učešća.

U nastavku je prikazana struktura depozita po viđenju i ostalih depozita:

Depoziti od klijenata

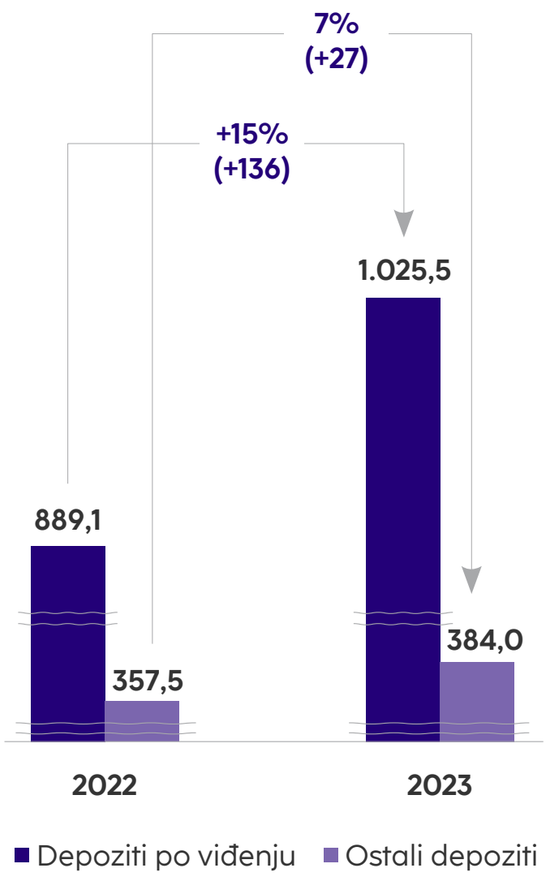

Banka nastoji održavati ravnotežu između kontinuiteta finansiranja i fleksibilnosti kroz upotrebu obaveza s različitim dospijećima. Banka kontinuirano procjenjuje rizik likvidnosti identificirajući i prateći promjene u finansiranju koje su potrebne za dostizanje poslovnih ciljeva koji su postavljeni u skladu sa strategijom Banke. Uz to, Banka ima portfolio likvidne imovine kao dio svoje strategije upravljanja rizikom likvidnosti.

Mjerenje izloženosti riziku likvidnosti obavlja se i primjenom Scoring modela. U skladu lokalnom regulativom Banka je u obavezi održavanja minimalnog zahtjeva za likvidnost kroz koeficijent pokrića likvidnosti LCR koji se i ranije pratio zbog zahtjeva Standarda upravljanja rizicima na nivou NLB Grupe.

Banka redovno provodi testiranje otpornosti na stres u procesu upravljanja rizikom likvidnosti. Banka redovno vrši Interni proces procjene adekvatnosti likvidnosti (ILAAP). Svrha ILAAP-a je uspostavljanje snažnog sistema upravljanja likvidnosnim rizicima u Banci. ILAAP je uključen u svakodnevni poslovni proces i poslovne odluke u vidu dnevnog praćenja novčanih tokova, rezultati stres testova služe za definisanje obima likvidnih rezervi, a definisani pokazatelji u internom sistemu limita vezanim za praćenje izloženosti riziku likvidnosti se koriste za aktiviranje Plana za likvidnost za nepredviđene slučajeve ili Plana oporavka Banke.

Banka usklađuje svoje poslovanje obzirom na rizik likvidnosti u skladu sa zakonskim odredbama i internim politikama održavanja rezervi likvidnosti, usklađenosti aktive i pasive te limitima i ciljnim pokazateljima likvidnosti. Odjel za upravljanje bilansom Banke dnevno upravlja rezervama likvidnosti osiguravajući Banci zadovoljenje potreba njenih klijenata.

Odjel za upravljanje nekreditnim rizicima na mjesečnoj osnovi prati sljedeće pokazatelje likvidnosti i o tome izvještavaju relevantne odbore Banke:
- Liquidity coverage ratio (LCR),
- Net Stable Funding Ratio (NSFR),
- Net Loan to deposit (Net LTD),
- Udio nezaloženih likvidnih rezervi u ukupnoj aktivi (AUAR),
- Udio nebankarskih depozita u ukupnoj pasivi (bez kapitala),

- Udio izvora 30 najvećih nebankarskih deponenata u ukupnoj bilansnoj sumi,
- A'vista stabilnost - Stabilni depoziti po viđenju,
- Stres test likvidnosti - jaki kombinovani stres test i obrnute stres testove.

Realizacija ključnih pokazatelja pri upravljanju rizikom likvidnosti u toku 2023. godine je bila u skladu sa internim pokazateljima definisanim u Risk Appetite Banke osim za pokazatelj „Udio izvora 30 najvećih nebankarskih deponenata u ukupnoj bilansnoj sumi“ .

Upravljanje **operativnim rizikom** kao važan dio poslovanja Banke, omogućava njezino dugoročno uspješno poslovanje i očuvanje njenog ugleda, a zasniva se na:
- praćenju nastalih štetnih događaja,
- identifikaciji rizika,
- ocjenjivanju i
- savladavanju rizika.

Cilj upravljanja operativnim rizicima je ograničavanje obima potencijalnih gubitaka i vjerovatnoće njihove realizacije na nivo koji je za Banku prihvatljiv sa gledišta finansijske štete, a posredno i sa stanovišta očuvanja ugleda Banke. Potpuno ukidanje operativnih rizika nije moguće niti razumno. Banka prihvata one operativne rizike, koji u slučaju realizacije neće imati bitnog uticaja na poslovni rezultat, odnosno neće ugroziti dalje poslovanje Banke.

Ciljevi i načela upravljanja operativnim rizicima uključuju svijest da Banka, za razliku od ostalih vrsta rizika, može biti izložena ovoj vrsti rizika u svim proizvodima, aktivnostima, procesima i sistemima, te da operativni rizici mogu značajno utjecati na sigurnost Banke, ugled i reputaciju. Stoga je učinkovito upravljanje ovom vrstom rizika temelj zdravog upravljanja rizicima u Banci.

U preuzimanju operativnog rizika Banka prati usmjerenje da ova vrsta rizika ne bi trebala značajno uticati na njeno poslovanje, tako da je spremnost za preuzimanje operativnog rizika niska do umjerena.

Pored značajnih rizika koji su i materijalno značajni za poslovanje Banke sa mogućim efektima na kapital i na likvidnost, Banka izdvaja i interne kapitale zahtjeve za **Ostale rizike**[4]**,** sa naročitim izdvajanjem rizika kadrova, ESG rizika u nastajanju kao i poslovnog rizika uzimajući u obzir situaciju nastalu ratnim dešavanjima u Ukrajini.

Očekivanja su da će se rizik reputacije i odgovornosti u vezi s pitanjima održivosti vremenom povećati (npr. skandali uzrokovani finansiranjem ekološki kontroverznih aktivnosti, zelenašenje...). Banka pažljivo razmatra potencijalne rizike reputacije i odgovornosti koji bi mogli nastati iz održivog finansiranja svojih klijenata. Stoga se takvi rizici minimiziraju ili ublažavaju ograničenjem finansiranja kompanijama u kojima su ESG rizici povećani kako je to definisano u Okvirom socijalne zaštite i zaštite okoliša i drugim internim smernicama i politikama. Posebna pažnja posvećena je odobravanju novih proizvoda i praćenju ispunjavanja relevantnih kriterijuma od strane klijenata.

Ljudski resursi

Banka na dan 31. decembra 2023. godine ima 478 zaposlenika. Briga o zaposlenicima je temelj svih procesa u upravljanju ljudskim resursima, sa posebnim intenzitetom u segmentu zaštite zdravlja i sigurnosti poslovnog okruženja. Uvažavajući specifične okolnosti poslovanja i nove trendove u modelima rada, 2023. godina je u segmentu upravljanja ljudskim resursima obilježena intenziviranim aktivnostima na jačanju korporativne kulture i brenda poslodavca. Visok stepen angažiranosti zaposlenika i značajan progres u svim kategorijama mjerenja korporativne kulture su dale uvjerenje u kvalitet implementiranih sistema i praksi. Ponosno ističemo titulu jednog od top 3 najpoželjnija poslodavca u finansijskom sektoru šest godina uzastopno.

Pored aktivnosti u segmentu osnaživanja korporativne kulture, jačanja temeljnih vrijednosti Banke, te podizanja stepena angažiranosti zaposlenika, redovno su implementirane ključne HR aktivnosti kao što su upravljanje talentima, upravljanje radnim učinkom, planiranje nasljednika za ključne pozicije, te su realizirani različiti edukacijski sadržaji za sve zaposlenike. Poseban fokus je dat sistemu nagrađivanja koji je, temeljem rezultata istraživanja tržišta, koncipiran s ciljem konkurentnosti u dijelu fiksnog i varijabilnog nagrađivanja, koji odražavaju radnu uspješnost. Posebna shema nagrađivanja je definisana za nosioce ključnih funkcija koja u sebi sadrži i instrument odgode, a s ciljem dugoročne održivosti parametara odnosno rezultata koji su predmet nagrađivanja.

4 Ostali rizici – rizici klasifikovani u skladu sa Smjernicama za izvještavanje Agencije za bankarstvo FBiH o primjeni ICAAP-a i ILAAP-a u banci

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

Organizacijska šema NLB Banke d.d., Sarajevo

Na dan 31.12.2023.

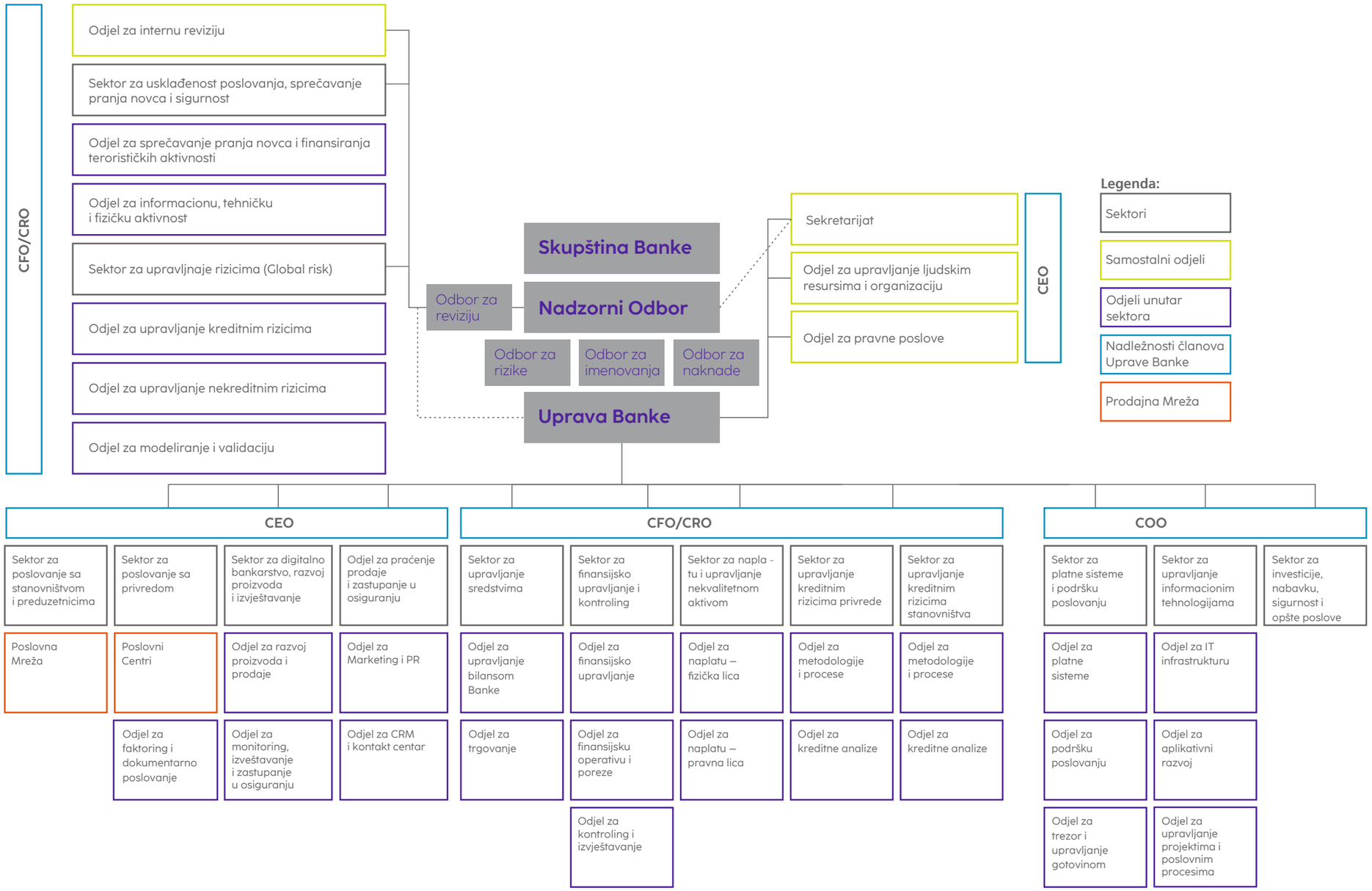

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Društveno odgovorno poslovanje

NLB Banka djeluje odgovorno prema svojim klijentima, zaposlenicima, društvu i okolišu i želi postati njihov odgovoran i brižan mentor. Pored finansijskih rezultata, Banka želi doprinijeti boljem kvalitetu života u regionu u kojem posluje, zbog čega su i u 2023. godini intenzivno sprovođene aktivnosti u skladu sa Ciljevima održivog razvoja UN-a. Nadalje, u skladu sa misijom i ciljevima, poduzima različite CSR aktivnosti, kako bi se pozicionirala kao odgovoran bankarski partner kroz podršku razvoju sporta, očuvanju kulturne baštine, edukaciji mladih i humanitarnim aktivnostima.

Odgovornost prema zaposlenicima

Briga o zdravlju svih zaposlenih je postavljena kao prioritet u svakom momentu. Zaposlenicima je u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu omogućen sistematski zdravstveni pregled koji se organizuje svake druge godine. Banka je nastavila kontinuirano podržavati implementaciju modela udaljenog rada za radna mjesta za koja je to po prirodi posla moguće uvesti, te se stoga povećao broj radnika sa stalnim angažmanom rada od kuće u 2023. godini u odnosu na prethodne godine.

Odgovornost prema klijentima i društvu

U prethodnoj godini smo intenzivno razmišljali kako možemo utjecati na pozitivne promjene. Sopstvena djela nas inspirišu da tražimo održiva, a posebice lokalna rješenja. Posvetili smo mnogo pažnje održivom poslovanju u regionu Jugoistočne Evrope, te smo organizovali prvu ESG konferenciju pod nazivom "Ostavljamo bolje tragove" za sve klijente i partnere s ciljem edukacije i promocije zelene budućnosti i održivosti. Promovišući važnost primjene ESG standarda, realizirana su četiri jedinstvena predavanja i panel diskusija na kojima su eminentni stručnjaci govorili o izazovima i prilikama poslovnih modela koji obuhvataju ekološke, društvene i upravljačke faktore za održivu budućnost.

Održivost naših odluka i aktivnosti je u srcu našeg poslovanja i svjesni smo da možemo utjecati na kvalitet života u regionu i kojem živimo i radimo. Zbog toga smo tokom cijele godine sprovodili kampanju pod nazivom "Pokret koji čini razliku" podstičući klijente i uposlenike da se posvete poboljšanju svojih zdravih životnih navika i fizičke forme. Plaćanjem NLB karticama i NLB Pay uslugom, naši klijenti su imali priliku ostvariti popust na redovne cijene mjesečnih članarina u tri fitness centra u Sarajevu i Tuzli.

Banka se aktivno uključila u podršku djeci kojoj je potrebna pomoć u mentalnom, jezičkom i socijalnom razvoju, te je podržala različita udruženja za dobrobit djece i mladih poput "Udruga Down" Mostar, Udruženje "Moja zvjezdica", Centar za autizam "Meho Sadiković" Tuzla, Dom za djecu bez roditeljskog staranja u Sarajevu, Mostaru i Tuzli, Fondacija "Stariji brat, starija sestra", Centar za djecu sa višestrukim smetnjama Tuzla.

Incijative za zapošljavanje i finansijska pismenost

Banka je u toku godine podržala edukativne aktivnosti na univerzitetima koje utiču na finansijsko opismenjavanje mladih kroz podršku Ekonomskom fakultetu u Tuzli i Sarajevu i Studentskom centru Sveučilišta u Mostaru. Sa fakultetima je realizovan niz projekata za edukacije studenata, te je studentima pružena i mogućnost prakse u NLB Banci.

Povodom Svjetskog dana štednje, Banka je poklonila djeci predstavu u organizaciji Pozorišta mladih u Sarajevu, Narodnog pozorišta u Tuzli i Lutkarskog kazališta Mostar u cilju poticanja kulture među najmlađom populacijom.

Podrška sportu

Na državnom i lokalnom nivou, Banka je podržala vrhunske sportiste i sportske kolektive u BiH, jer su oni ujedno i najbolji ambasadori zemlje na svojim putovanjima i utakmicama.

Kada je riječ o profesionalnim i poluprofesionalnim sportovima, NLB Banka je bila sponzor različitih timova: u fudbalu, odbojci, košarci, tenisu i drugim sportovima.

U cilju poticanja zdravih navika kod djece i omladine, kontinuirano ulažemo u inicijative koje su usmjerene na ovu populaciju poput međunarodnih košarkaških turnira, amaterskih sportskih klubova za mlade i slično s ciljem povezivanja djece kroz sportove iz raznih gradova BiH, te mnogi drugi.

O nama
Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu
Odgovornost za finansijske izvještaje
Izvještaj nezavisnog revizora
Izvještaj o ukupnom rezultatu za period
Izvještaj o finansijskom položaju
Izvještaj o promjenama na kapitalu
Izvještaj o novčanim tokovima
Napomene uz finansijske izvještaje

Kultura i okoliš

NLB Banka kontinuirano unaprjeđuje svijest o kulturi i naslijeđu, kao i očuvanju prirode. NLB Banka je sponzorisala više događaja iz domena kulture kao što su Festival savremene žene u Tuzli, Live Stage muzički festival, Omladinski filmski festival, Sarajevo Street Food Market, te sponzorstvo rada Narodnog pozorišta u Tuzli i Pozorišta mladih u Sarajevu. Sve ove aktivnosti utjecale su na vidljivost NLB Banke u pogledu odgovornosti prema kulturi u BiH.

U sklopu inicijative održivog bankarstva, Banka kontinuirano radi na edukaciji o racionalnoj upotrebi resursa i važnosti reciklaže. Briga o životnoj sredini je sve važnija i Banka je podržala događaje i organizacije čija je misija usmjerena na ekološke aktivnosti i zaštitu prirode. Banka je tako podržala obilježavanje Svjetskog dana voda, te akciju čišćenja planete Zemlje za jedan dan „Let's do It“ u Tuzli i Sarajevu, te udruženje "Eko-Zeleni" TK.

Potvrđujemo da smo banka budućnosti, odgovorni prema našim klijentima, partnerima, okolišu i zajednici unutar koje živimo i radimo. Želimo ostaviti zdravu okolinu našim budućim generacijama.

Humanitarne aktivnosti

U okviru humanitarnih aktivnosti, poduzet je niz društveno odgovornih akcija i inicijativa:

· Donacija Udruženju za podršku djeci i roditeljima "Moja zvjezdica"
· Donacija za Udruženje "Down sindrom" Mostar
· Donacije za Dom za djecu bez roditeljskog staranj Sarajevo, Tuzla i Mostar
· Donacije za udruženja "Žene s Une", "Viva žene Tuzla" i "Žena BiH Mostar"
· Donacija za Fondaciju "Stariji brat, starija sestra"
· Donacija za Centar za autizam "Meho Sadiković" Tuzla
· Donacije raznim sportskim klubovima za mlade;
· Donacije Udruženju Pomozi.ba u svrhu pomoći liječenja sugrađana;
· Donacija za organizaciju humanitarnog zimskog bazara od strane Ambasade Republike Slovenije, i mnoge druge.

Banka je u sklopu ranije navedenih aktivnosti, u toku 2023. godine, donirala ukupno 233 hiljade KM pravnim i fizičkim licima iz vlastitih sredstava i uz podršku NLB Grupe.

Događaji nakon datuma izvještavanja

Između datuma bilansa i datuma odobrenja ovih finansijskih izvještaja nije bilo značajnih događaja koji zahtijevaju objavljivanje.

Odgovornost za finansijske izvještaje

Uprava Banke dužna je pripremiti finansijske izvještaje, koji daju istinit i fer prikaz finansijskog položaja Banke, te rezultata njihovog poslovanja i novčanih tokova, u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine, te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućavaju pripremanje finansijskih izvještaja. Uprava ima opću odgovornost za preduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke, te sprečavanje i otkrivanje prevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu sa važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih pretpostavki i procjena, te pripremu finansijskih izvještaja na osnovu principa neograničenog vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Banka nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je odgovorna da Nadzornom odboru podnese godišnje izvještaje Banke zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor odobrava godišnje finansijske izvještaje.

Za i u ime Uprave

Lidija Žigić
Predsjednik Uprave

NLB Banka d.d., Sarajevo
Koševo 3
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

19. april 2024. godine

Izvještaj nezavisnog revizora

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

Izvještaj nezavisnog revizora Dioničarima NLB Banke d.d. Sarajevo

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvješaja NLB Banke d.d. Sarajevo („Banka"), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2023. godine, izvještaj o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama u kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, te napomene uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak materijalnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji istinito i objektivno prikazuju finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2023. godine i njenu finansijsku uspješnost i njene novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju u odjeljku Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Banke u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovode (IESBA Kodeksom) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našem profesionalnom prosuđivanju, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja za tekući period. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja od klijenata

Na dan 31. decembra 2023. godine, bruto vrijednost datih kredita i potraživanja od klijenata: 1.161 miliona KM, pripadajuće umanjenje vrijednosti: 42 miliona KM i gubici od umanjenja vrijednosti priznati u izvještaju o dobiti i gubitku za tada završenu godinu: 4,3 miliona KM (31. decembar 2022.: bruto vrijednost datih kredita i potraživanja od klijenata: 1,053 miliona KM, pripadajuće umanjenje vrijednosti: 41 miliona KM i gubici od umanjenja vrijednosti priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku za tada završenu godinu: 2,6 miliona KM).

Vidjeti Značajne računovodstvene politike, Napomenu 3.30 Korištenje procjena i pretpostavki/materijalnih neizvjenosti u odnosu na procjene, Napomenu 17 Krediti i potrazivanja, te Napomenu 4 Kreditni rizik.

Ključno revizijsko pitanje

Umanjenje vrijednosti predstavlja najbolju procjenu Uprave o očekivanim kreditnim gubicima (eng. „ECLs") unutar kredita i potraživanja od klijenata (zajedno, „krediti", „izloženost") na izvještajni datum. Usredotočili smo se na navedeno područje s obzirom da određivanje iznosa umanjenja vrijednosti zahtjeva kompleksne i subjektivne procjene i pretpostavke od strane Uprave.

Banka obračunava ispravke vrijednosti za kreditne gubitke u skladu sa zahtjevima Agencije za bankarstvo FBiH („FBA"), koja objedinjuje zahtjeve MSFI 9 „Finansijski instrumenti" sa propisanim minimalnim zahtjevima za rezervisanje od strane FBA.

Umanjenje vrijednosti prihodujućih izloženosti (Nivo kreditnog rizika 1 i Nivo kreditnog rizika 2 po hijerarhiji računovodstvenog okvira) i Nivo kreditnog rizika 3 za pojedinačne izloženosti ispod 100 hiljada KM određuju se temeljem tehnika modeliranja koje se oslanjaju na ključne parametre kao što su vjerovatnost nastanka statusa neispunjenja obaveza (eng. PD), izloženost u trenutku statusa neispunjenja obaveza (eng. EAD) i gubitak zbog nastanka statusa neispunjenja obaveza (eng. LGD), uzimajući u obzir istorijsko iskustvo, prepoznavanje izloženosti kod kojih je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog kvaliteta i informacije o predviđanjima budućih kretanja, kao i specifična pravila FBA-a u pogledu primjene različitih minimalnih stopa gubitaka (zajedno „kolektivno umanjenje vrijednosti")

Očekivani kreditni gubici za Nivo kreditnog rizika 3 (neprihodujuće) izloženosti (jednako ili iznad 50 hiljada EUR) procjenjuju se na individualnoj osnovi temeljem analize diskontovanih novčanih tokova. Ovaj proces uključuje subjektivnost i oslanjanje na niz značajnih pretpostavki, uključujući i očekivane prilive od realizacije pripadajućeg kolaterala i minimalnog perioda potrebnog za prodaju kolaterala, kao i specifična pravila FBA u pogledu primjene različitih stopa gubitaka

Uzimajući u obzir sve gore navedene faktore, uključujući značajno veću neizvjesnost procjene koja proizilazi iz trenutnih nestabilnih ekonomskih izgleda kao i povišeni inflatorni pritisak i povećanje kamatnih stopa, smatrali smo da je umanjenje vrijednosti datih kredita i

potraživanja povezano sa značajnim rizikom materijalno pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima, te je zahtjevalo našu povećanu pažnju tokom revizije.

U skladu s tim, smatrali smo da je ovo područje ključno revizijsko pitanje.

Kako je naša revizija adresirala pitanje

Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, obavljene, gdje je to bilo primjenjivo, uz pomoć naših stručnjaka za upravljanje finansijskim rizicima („FRM“) i informacione tehnologije („IT“), između ostalog, uključivale su:

- Pregled Bančinih metodologija umanjenja vrijednosti te procjenu njihove usklađenosti sa relevantnim zahtjevima regulatornog okvira i okvira za finansijsko izvještavanje. Kao dio toga, identifikovali smo relevantne modele, pretpostavke i izvore podataka, i procijenili da li su modeli, pretpostavke, podaci i njihova primjena odgovarajući u kontekstu navedenih zahtjeva. Takođe smo preispitali adekvatnosta nivoa detalja same metodologije sagledavanjem faktora relevantnih za Banku;

- Postavljanje relevantnih upita zaposlenicima iz odjela upravljanja kreditnim rizicimai odjela informacionih tehnologija (IT) Banke, kako bismo razumjeli proces umanjenja vrijednosti, korištenih IT aplikacija, izvora ključnih informacija i pretpostavki o podacima koji su koristeni u modelu izračuna očekivanih kreditnih gubitaka. Takođe, proveli smo procjenu i testiranje IT kontrolnog okruženja Banke na sigurnost i pristup podacima;

- Testiranje dizajna, implementacije i operativne efikasnosti odabranih internih kontrola vezanih uz odobravanje, evidentiranje i praćenje kredita, uključujući one kontrole koje se odnose na identifikaciju značajnog povećanja kreditnog rizika, gubitaka i nastanka neispunjavanja obaveza, primjerenost klasifikacije izloženosti na prihodujuće i neprihodujuće, izračun dana kašnjenja, procjenu kolaterala i izračun umanjenja vrijednosti.

- Za umanjenja vrijednosti koje se računa na kolektivnoj osnovi:
— Preispitivanje ključnih parametara rizika (PD, EAD i LGD) koji se primjenjuju u kolektivnom ECL modelu, pozivajući se na istorijske ostvarene gubitke Banke zbog nastanka neispunjenja obaveza, a takođe uzimaju u obzir eventualna potrebna prilagođavanja kako bi se uključile očekivane promjene u okolnostima;
— Pribavljanje relevantnih informacija o predviđanjima budućih kretanja i makroekonomskim projekcijama korištenim od strane Banke u procjeni očekivanih kreditnih gubitaka i nezavisna procjena tih informacija potvrđujući navode Uprave ispitivanjem javno dostupnih informacija;
— Procjena ključnih slojeva ECL modela koji koristi Banka (eng. overlays to ECL model) koje koristi Banka, primjenom našeg znanja o industriji i našeg razumijevanja trenutnog makro-ekonomskog okruženja;

- Za umanjenja vrijednosti izračunato za individualno značajne izloženosti:
— za odabrani uzorak izloženosti, uzimajući u obzir poslovanje klijenta, tržišne uslove i istorijat plaćanja; kritičko procjenjivanje postojanja bilo kakvih pokretača za razvrstavanje u Nivo kreditnog rizika 2 ili Nivo kreditnog rizika 3, pozivanjem na prateću dokumentaciju (kreditne datoteke) i kroz razgovor s kreditnim službenicima i osobljem za upravljanje kreditnim rizikom.

- Za umanjenje vrijednosti u cjelini:
— Razmatranje adekvatnosti priznatih očekivanih kreditnih gubitaka u odnosu na različite minimalne zahtjeve za rezerviranja propisane od strane FBA;
— Kritičko procjenjivanje adekvatnosti cjelokupnih rezervacija za umanjenje vrijednosti, uključujući udio bruto neprihodujućih izloženosti u ukupnim bruto kreditima i pokrivenosti neprhodujućih izloženosti rezervacijama.
— Ispitivanje da li objave u finansijskim izvještajima Banke u vezi sa umanjenjem vrijednosti i objave povezane s kreditnim rizikom na odgovarajući način uobziruju relevantne kvantitativne i kvalitativne zahtijeve primjenjivog okvira finansijskog izvještavanja.

Ostala pitanja

Finansijski izvještaji Banke za godinu koja je završila 31. decembra 2022. godine, su revidirani od strane drugog revizora koji je izrazio nemodifikovano mišljenje na finansijske izvještaje 19. aprila 2023. godine.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže Izvještaj o poslovanju koji je sastavni dio Godišnjeg izvještaja Društva, ali ne uključuje financijske izvještaje i naš revizorski izvještaj o njima.

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne obuhvata ostale informacije i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima, osim ako to nije izričito navedeno u našem izvještaju.

U vezi s našom revizijom finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije, i u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

Vezano za Izvještaj o poslovanju proveli smo procedure koje su zahtijevane Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine („Zakon o računovodstvu i reviziji“). Ove procedure uključuju razmatranje je li Izvještaj o poslovanju usklađen sa finansijskim izvještajima za istu poslovnu godinu.

Na osnovu procedura čije je provođenje zahtijevano kao dio naše revizije financijskih izvještaja te gore navedenih procedura, prema našem mišljenju informacije sadržane u Izvještaju o poslovanju za finansijsku godinu za koji su pripremljeni finansijski izvještaji, usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s finansijskim izvještajima.

Nadalje, uzevši u obzir poznavanje i razumijevanje Društva te okruženja u kojem ono posluje, a koje smo stekli tokom naše revizije, dužnost nam je izvijestiti jesmo li identificirali značajno pogrešne iskaze u Izvještaju o poslovanju. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava ili namjerava likvidirati Banku ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Banka.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške i izdati izvještaj revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajni, ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške; oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.

- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke.

- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.

- zaključujemo o primjerenosti Upravinog korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranom djelokrugu i vremenskom rasporedu revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi takođe dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima vezanim za nezavisnost i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koje se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i s toga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvještaju nezavisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili, kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba komunicirati u našem izvještaju nezavisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobrobit javnog interesa od takvog saopštavanja.

Angažovani partner u reviziji, koja je rezultovala ovim izvještajem nezavisnog revizora je Vedran Vukotić.

KPMG B-H d.o.o. za reviziju *19. april 2024. godine*
Ovlašteni revizori

Zmaja od Bosne 7-7a
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Manal Bećirbegović
Izvršni direktor

Vedran Vukotić
Ovlašteni revizor
Broj licence: 3091134217

*Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period	Napomena	2023.	2022. Prepravljeno
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	5a	60.442	43.973
Rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi	5b	(9.329)	(5.797)
Neto prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	**5**	**51.113**	**38.176**
Prihodi od naknada i provizija	6a	35.417	32.946
Rashodi od naknada i provizija	6b	(10.836)	(9.463)
Neto prihodi od naknada i provizija	**6**	**24.581**	**23.483**
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja		(4.486)	(2.568)
Umanjenja vrijednosti i rezervisanje po finanijskim instrumentima	7a	(4.262)	(2.553)
Ostali neto gubici od umanjenja vrijednosti i rezervisanja	7b	(224)	(15)
Ostali dobici i (gubici) od finansijske imovine	8	(2.035)	196
Neto pozitivne kursne razlike	9	823	910
Dobici od dugoročne nefinansijske imovine	10	1.335	1.276
Ostali prihodi	11	345	390
Troškovi zaposlenih	12	(21.474)	(18.950)
Troškovi amortizacije	18a,18b	(4.704)	(4.788)
Ostali troškovi i rashodi	13	(18.519)	(14.141)
Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja		**26.979**	**23.984**
Tekući porez na dobit		(2.844)	(2.554)
Odgođeni porez na dobit		775	690
Porez na dobit	**14**	**(2.069)**	**(1.864)**
Dobit iz redovnog poslovanja		**24.910**	**22.120**
Izvještaj o ostalom ukupnom rezultatu:			
Stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha		**1.258**	**(2.650)**
Smanjenje fer vrijednosti dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		1.398	(2.875)
Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		(140)	225
Stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha		**(86)**	**471**
Povećanje / (smanjenje) fer vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		4	16
Aktuarski dobici / (gubici) po osnovu rezervisanja za otpremnine		(90)	461
Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke			(6)
Ostali ukupni rezultat		**1.172**	**(2.179)**
Ukupni rezultat		**26.082**	**19.941**
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (u KM)	**26**	**63,06**	**56,00**

Napomene na stranama od 30 do 94 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

*Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno

Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda'	Napomena	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Imovina			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	15	237.382	274.089
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	16	181.924	163.399
Ulaganje u instrumente kapitala	16a	105	99
Dati krediti, vrijednosni papiri i ostali dužnički instrumenti	16b	181.819	163.300
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	17	1.328.624	1.157.700
Obavezna rezerva kod Centralne banke	17a	153.116	140.447
Depoziti kod drugih banaka	17b	445	461
Krediti i potraživanja od klijenata	17c	1.118.906	1.012.946
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	17d	56.157	3.846
Unaprijed plaćeni porez na dobit			2.628
Odgođena porezna imovina	14a	1.642	1.007
Nekretnine, postrojenja i oprema	18a	30.946	29.861
Imovina s pravom korištenja	18b	4.691	3.106
Nematerijalna imovina	19	1.755	1.941
Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja	20	12	13
Ostala imovina i potraživanja	21	753	1.210
Ukupna imovina		**1.787.729**	**1.634.954**
Obaveze			
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	22	654	287
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	23	1.598.293	1.455.660
Depoziti banaka i drugih finansijskih institucija	23a	54.922	111.070
Depoziti od klijenata	23b	1.412.767	1.249.431
Uzeti krediti	23c	89.315	67.298
Obaveze po osnovu najmova		4.709	4.349
Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku	23d	36.580	23.512
Obaveze za porez na dobit	14	290	2.554
Odgođene poreske obaveze	14a	6	6
Rezervisanja	24	6.001	5.274
Kreditni rizik preuzetih obaveza i datih granacija	24a	3.675	3.139
Sudski sporovi	24b	2	42
Ostala rezervisanja	24c	2.324	2.093
Ostale obaveze	25	1.017	788
Ukupne obaveze		**1.606.261**	**1.464.569**
Kapital			
Dionički kapital	26	53.605	53.605
Rezerve		75.106	75.106
Revalorizacione rezerve		(1.527)	(2.699)
Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(1.195)	(2.457)
Ostale revalorizacione rezerve		(332)	(242)
Dobit		54.284	44.373
Dobit tekuće godine		24.910	22.120
Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih godina		29.374	22.253
Ukupno kapital		**181.468**	**170.385**
Ukupno kapital i obaveze		**1.787.729**	**1.634.954**

Napomene na stranama od 38 do 105 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Uprava je odobrila prikazane finansijske izvještaje dana 19.4.2024. godine te ih potpisuje:

Jure Peljhan
Član Uprave

Denis Hasanić
Član Uprave

Lidija Žigić
Predsjednik Uprave

*Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno

Izvještaj o promjenama na kapitalu	Dionički kapital	Rezerve	Revalorizacijske rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	Ostale revalorizacijske rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit	Ukupno
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	**53.605**	**75.106**	**183**	**(703)**	**37.071**	**165.262**
Stanje na dan 1. januar 2022.	**53.605**	**75.106**	**183**	**(703)**	**37.071**	**165.262**
Dobit za period	-	-	-	-	22.120	22.120
Ostali ukupni rezultat za period	-	-	(2.640)	461	-	(2.179)
Ukupni rezultat	**-**	**-**	**(2.640)**	**461**	**22.120**	**19.941**
Isplaćene dividende	-	-	-	-	(14.818)	(14.818)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	**53.605**	**75.106**	**(2.457)**	**(242)**	**44.373**	**170.385**
Stanje na dan 1.januar 2023. godine	**53.605**	**75.106**	**(2.457)**	**(242)**	**44.373**	**170.385**
Dobit za period	-	-	-	-	24.910	24.910
Ostali ukupni rezultat za period	-	-	1.262	(90)	-	1.172
Ukupni rezultat	**-**	**-**	**1.262**	**(90)**	**24.910**	**26.082**
Isplaćene dividende	-	-	-	-	(14.999)	(14.999)
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	**53.605**	**75.106**	**(1.195)**	**(332)**	**54.284**	**181.468**

Napomene na stranama od 38 do 105 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

*Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno

Izvještaj o novčanim tokovima	Napomena	2023.	2022. Prepravljeno
Gotovinski tokovi iz poslovnih aktivnosti			
Prilivi od kamata i sličnih prihoda po efektivnoj kamatnoj stopi		59.579	43.405
Odlivi od kamata i sličnih prihoda po efektivnoj kamatnoj stopi		(7.518)	(4.582)
Prilivi od od naknada i provizija		41.230	40.577
Odlivi od od naknada i provizija		(8.098)	(8.705)
Prilivi od naplate prethodno otpisanih potraživanja za date kredite i kamate		2.849	4.908
Odlivi po osnovu plaćanja zaposlenima		(20.904)	(18.712)
Odlivi po osnovu plaćanja operativnih rashoda i troškova		(24.728)	(21.253)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti		(3.558)	-
Plaćeni porez na dobit		(2.480)	(2.792)
Gotovinski tokovi iz poslovnih aktivnosti prije promjena na poslovnoj imovini i poslovnim obavezama		**36.372**	**32.846**
Gotovinski tokovi iz poslovnih aktivnosti			
Neto (povećanje) / smanjenje obavezne rezerve kod Centralne banke		(12.626)	(23.623)
Neto (povećanje) / smanjenje plasmana kod drugih banaka		13	(29)
Neto (povećanje) / smanjenje kredita i potraživanja od klijenata		(112.624)	(134.733)
Neto (povećanje) / smanjenje ostale imovine i potraživanja		(471)	(333)
Neto povećanje / (smanjenje) depozita od banaka i drugih finansijskih institucija		(55.888)	52.660
Neto povećanje / (smanjenje) depozita od klijenata		162.780	122.204
Neto povećanje/ (smanjenje) ostalih finansijskih obaveza po amortizovanom trošku		-	(1)
Neto povećanje / (smanjenje) rezervisanja za obaveze		(189)	(124)
Neto povećanje / (smanjenje) ostalih obaveza		13.136	(333)
Neto gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti		**30.503**	**48.534**
Gotovinski tokovi iz ulagačkih aktivnosti			
Sticanje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(433.992)	(140.271)
Prilivi od otuđenja dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		420.213	121.768
Sticanje ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku		(54.047)	-
Prilivi od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		185	945
Sticanje nekretnina, postrojenja i opreme		(3.576)	(2.631)
Sticanje nematerijalne imovine		(725)	(372)
Neto gotovinski tok iz ulagačkih aktivnosti		**(71.942)**	**(20.561)**
Gotovinski tokovi od aktivnosti finansiranja			
Isplaćene dividende		(14.936)	(14.737)
Prilivi od kredita od banaka		-	43.028
Otplate glavnice kredita od banaka		(17.044)	(14.145)
Prilivi od kredita od drugih finansijskih institucija		19.558	9.779
Otplate glavnice kredita od drugih finansijskih institucija		-	(1.956)
Prilivi od subordiniranih kredita		18.580	-
Otplate glavnice po najmovima		(1.438)	(1.272)
Neto gotovinski tok od finansijskih aktivnosti		**4.720**	**20.697**
Neto povećanje / (smanjenje) gotovine i gotovinskih ekvivalenata:		**(36.719)**	**48.670**
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda:	**15**	**274.089**	**225.384**
Efekti promjene deviznih kurseva gotovine i gotovinskih ekvivalenata:		12	35
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda:	**15**	**237.382**	**274.089**

Napomene na stranama od 38 do 105 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

1. Opći podaci

NLB Banka d.d., Sarajevo (u daljem tekstu: Banka) je banka univerzalnog tipa, koja je kao je samostalno dioničko društvo Banka organizovana počevši od 1. aprila 1990. godine.

Banka je inicijalno upisana u Registar privrednih subjekata kod Kantonalnog suda u Tuzli, a sa promjenom sjedišta iz Tuzle u Sarajevo koja je izvršena 2015. godine, Banka je danas upisana u Registar privrednih subjekata kod Općinskog suda u Sarajevu, te u registru kod Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH, sa svim relevantnim podacima i dozvolama izdatim od Agencije za bankarstvo FBiH (u daljem tekstu: FBA) i drugih nadležnih organa. Sjedište Banke se nalazi u Sarajevu, u ulici Koševo 3.

Svoje poslovanje Banka obavlja neposredno i preko organizacionih dijelova u poslovnoj mreži, i to:
a) Podružnica Tuzla sa poslovnicama Centar Tuzla, Slatina, Sjenjak, Lukavac, Brčko, Čelić i Orašje
b) Podružnica Sarajevo sa poslovnicama Centar Sarajevo, Ilidža, Alipašino Polje, Pofalići, Ferhadija, Dobrinja, Otoka, Goražde, Zenica, Travnik, Vitez,
c)Podružnica Mostar sa poslovnicama Centar, Rondo, Čapljina, Široki Brijeg i Ljubuški,
d) Podružnica Kalesija sa poslovnicama Centar, Sapna i Teočak,
e) Podružnica Tuzla 2 sa poslovnicama Centar, Doboj Istok, Gradačac, Živinice, Srebrenik, Banovići i Kladanj,
f) Podružnica Bihać sa poslovnicama Centar i Cazin.

Preko centrale u Sarajevu i poslovne mreže Banka je ovlaštena da obavlja sve vrste poslova koje banke mogu obavljati i to:
1. primanje i polaganje depozita ili drugih povratnih sredstava
2. davanje i uzimanje kredita i zajmova
3. izdavanje garancija i svih oblika jemstva
4. usluge unutrašnjeg i međunarodnog platnog prometa i prenosa novca, u skladu sa posebnim propisima
5. kupovina i prodaja strane valute i plemenitih metala
6. izdavanje i upravljanje sredstvima plaćanja (uključujući platne kartice, putne i bankarske čekove)
7. finansijski lizing
8. kupovina, prodaja i naplata potraživanja (faktoring, forfeting i drugo)
9. kupovina i prodaja instrumenata tržišta novca za svoj ili tuđi račun
10. kupovina i prodaja vrijednosnih papira (brokersko-dilerski poslovi)
11. upravljanje portfeljom vrijednosnih papira i drugim vrijednostima
12. poslovi podrške tržištu vrijednosnih papira, poslovi agenta i preuzimanja emisije, u skladu sa propisima koji uređuju tržište vrijednosnih papira
13. poslovi investicionog savjetovanja i skrbnički poslovi
14. usluge finansijskog menadžmenta i savjetovanja
15. usluge prikupljanja podataka, izrada analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih i fizičkih lica koji samostalno obavljaju registrovanu poslovnu djelatnost
16. usluge iznajmljivanja sefova
17. posredovanje u poslovima osiguranja, u skladu sa propisima koji uređuju posredovanje u osiguranju, osim u osiguranju od odgovornosti za motorna vozila
18. druge poslove koji predstavljaju podršku konkretnim bankarskim poslovima.

Dioničari Banke

	31. decembar 2023.		31. decembar 2022.	
	Iznos u KM	%	Iznos u KM	%
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana, Slovenija	52.177.300	97,34	52.177.300	97,34
Ostali	1.427.860	2,66	1.427.860	2,66
Ukupno	**53.605.160**	**100,00**	**53.605.160**	**100,00**

Sjedište Banke je na adresi Koševo 3, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina.

Većinski vlasnik Banke je Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana sa 97,34% udjela u dioničkom kapitalu na dan 31. decembra 2023. godine, koja je i krajnji vlasnik Banke.

NLB Banka d.d. Sarajevo je predmet konsolidacije u finansijskim izvještajima NLB d.d., Ljubljana, a čiji finansijski izvještaji se mogu pronaći na adresi Trg republike 2, 1520 Ljubljana, Slovenija, te dostupni su na sljedećem linku: https://www.nlb.si/financial-reports.

Zaposleni

Na dan 31. decembra 2023. godine NLB Banka d.d., Sarajevo je imala 478 zaposlenih (31. decembar 2022.: 475 zaposlena).

2. Usvajanje novih i revidiranih standarda

2.1. Početna primjena novih izmjena i dopuna postojećih standarda na snazi za tekući izvještajni period

Sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja, koji mogu biti primjenjivi na Banku, obavezna su za periode koji počinju 1. januara 2023. godine:

Datum stupanja na snagu	Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda
1. januar 2023. godine	Izmjene i dopune MRS-a 1 i MSFI-jeva Izjava o praksama - Prezentacija računovodstvenih politika – zahtjev za objavom materijalnih informacija o računovodstvenim politikama
	Izmjene i dopune MRS-a 8 – Defincija računovodstvenih procjena
	Izmjene i dopune MRS-a 12 – odgođeni porez povezan s imovinom i obvezama koji proizlaze iz iste transakcije
23. maja 2023. (primjenjivo u FBiH od 29. decembra 2023.)	Izmjene i dopune MRS 12- Međunarodna porezna reforma – pravila za Drugi stub

Sljedeći novi standardi, tumačenja i dopune postojećih standarda koje je izdao IASB još nisu na snazi i Banka ih nije ranije usvojila:

Datum primjene	Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda
1. januar 2025. godine	Izmjene i dopune MRS 21- Nemogućnosti razmjene (avgust 2023)
1. januar 2024. godine	Izmjene i dopune MRS-a 7 i MSFI-ja 7- Aranžmani za finansiranje dobavljača
	Obaveze po osnovu zakupa kod prodaje i povratnog najma - Izmjene MSFI 16
	Klasifikacija obaveza na tekuće i dugotrajne sa ugovornim uslovima - Izmjene MRS 1
Dostupno za opcionu primjenu/ datum stupanja na snagu odložen na neodređeno vrijeme	Prodaja ili doprinos imovine između investitora i njegovog saradnika ili zajedničkog ulaganja (Izmjene MSFI 10 i MRS 28)

Novi MSFI 17 Ugovori o osiguranju će zamijeniti MSFI 4. On se primjenjuje na godišnje izvještajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. Dozvoljena je ranija primjena. Primjena ovog standarda u Federaciji Bosna i Hercegovine je odgođena do 2026. godine. Ne očekuje se da će ovaj novi standard kao i njegove izmjene dovesti do bilo kakvih značajnijih promjena u Banci.

3. Sažetak značajnih informacija o računovodstvenim politikama

3.1. Osnove pripreme i izjava o usklađenosti

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine („FBiH“), koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji FBiH, Zakonu o bankama FBiH i podzakonskim propisima Agencije za bankarstvo FBiH donesenim na osnovu spomenutih zakona:

- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH (Službene novine 15/21 od 24.02.2021. godine) propisuje pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“).
- Zakon o bankama FBiH propisuje pripremu godišnjih finansijskih izvještaja u skladu sa prethodno spomenutim Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH, ovim zakonom, te podzakonskim aktima donesenim na osnovu oba zakona.
- Odluka Agencije za bankarstvo FBiH, o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka („Odluka“), koja se primjenjuje od 1. januara 2020. godine je utvrdila minimalne stope za izračun ispravki vrijednosti i na vrednovanje nefinansijske imovine proistekle iz kreditnih poslova (stečena materijalna imovina čije je vrednovanje u djelokrugu drugih relevantnih MSFI).

Forma priloženih finansijskih izvještaja je propisana Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva („Službene novine FBiH“, broj 81/21, 102/22 i 99/23).

Banka je na 31. decembar 2023. godine, u skladu sa odredbama Odluke formirala veće ispravke vrijednosti za kreditne gubitke u iznosu od 5.156 hiljada KM u odnosu na iznos dobijen izračunom koji je rezultat metodologije i modela Banke, interno razvijenih prema zahtjevima MSFI 9. Navedena razlika proizašla je iz sljedećih razloga:

- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 23. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 1 u iznosu od 3.213 hiljada KM,
- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 24. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 2 u iznosu od 1.803 hiljada KM, od čega se iznos od 1.378 hiljada KM odnosi na izloženosti koje su obezbjeđene prihvatljivim kolateralom, a preostali efekat od 425 hiljada KM se odnosi na izloženosti koje nisu obezbjeđene prihvatljivim kolateralom.
- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 25. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 3 u iznosu od 140 hiljada KM, od čega se iznos od 239 hiljada KM odnosi na izloženosti koje su obezbjeđene prihvatljivim kolateralom i kod kojih je obračunato više ispravke vrijednosti, dok je kod izloženosti koje nisu obezbjeđene prihvatljivim kolateralom obračunato 99 hiljada KM manje ispravke vrijednosti.

Prethodno opisane razlike između zakonske računovodstvene regulative primjenjive na banke u FBiH i zahtjeva za priznavanjem i mjerenjem po Međunarodnim standardima finansijskog prezentirane su u tabeli ispod*:

'000 KM	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Imovina	(5.156)	(1.254)
Obaveze	465	498
Kapital	(5.621)	(1.752)
	2023.	**2022.**
Finansijski rezultat prije oporezivanja	(5.621)	(1.752)

* Napomena: pozitivan iznos predstavlja povećanje vrijednosti, a negativan smanjenje vrijednosti bilansnih pozicija.

Odluka propisuje pravila u lokalnoj regulativi za „Računovodstveni otpis“ po kojem je Banka dužna izvršiti računovodstveni otpis bilansne izloženosti dvije godine nakon što je banka knjigovodstveno evidentirala očekivane kreditne gubitke u visini od 100% bruto knjigovodstvene vrijednosti te izloženosti i istu proglasila u potpunosti dospjelom.

Za dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat ispravke za umanjenje vrijednosti se priznaju u izvještaju o finansijskom položaju unutar pozicije Finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat i ne uključuje se kao dio revalorizacijskog iznosa u revalorizacijsku rezervu.

Tamo gdje su računovodstvene politike usklađene s zahtjevima Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanja u ovim finansijskim izvještajima postoji poveznica s relevantnim MSFI.

Ovi finansijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Banke na dan 19. aprila 2024. godine za usvajanje od strane Nadzornog odbora.

Uporedni podaci

Osim kada standard ili tumačenje dopuštaju ili zahtijevaju drugačije, svi iznosi se iskazuju ili objavljuju s uporednim iznosima. Tamo gdje se primjenjuje MRS 8, uporedni podaci su prilagođeni kako bi bili u skladu s promjenama u prezentiranju u tekućoj godini.

U poređenju sa prezentacijom Izvještaja o ukupnoj sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja je završila 31. decembra 2022. godine, informacije u stavkama 'Kamate i slični prihodi obračunati metodom efektivne kamate i 'Kamate i slični rashodi obračunati metodom efektivne kamate' u Bilansu uspjeha i napomeni 5. izmijenjeni su zbog reklasifikacije amortizacije plaćenih premija za sticanje dužničkih vrijednosnih papira prethodno prikazanih u stavci 'Ostali rashodi kamata' iz odjeljka 'Rashodi kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi' u odjeljak 'Obračunati prihodi od kamata koristeći efektivnu kamatnu stopu“ i objelodanjenu stavku „Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit“.

Dodatno, izmijenjene su informacije u stavkama 'Umanjenje vrijednosti i rezerviranja' i 'Ostali prihodi' u bilansu uspjeha i napomenama 7 i 11. zbog reklasifikacije prihoda od naplaćenih otpisanih potraživanja prethodno prikazanih u stavci 'Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja“ iz odjeljka „Ostali prihodi“ u odjeljak „Gubici po osnovu umanjenja vrijednosti i rezervisanja“ i objelodanjene stavke „Gubici zbog umanjenja vrijednosti finansijskih instrumenata“.

2022	Kako je izvješteno	Kako je prepravljeno	Promjena
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	45,107	43,973	(1,134)
Rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi	(6,931)	(5,797)	1,134
Neto prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	**38,176**	**38,176**	**-**
Prihodi od naknada i provizija	32,946	32,946	-
Rashodi od naknada i provizija	(9,463)	(9,463)	-
Neto prihodi od naknada i provizija	**23,483**	**23,483**	**-**
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	(7,476)	(2,568)	4,908
Ostali dobici od finansijske imovine	196	196	-
Neto pozitivne kursne razlike	910	910	-
Dobici od dugoročne nefinansijske imovine	1,276	1,276	-
Prihodi od dividendi	5,298	390	(4,908)
Ostali prihodi	(18,950)	(18,950)	-
Troškovi zaposlenih	(4,788)	(4,788)	-
Troškovi amortizacije	(14,141)	(14,141)	-
Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja	**23,984**	**23,984**	**-**

U poređenju sa prezentacijom finansijskih izvještaja za godinu koja je završila 31. decembra 2022. godine, neke pozicije u Izvještaju o novčanim tokovima su izmijenjene zbog identifikovane potrebe za adekvatnijim prikazivanjem finansijskih informacija.

2022	Kako je izvješteno	Kako je prepravljeno	Promjena
Gotovinski tokovi iz poslovnih aktivnosti			
Prilivi od kamata i sličnih prihoda po efektivnoj kamatnoj stopi	39.496	43.405	3.909
Prilivi od od naknada i provizija	41.848	40.577	(1.271)
Prilivi od naplate prethodno otpisanih potraživanja za date kredite i kamate	4.901	4.908	07
Odlivi po osnovu plaćanja zaposlenima	(19.626)	(18.712)	914
Odlivi po osnovu plaćanja operativnih rashoda i troškova	(24.043)	(21.253)	2.790
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	137	-	(137)
Gotovinski tokovi iz poslovnih aktivnosti prije promjena na poslovnoj imovini i poslovnim obavezama	**42.713**	**48.925**	**6.212**
Gotovinski tokovi iz poslovnih aktivnosti			
Neto (povećanje) / smanjenje kredita i potraživanja od klijenata	(135.842)	(134.733)	1.109
Neto povećanje / (smanjenje) depozita od banaka i drugih finansijskih institucija	19.904	51.994	32.090
Neto povećanje / (smanjenje) depozita od klijenata	157.544	122.204	(35.340)
Neto povećanje/ (smanjenje) ostalih finansijskih obaveza po amortizovanom trošku	-	(1)	(1)
Neto povećanje / (smanjenje) ostalih obaveza	(785)	333	1.118
Neto gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti	**83.534**	**88.722**	**5.188**
Gotovinski tokovi iz ulagačkih aktivnosti			
Sticanje instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	(42)	-	42
Prilivi od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme	1.702	945	757
Sticanje nekretnina, postrojenja i opreme	(2.567)	(2.631)	(64)
Sticanje nematerijalne imovine	(436)	(372)	64
Ostali prilivi iz ulagačkih aktivnosti	2.479	-	2.479
Neto gotovinski tok iz ulagačkih aktivnosti	**1.136**	**(2.058)**	**(3.194)**
Gotovinski tokovi od aktivnosti finansiranja			
Isplaćene dividende	(14.016)	(14.737)	(721)
Prilivi od kredita od banaka	43.029	43.028	(1)
Otplate glavnice po najmovima	-	(1.272)	1.272
Neto gotovinski tok od finansijskih aktivnosti	**29.013**	**27.019**	**(1.994)**

Uporedni iznosi su prilagođeni da odražavaju ove promjene u prezentaciji.

3.2. Koncept vremenske neograničenosti poslovanja

Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, što podrazumijeva da će Banka nastaviti sa poslovnim aktivnostima u predvidivoj budućnosti, te biti sposobna realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

3.3. Osnov za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim za finansijsku imovinu i obaveze koje se mjere i iskazuju po fer vrijednosti.

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom neke stavke imovine ili bi bila plaćena za prijenos neke obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na primarnom (ili najpovoljnijem) tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena upotrebom druge tehnike procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza koje bi učesnici na tržištu uzeli u obzir kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36.

Fer vrijednost vrijednosnih papira na aktivnom tržištu zasniva se na tekućim cijenama ponude i potražnje za finansijska sredstva ili za finansijske obaveze. Ukoliko tržište nekog finansijskog instrumenta nije aktivno, Banka utvrđuje fer vrijednost različitim tehnikama procjene. Tehnike procjene uključuju korištenje sadašnjih nezavisnih tržišnih transakcija između informisanih i upoznatih strana, analizu diskontovanih novčanih tokova i druge tehnike procjena koje učesnici obično koriste na tržištu. Tehnika procjene prikazuje trenutno stanje na tržištu na datum procjene što i ne mora biti stvarno stanje na tržištu niti prije niti poslije datuma procjene.

Osim toga, za potrebe finansijskog izvještavanja pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na Nivoe 1, 2 ili 3, na temelju stepena do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- ulazni podaci Nivoa 1 su (nekorigovane) cijene koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze i koje su Banci dostupne na datum mjerenja;
- ulazni podaci Nivoa 2 su oni, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno i
- ulazni podaci Nivoa 3 su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

U tehnikama procjene vrijednosti, koje se koriste pri mjerenju fer vrijednosti, maksimalno se koriste relevantni uočljivi ulazni podaci, dok se primjena neuočljivih ulaznih podataka svodi na minimum.
U slučajevima kada se ulazni podaci, koji se koriste za mjerenje fer vrijednosti imovine ili obaveze, mogu klasifikovati u različite nivoe hijerarhije fer vrijednosti, mjerenje fer vrijednosti se u cijelosti klasifikuje u isti nivo kao i ulazni podatak najnižeg nivoa koji je značajan za cjelokupno mjerenje.

Banka vrši prijenose, odnosno reklasifikaciju između nivoa hijerarhije fer vrijednosti onda kada za mjerenje fer vrijednosti imovine ili obaveze koristi ulazne podatke koji se klasifikuju u nivo različit od nivoa u koji su se klasifikovali ulazni podaci korišteni prilikom prethodnog mjerenja fer vrijednosti te imovine ili obaveze.

Prenos finansijskih sredstava iz jednog u drugi nivo hijerarhije fer vrijednosti vrši se prilikom promjene okolnosti ili ulaznih podataka:

- Iz nivoa 1 u nivo 2: kada se obveznica povuče sa organizovanog tržišta ili kada postane nelikvidna.
- Iz nivoa 1 u nivo 3: kada se akcije povuku sa organizovanog tržišta, ako je pokrenut stečajni postupak, prestanak objave vrijednosti.
- Iz nivoa 2 u nivo 3: kada se osnovni instrument (akcija ili udio u kapitalu) izvedenog finansijskog instrumenta povuče sa organizovanog tržišta, početak stečajnog postupka (za akcije i obveznice).
- Iz nivoa 2 u nivo 1: ako se obveznicama počne aktivno trgovati na ogranizovanom tržištu.
- Iz nivoa 3 u nivo 1: ako se akcije ili obveznice uvrste na organizovano tržište.
- Iz nivoa 3 u nivo 2: ako se osnovni instrument (akcija ili udio u kapitalu) izvedenog finansijskog instrumenta uvrsti na organizovano tržište bez aktivnog kotiranja, ali postoje isti ili slični instrumenti listirani na tržištu.

Reklasifikacija iz jednog u drugi nivo hijerarhije fer vrijednosti obavezna je u slučajevima kada se, prilikom mjerenja fer vrijednosti, korišteni ulazni podaci jednog nivoa koriguju ulaznim podacima drugog nivoa.

3.4. Funkcionalna valuta i valuta prezentiranja

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), koja predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Bosni i Hercegovini. Konvertibilna marka je fiksno vezana za valutu Eur (1 EUR = 1,95583 KM).

3.5. Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.
Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 3.30.

Računovodstvene politike navedene u nastavku dosljedno su primjenjivane na sve periode prikazane u ovim finansijskim izvještajima.

3.6. Strane valute

Sredstva i obaveze izražene u stranim valutama su preračunate u konvertibilne marke po zvaničnom srednjem kursu Centralne Banke Bosne i Hercegovine na posljednji datum izvještajnog perioda.

Monetarne stavke izražene u stranim valutama preračunavaju se po kursu važećem na datum izvještavanja. Nemonetarne stavke mjerene po historijskom trošku izražene u stranoj valuti preračunate su po kursu važećem na datum prvobitnog priznavanja.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u izvještaju dobiti i gubitka.

Sve pozitivne i negativne kursne razlike prikazane u izvještaju dobiti i gubitka su prikazane u neto iznosu unutar odgovarajuće stavke.

Kursevi koji se koriste u finansijskim izvještajima su zvanični kursevi utvrđeni od strane Centralne Banke BiH. Na dan 31. decembra srednji kursevi su sljedeći:

	31.12.2023.	31.12.2022.
Kurs	**KM**	**KM**
USD	1,769982	1,833705
EUR	1,95583	1,95583

3.7. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u Bilansu uspjeha za sve kamatonosne instrumente po načelu obračunatih kamata. Prihod od zateznih kamata evidentira se po obračunu.

Kamatni prihodi se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost bilansne izloženosti.

Obračun kamata za kredite u defaultu, zaustavlja se na datum kada je kredit postao default, a dalji obračun kamate za takve kredite se vrši u vanbilansu. Kamatni prihod za kredite u default-u se priznaje kao prihod kada se naplati. Za kredite pravnih lica za koje se ispravka vrijednosti vrši na individualnoj osnovi, i za koje postoji prihvatljivi kolateral, kamatni prihodi se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope na iznos amortiziranog troška.

Kamate se obračunavaju prema ugovoru zaključenom između povjerioca i dužnika. Kamate na depozite se pripisuju glavnici ako je to ugovorom predviđeno.

Prihodi po osnovu naknada po kreditima razgraničavaju se i amortizuju tokom perioda trajanja kredita korištenjem metode efektivne kamatne stope. Prihodi po osnovu naknada za obradu zahtjeva po kreditima prikazani su u poziciji prihoda od kamata.

3.8. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi od naknada i provizija evidentiraju se u Bilansu uspjeha, u skladu sa pravilima „MSFI15 Prihodi od ugovora sa kupcima".
Pravilo je slijedeće:
- ako je obaveza izvršenja ispunjena u određenom trenutku („trenutak u vremenu"), povezani prihodi se priznaju u bilansu uspjeha kada se pruži usluga;
- ako je obaveza izvršenja s vremenom ispunjena, povezani prihodi se priznaju u bilansu uspjeha kako bi se odrazio napredak u ispunjavanju takve obaveze.

Zbog gore navedenih pravila, naknade za transakcije koje proizlaze iz usluga domaćeg i inostranog platnog prometa obično se knjiže u trenutku pružanja usluge, dok se naknade povezane s upravljanjem portfolijom i slično, obično priznaju tokom trajanja ugovora (metoda unosa).

Iznos prihoda povezan sa prihodima od provizija i naknada i ostalim poslovnim prihodima mjeri se na osnovu ugovornih odredbi. Ako je ugovorno predviđeni iznos podložan promjenama u potpunosti ili djelomično, prihod se mora knjižiti na temelju najvjerojatnijeg iznosa koji očekuje da će dobiti.

Takav se iznos utvrđuje na osnovu svih činjenica i okolnosti koje se smatraju relevantnim za procjenu, a koje ovise o vrsti pružene usluge, a posebno o pretpostavci da nije velika vjerojatnost da priznati prihod neće biti značajno storniran. Za usluge koje pruža Banka takva varijabilnost obično nije predviđena.

Ako se ugovor odnosi na različite usluge čija obaveza izvršavanja nije istovremeno ispunjena, prihod se raspoređuje u različite obaveze, proporcionalno samostalnoj cijeni isporučene robe/usluge. Stoga će se ovi iznosi knjižiti u Bilansu uspjeha, na osnovu vremena ispunjenja svake obaveze.

Rashode od naknada čine naknade koje Banka plaća CB BiH za poslove unutrašnjeg platnog prometa, troškovi SWIFT-a i troškovi kartičnog poslovanja. Troškovi po naknadama i provizijama se priznaju u periodu na koji se odnose.

3.9. Prihod od dividendi

Primljene dividende se priznaju u Bilansu uspjeha kao prihodi od dividendi, kada se ostvari pravo na naplatu dividendi.

3.10. Naknade za zaposlene

Banka, u svakodnevnom poslovanju, za svoje zaposlene plaća poreze, doprinose na i iz plata/naknada koji se obračunavaju na bruto plate/naknade, naknadu za ishranu u toku rada, troškove prevoza na posao i sa posla, regres za godišnji odmor i dr. u skladu sa zakonskom regulativom. Ovi troškovi uključeni su u izvještaju o ostalom ukupnom rezultu u istom periodu na koji se odnose plate/naknade.

Banka može u skladu sa poslovnim rezultatom i individualnim radnim uspjesima zaposlenika, periodično posebnim odlukama, dodijeliti varijabilne nagrade za radni učinak koji prevazilazi očekivani ili ciljani rezultat i to do 20% u odnosu na osnovnu platu radnika. Prilikom isplate varijabilnog dijela plate za ostvarene rezulatate iznad prosjeka (ukupna ocjena preko 101%), kao polazište se koristi kvota koja je dodijeljena organizacionoj jedinici od strane nadležnog rukovodioca, a koja može iznositi do 8% mase plata.

Pogodnosti zaposlenih predstavljaju isplate za koje je poslodavac preuzeo obavezu da ih isplati zaposlenicima na osnovu zakona, pravilnika i ugovora, te predstavljaju osnov za formiranje rezervisanja u skladu sa MRS 19.

Banka formira rezervacije za mirovine, na temelju aktuarskog izračuna, koji se obično vrši 30.09. svake godine. Učinci rezervisanja za otpremnine koji proizlaze iz razlika između predviđenih plaćanja prema

aktuarskom obračunu i stvarnih plaćanja i promjene u aktuarskim pretpostavkama (diskontna stopa, fluktuacija zaposlenika, povećanje prosječne plaće itd.), priznaju se u okviru ostalog ukupnog rezultata i nikada se ne reklasificiraju u bilans uspjeha. Promjene sadašnje vrijednosti obaveza koje proizlaze iz približavanja datuma dospijeća iskazuju se kao rashod od kamata.

Rezervacije za neiskorištene godišnje odmore u 2023. godini Banka je obračunala po metodi prosječne bruto vrijednosti satnice Banke, po danu neiskorištenog godišnjeg odmora, te oblikovala dodatna rezervisanja na teret troškova rezervisnja za neiskorišteni godišnji odmor.

3.11. Oporezivanje

Porezi se obračunavaju u skladu sa propisima Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta. Polazna veličina u utvrđivanju osnovice poreza na dobit je poslovni rezultat koji je iskazan u bilansu uspjeha. Razlike između dobiti iskazane u računovodstvenim evidencijama i oporezive dobiti u poreskom bilansu se javljaju usljed korekcija koje su propisane Zakonom o porezu na dobit i pratećim Pravilnikom, prema kojima određeni rashodi koji su iskazani u računovodstvenim evidencijama, iako su stvarno nastali, sa aspekta propisa o porezu na dobit predstavljaju poresko nepriznate rashode, koji kao takvi uvećavaju poresku osnovicu.

U skladu s tim, pojedini rashodi, u zavisnosti od vrste, u poreskom bilansu mogu biti tretirani:
- kao poresko nepriznati rashodi u njihovom punom iznosu (koji u cjelini uvećavaju osnovicu poreza na dobit) ili
- kao poresko nepriznati rashodi u procentualnom propisanom iznosu (koji uvećavaju osnovicu poreza na dobit samo u poresko nepriznatom dijelu).

Osim navedenog, pojedini rashodi mogu biti poresko nepriznati trajno (kao stalne poreske razlike koje se odražavaju na osnovicu poreza na dobit samo jednom, tj. samo za taj poreski period), dok drugi rashodi mogu biti poresko nepriznati sa određenim vremenskim pomakom (kao privremene poreske razlike, koje se na osnovicu poreza na dobit odražavaju ne samo u jednom nego u više računovodstvenih i poreskih perioda).

Privremene poreske razlike se javljaju:
- u slučajevima u kojima će jednom nepriznate stavke (tj. stavke koje su uvećale oporezivu dobit u jednom periodu) naknadno biti tretirane kao poresko priznate stavke, za koje će se moći umanjiti oporeziva dobit u nekom budućem periodu
- u slučajevima u kojima će se unaprijed poresko iskorištene stavke (tj. stavke koje su iskorištene za umanjenje oporezive dobiti u jednom periodu) naknadno tretirati kao poresko nepriznate, pa će se za te iznose morati uvećati oporeziva dobit u nekom budućem periodu.

U prvom slučaju, kada je riječ o privremenim poreskim razlikama, ovakve stavke će u budućim periodima rezultirati odgođenim poreskim sredstvima a u drugom slučaju odgođenim poreskim obavezama.

Važećim propisima su predviđene i poreske olakšice kao poreski poticaji npr. kroz poreski bilans priznavanje dvostrukog iznosa bruto plaće za novoprimljene zaposlenike, uz određene uslove.

Stopa poreza na dobit je 10%.

Kad su u pitanju indirektni porezi Banka je u sistemu PDV-a. S obzirom na specifičnost usluga koje Banka pruža, većina takvih usluga je oslobođena od plaćanja PDV-a.
Postoji obaveza obračuna PDV-a za usluge koje podliježu ovoj obavezi i Banka u skladu s tim i postupa.

Banka nema pravo odbitka ulaznog PDV-a i ulazni PDV se evidentira na isti rashod na koji se evidentira i pripadajuća usluga.

PDV stopa je 17%.

3.12. Zarada po dionici

Banka objavljuje osnovnu zaradu po dionici. Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg razdoblja namijenjenih redovnim dioničarima Banke ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom perioda.

3.13. Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima novac i novčani ekvivalenti obuhvataju stanja sa rokom dospijeća do 3 mjeseca od dana pribavljanja, uključujući i novac i novčana sredstva koja nisu pod ograničenjima Centralne banke, ostale pogodne hartije od vrijednosti, kredite i pozajmice date bankama.

3.14. Potraživanja od ostalih banaka

Potraživanja od ostalih banaka podrazumijevaju plasman drugoj banci koji dospijeva na naplatu na fiksno određen datum.

3.15. Finansijska sredstva

Finansijska sredstva proizilaze iz aktivnosti kreditiranja, deviznog poslovanja, depozita, aktivnosti plaćanja i koriste se kao pomoćno sredstvo u trgovanju vrijednosnim papirima, nabavci i naplati potraživanja, te proizilaze iz ostalih bankarskih usluga. Dati krediti, depoziti i dužnički vrijednosni papiri priznaju se na dan nastanka. Finansijska imovina nabavljena putem redovne kupovine i prodaje priznaje se na datum poravnanja. Sva ostala finansijska sredstva priznaju se na dan kada Banka postane ugovorna strana.

Transakcijski troškovi su dodatni troškovi koji se mogu direktno pripisati nabavci, izdavanju ili smanjenju finansijskih instrumenata. Dodatni trošak se odnosi na trošak koji je nastao uslijed obavljanja transakcije. Troškovi transakcije uključuju naknade i provizije koje se plaćaju posrednicima (uključujući zaposlenike koji obavljaju funkciju posrednika), savjetnicima, brokerima i dilerima, kao i naknade propisane od strane regulatornih agencija i berze vrijednosnih papira, kao i poreze i dažbine koji se odnose na transfer finansijskih instrumenata. Troškovi transakcije ne uključuju premije za dugovanja ili diskonte, troškove finansiranja ili interne administrativne troškove ili troškove držanja zaliha.

Amortizovani trošak (AT) se odnosi na iznos po kome je inicijalno priznat neki finansijski instrument, umanjen za sve otplate glavnice, i uvećan za obračunatu kamatu, odnosno iznos po kome je

priznato neko finansijsko sredstvo, umanjen za otpisani dio gubitaka po osnovu umanjenja vrijednosti. Obračunata kamata uključuje amortizaciju troškova transakcije koji se razgraničavaju nakon inicijalnog priznavanja, te amortizaciju svih premija ili diskonta do iznosa na datum dospijeća, korištenjem metode efektivne kamatne stope. Obračunata razgraničena kamata i obračunati razgraničeni troškovi, uključujući obračunate kamatne kupone i amortizovane diskonte i premije (kao i odgođene naknade, ukoliko takve postoje), nisu prikazani odvojeno i uključeni su u knjigovodstvene vrijednosti odnosnih stavki u izvještaju o finansijskom položaju (bilans stanja).

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška finansijske imovine ili finansijske obaveze i raspoređivanja prihoda od kamata ili rashoda od kamata tokom određenog razdoblja. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća novčana plaćanja ili prihode kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je to moguće, kraćeg razdoblja, do neto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine ili finansijske obaveze. Efektivna kamatna stopa diskontuje novčane tokove instrumenata varijabilne kamatne stope do datuma narednog utvrđivanja iznosa kamate, osim u slučaju premija ili diskonta koji odražavaju kreditni raspon po promjenljivoj kamatnoj stopi specifikovanoj u instrumentu kamate, ili u slučaju postojanja ostalih promjenljivih iznosa koji nisu izmijenjeni u skladu sa stopama na tržištu. Takve premije ili diskonti se amortizuju tokom čitavog očekivanog vijeka trajanja instrumenata. Obračun uključuje sve naknade i poene plaćene ili primljene između ugovornih strana koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope.

Mjerenje finansijskih sredstava
U skladu sa MSFI 9 – Finansijski instrumenti, finansijska sredstva se vrednuju:
- po otplatnoj (amortizovanoj) vrijednosti,
- po poštenoj (fer) vrijednosti, sa učincima vrednovanja priznatim kroz ostali ukupni rezultat (OUR)
- po poštenoj (fer) vrijednosti, sa učincima vrednovanja priznatim u bilansu uspjeha.

Kriteriji koji određuju način razvrstavanja i vrednovanja finansijskih sredstava su:
- poslovni model za upravljanje finansijskim sredstvima,
- karakteristike ugovorenih novčanih tokova finansijskih sredstava.

Banka usvaja poslovni model koji odražava način upravljanja grupom finansijskih sredstava u cilju postizanja poslovnih ciljeva. Poslovni model se ne određuje za pojedinačno finansijsko sredstvo nego za grupu finansijskih sredstava uzimajući u obzir sljedeće:
- kako se poslovni model i finansijska sredstva uključena u ovaj model procjenjuju i izvještavaju ključnom rukovodstvu,
- rizici koji utiču na poslovni model i način upravljanja ovim rizicima,
- kako se vrši nagrađivanje ključnog rukovodstva (prodajom - odnosno naplatom fer vrijednosti ili naplatom ugovorenih novčanih tokova)
- očekivana učestalost, iznos i vrijeme prodaje.

Odluka o izboru poslovnog modela zasniva se na očekivanim događajima bez stresnih scenarija. Ukoliko su gotovinski novčani tokovi različiti od očekivanih Banka ne vrši prerazvrstavanje preostalih finansijskih sredstava unutar postojećeg modela, ali ove informacije koristi kod donošenja odluke o poslovnom modelu za nova finansijska sredstva. U skladu sa poslovnim modelom Banke, dati krediti i depoziti razvrstani su u poslovni model čiji je cilj držanje radi naplate novčanih tokova. Dati krediti i depoziti se vrednuju po amortizovanom trošku, osim u slučajevima kada ne prolaze SPPI test.

Uslovi za razvrstavanje dužničkih vrijednosnih papira bankarske knjige su navedeni u Politici za poslovanje finansijskim instrumentima.

Ukoliko ugovoreni novčani tokovi predstavljaju isključivo plaćanje glavnice i kamate (eng. Solely Payments of Principal and Interest – SPPI), tada se dužnički finansijski instrumenti mjere po amortizovanom trošku ili po fer vrijednosti preko ostalalog ukupnog rezulta (OUR), u zavisnosti od poslovnog modela.

Ukoliko ugovoreni novčani tokovi ne ispunjavaju SPPI kriterije, tada se finansijska sredstva vrednuju po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha.

Za potrebe SPPI testa glavnica predstavlja fer vrijednost finansijskog sredstva u momentu početnog priznanja, a kamata nadoknadu za:
- Vremensku vrijednost novca,
- Kreditni rizik, u odnosu na neotplaćenu glavnicu u određenom momentu,
- Nadoknadu za druge osnovne rizike pozajmljivanja (likvidnosne) i troškove,
- Profitnu maržu koja je u skladu s osnovnim kreditnim aranžmanom.

Za izvođenje SPPI testa Banka primjenjuje Uputstvo za provođenje SPPI testa u skladu sa MSFI 9 za dužnička finansijska sredstva. Da bi se potvrdila pravilnost izvođenja SPPI testa koji je izvršila poslovna strana vrše se sekundarne kontrole kako je definisano Uputstvom za provođenje SPPI testa.

Vlasnički finansijski instrumenti i instrumenti koji su kombinacija duga i kapitala nisu predmet SPPI testa i vrednuju se po fer vrijednosti.

Finansijska sredstva koja se vrednuju po otplatnoj (amortizovanoj) vrijednosti

Finansijska sredstva se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti ako su ispunjeni sljedeći uslovi:
- Cilj poslovnog modela je naplata ugovorenih novčanih tokova i
- U skladu sa ugovorenim odredbama, na određeni datum nastaju novčani tokovi koji predstavljaju isključivo otplatu glavnice i kamate na neotplaćenu glavnicu (prolaze SPPI test).

Finansijska sredstva vrednovana po amortizovanoj vrijednosti se početno priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za neposredne transakcijske troškove, a naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti. Kamate i kursne razlike se priznaju neposredno u bilansu uspjeha. Kamate se računaju upotrebom efektivne kamatne stope koja uključuje razgraničenje neposrednih transakcijskih troškova, premija i diskonta koji se razgraničavaju u periodu trajanja finansijskog sredstva.

Krediti i depoziti se priznaju u vanbilansnoj evidenciji na datum sklapanja ugovora, a u bilansu stanja na dan realizacije ugovora.

Banka plasira kratkoročne, dugoročne, okvirne i komisione kredite (u svoje ime, a za tuđi račun) pravnim

licima i građanima u skladu sa poslovnom politikom Banke.

Dati krediti se naknadno priznaju u visini neotplaćene glavnice, uvećani za obračunate kamate i naknade i umanjeni za ispravku vrijednosti.

Krediti i plasmani u stranoj valuti se u glavnoj knjizi preračunavaju u domicilnu konvertabilnu marku po srednjem kursu Centralne banke BiH.
Kursne razlike se obračunavaju svakodnevno i priznaju u bilansu uspjeha kao prihod ili rashod.

Finansijska sredstva vrednovana po fer vrijednosti preko ostalog ukupnog rezultata (OUR)

Dužnički instrumenti u okviru finansijskih sredstava se vrednuju po fer vrijednosti preko ostalog ukupnog rezultata (OUR) ako su ispunjena oba sljedeća uslova:
- Finansijsko sredstvo je u okviru poslovnog modela čiji je cilj preuzimanje ugovorenih novčanih tokova i prodaja finansijskog sredstva,
- U skladu sa ugovorenim uslovima na određene datume dolazi do novčanih tokova koji predstavljaju isključivo otplatu glavnice i kamate na neotplaćenu glavnicu (prolaze SPPI test).

Vlasnički vrijednosni papiri koji nisu namijenjeni trgovanju, vrednuju se po fer vrijednosti preko ostalog ukupnog rezultata, ako rukovodstvo pri početnom priznavanju donese odluku da se učinci vrednovanja priznaju u ostalom ukupnom rezultatu.

Finansijska sredstva razvrstana u grupu finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti preko ostalog ukupnog rezultata, početno i kasnije vrednuju se po fer vrijednosti. Neposredni troškovi koji nastaju prilikom nabavke se pripisuju nabavnoj vrijednosti. Promjena fer vrijednosti kao rezultat vrednovanja se evidentira u ostalom ukupnom rezultatu. Pri prestanku priznavanja (npr. prodaji) se ukupan akumulirani iznos iz ostalog ukupnog rezultata za dužnička finansijska sredstva prenosi u bilans uspjeha, a za vlasničke vrijednosne papire na zadržanu dobit.

Kamate i kursne razlike za dužnička finansijska sredstva se priznaju neposredno u bilansu uspjeha. Kamate se računaju upotrebom efektivne kamatne stope koja uključuje razgraničenje neposrednih transakcijskih troškova, premija i diskonta koji se razgraničavaju u periodu trajanja finansijskog sredstva.

Za dužničke vrijednosne papire vrši se izračun umanjenja vrijednosti (ispravke vrijednosti).
Za vlasničke vrijednosne papire ne računa se umanjenje vrijednosti. U bilansu uspjeha se priznaju prihodi po osnovu dividende.

Finansijska sredstva vrednovana po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha (FVBU)

U ovu grupu finansijskih sredstava se svrstavaju:
- finansijska sredstva namijenjena trgovanju,
- finansijska sredstva koja se obavezno vrednuju po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha (koja ne prolaze SPPI test i vlasnički vrijednosni papiri za koje rukovodstvo nije odlučilo da se učinci vrednovanja priznaju preko ostalog ukupnog rezultata),
- finansijska sredstva razvrstana da se vrednuju po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha ukoliko takvo razvrstavanje značajno smanjuje ili otklanja nesklad do koga bi došlo zbog različite osnove mjerenja finansijskih sredstava ili obaveza.

Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha, vrednuju se po fer vrijednosti u momentu priznavanja i kasnije, a učinci vrednovanja se priznaju u bilansu uspjeha.

Provizija za odobrenje datih kredita i depozita se priznaje kao prihod tekuće godine i ne razgraničava se. Troškovi nastali prilikom nabavke dužničkih vrijednosnih papira se priznaju u bilansu uspjeha kao rashod provizije. Vrednovanje finansijskih sredstava po fer vrijednosti vrši se mjesečno i pojedinačno za svako finansijsko sredstvo.

Reklasifikacija finansijskih sredstava

Banka može da izvrši reklasifikaciju finansijskih sredstava kada se promijeni poslovni model za upravljanje finansijskim sredstvima. Takve promjene su vrlo rijetke, nastaju na bazi unutrašnjih ili spoljnih faktora, moraju biti značajne za poslovanje Banke i moraju biti dokazive eksternim stranama. Do promjene poslovnog modela može doći u slučaju da Banka počne ili prestane da obavlja djelatnost koja je značajna za njeno poslovanje, npr. ako kupi ili proda poslovno područje.

Reklasifikacija se izvodi prospektivno, od dana reklasifikacije na dalje, pri čemu se kao dan reklasifikacije smatra prvi dan izvještajnog perioda, koji slijedi promjeni poslovnog modela (u slučaju kvartalnog izvještavanja to je prvi dan kvartala nakon promjene).

Ukoliko Banka reklasifikuje finansijska sredstva iz kategorije koja se mjeri po otplatnoj (amortizovanoj) vrijednosti u kategoriju koja se mjeri po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha, fer vrijednost se mjeri na dan reklasifikacije. Mogući dobitak ili gubitak koji nastaje kao razlika između prethodne otplaćene vrijednosti i fer vrijednosti, priznaje se u bilansu uspjeha.

Ukoliko Banka reklasifikuje finansijska sredstva iz kategorije koja se mjeri po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha u kategoriju koja se mjeri po otplatnoj vrijednosti, tada fer vrijednost tog finansijskog sredstva na dan reklasifikacije postaje njihova nova bruto knjigovodstvena vrijednost.

Ukoliko Banka reklasifikuje finansijska sredstva iz kategorije koja se mjeri po otplatnoj vrijednosti u kategoriju koja se mjeri po fer vrijednosti preko ostalog ukupnog rezultata, poštena vrijednost se izračuna na datum reklasifikacije. Mogući dobitak ili gubitak koji nastaje kao razlika između prethodne otplaćene vrijednosti i fer vrijednosti se priznaje u ostalom ukupnom rezultatu. Efektivna kamatna stopa i mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka se ne mijenja.

Ukoliko Banka reklasifikuje finansijska sredstva iz kategorije koja se mjeri po fer vrijednosti preko ostalog ukupnog rezultata u kategoriju koja se mjeri po otplatnoj vrijednosti, reklasifikacija se vrši po poštenoj vrijednosti na dan reklasifikacije. Kumulativna dobit ili gubitak iz ostalog ukupnog rezultata se odstrani iz kapitala i prilagođava fer vrednost finansijskih sredstava na dan reklasifikacije. Posledično, finansijska sredstva na dan reklasifikacije mjere se kao da su se uvijek mjerila po otplatnoj vrijednosti. Efektivna kamatna stopa i mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka se ne mijenja.

Ukoliko Banka reklasifikuje finansijska sredstva iz kategorije koja se mjeri po fer vrijednosti preko ostalog ukupnog rezultata u kategoriju koja se mjeri po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha, tada se finansijska sredstva i dalje mjere po fer vrijednosti. Kumulativna dobit ili gubitak iz ostalog ukupnog rezultata se prenosi iz kapitala u bilans uspjeha kao prilagođavanje zbog reklasifikacije na datum reklasifikacije.

Promjena ugovorenih novčanih tokova u toku trajanja finansijskog sredstva

Izmijenjena finansijska sredstva su ona kod kojih se tokom vijeka trajanja promijene ugovorne odredbe. Ugovorne odredbe se mijenjaju ukoliko Banka i dužnik sklope ugovor za zamjenu (plaćanje) starog finansijskog sredstva (prije originalne dospjelosti), sa novim finansijskim sredstvom (novi ugovor), ali na način da banka i dužnik ponovo definišu ugovorne odredbe (aneks ugovora). Ugovorne odredbe se mijenjaju na sljedeći način:

- kao obnova ili produženje roka kredita, pri čemu je to moguće za komitente koji nemaju finasijske poteškoće i
- kao restrukturiranje finansijskih sredstava za komitente koji imaju finansijske teškoće.

Obnova ili produženje roka kredita

Pri obnovi ili produženju roka za otplatu kredita Banka priznaje novo finansijsko sredstvo, ukoliko je došlo do značajne promjene ugovornih uslova. SPPI test se izvodi na datum početnog priznanja novog finansijskog sredstva.

3.15.1. Restrukturirana finansijska sredstva

Restrukturiranje kredita vrši se u skladu sa poslovnom politikom Banke. Cilj restrukturiranja kredita jeste da omogući korisniku kredita adekvatnu otplatu u skladu sa njegovim mogućnostima, a Banci efikasniju naplatu potraživanja. U tom smislu restrukturiranje obuhvata prijedlog izmjene ugovorenih uslova prilikom odobravanja kredita. Restrukturiranje se vrši po Odluci Banke u slučajevima kad se procijeni da klijent ima problema sa vraćanjem kredita i kada se procijeni da prema prvobitnom ugovoru kredit neće biti vraćen u dogovorenom roku.

Moguće vrste restruktuiranja, koje nastupaju pojedinačno ili kombinirano su sljedeće:

- produženje roka otplate glavnice i/ili kamate ili odlaganje vraćanja glavnice i/ili kamate,
- smanjenje kamatne stope i/ili ostalih troškova,
- smanjenje visine potraživanja (glavnice i/ili kamate) kao posljedice ugovorom dogovorenog otpisa duga,
- preuzimanje potraživanja dužnika prema trećem licu, na ime djelimične i potpune otplate kredita,
- zamjena postojećeg kredita novim kreditom,
- druge slične pogodnosti, koje olakšavaju finansijsku poziciju dužnika.

Ukoliko ugovorom o restrukturiranju dolazi do značajnih promjena novčanih tokova, tada prestaje priznavanje starog i priznaje se novo finansijsko sredstvo. Za novo sredstvo potrebno je izvesti SPPI test na dan priznavanja i razvrstati ga u određenu grupu u zavisnosti od rezultata SPPI testa. Učinci koji nastanu kao rezultat promjene prethodno ugovorenih karakteristika (razlika koja nastaje između otplatne vrijednosti prethodno ugovorenih novčanih tokova i novih ugovorenih novčanih tokova) se preračunavaju preko ispravke vrijednosti.
Novo priznato sredstvo se tretira kao finansijsko sredstvo umanjeno pri početnom priznavanju.
U skladu sa Mjerilima i postupcima za odobravanje plasmana, restrukturirano sredstvo se klasifikuje u bonitetnu grupu C ili niže.

Ukoliko ugovorom o restrukturiranju ne dolazi do značajnih promjena karakteristika novčanih tokova, učinci se priznaju kao dobit ili gubitak od modifikovanih finansijskih sredstava. Učinci modifikacije se izračunavaju kao razlika između otplatne bruto knjigovodstvene vrijednosti sredstva i novih ugovorenih novčanih tokova diskontovanih sa originalnom efektivnom kamatnom stopom.

Banka je dužna da u slučaju stavke finansijske aktive koja predstavlja dužnički finansijski instrument (vrijednosni papiri i krediti) utvrdi da li je izvršena modifikacija značajna, odnosno da li je razlika između sadašnje vrijednosti preostalih novčanih tokova diskontovanih primjenom originalne efektivne kamatne stope i sadašnje vrijednosti izmijenjenih novčanih tokova diskontovanih primjenom originalne efektivne kamatne stope veća od 10%, prema lokalnim propisima, za fizička i pravna lica. Ukoliko je modifikacija značajna, banka prestaje priznavati originalnu stavku finansijske aktive i počinje priznavati novu stavku.

Ukoliko modifikacija nije značajna, banka nastavlja sa priznavanjem stavke finansijske aktive. SPPI test se vrši na dan priznavanja prvobitno ugovorenog finansijskog sredstva. Polazna tačka za procjenu da li se kreditni rizik finansijskog sredstva u odnosu na inicijalno priznavanje značajno promijenio je datum priznavanja finansijskog sredstva.

Ako Banka pristupi restrukturiranju potraživanja uzimanjem druge imovine (materijalna osnovna sredstva, vrijednosni papiri i sl.) uključujući ulaganja u kapital dužnika stečenih konverzijom potraživanja od dužnika, stečena sredstva se priznaju u bilansu stanja po fer vrijednosti. Razlika između fer vrijednosti stečenog sredstva i knjigovodstvene vrijednosti potraživanja priznaje se u bilansu uspjeha kao umanjenje/ukidanje obezvrjeđenja odobrenih kredita i potraživanja.

Odlukom o privremenim mjerama koje banka primjenjuje za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanih virusnim oboljenjem „COVID-19“ propisano je da modifikacije kreditnih obaveza koje su bile raspoređene u nivo kreditnog rizika 1 ili 2 na dan modifikacije, Banka označava u svom informacionom sistemu kao modifikacije uzrokovane tekućim potrebama dužnika, a modifikacije izloženosti koje su raspoređene u nivo kreditnog rizika 3 na dan modifikacije, Banka označava u svom informacionom sistemu kao restrukturirane izloženosti.

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

3.16. Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema iskazane su po historijskom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Amortizacija se obračunava linearno kako bi se otpisao trošak sredstva do ostatka vrijednosti tokom procijenjenog vijeka upotrebe sredstva. Zemljište i imovina u pripremi se ne amortizuju. Primijenjene stope za obračun amortizacije, u 2023. i 2022. godini, su kako slijedi:

	2023.	2022.
Građevinski objekti	2%	2%
Ulaganja u tuđe objekte	20%	20%
Računarska oprema	14,3-50%	14,3-50%
Transportna sredstva	15%	15%
Namještaj i ostala uredska oprema	7-15%	7-15%

Period i metodu amortizacije je potrebno pregledati najmanje na kraju svake poslovne godine. Ako se očekivani period korisnosti opredmećenog osnovnog sredstva značajno razlikuje od prethodne ocjene, potrebno je period amortizacije odgovarajuće promijeniti. U tom slučaju se radi o promjeni računovodstvene ocjene, jer je potrebno odgovarajuće prezentirati u godišnjem izvještaju.

Za materijalnu imovinu Banka periodično ocjenjuje da li postoje znaci, koji bi ukazivali na njeno smanjenje. Kod ocjenjivanja Banka uzima u obzir niz različitih indikacija iz vanjskih i unutrašnjih izvora informacija. Ukoliko se utvrdi da postoje znaci smanjenja vrijednosti materijalne imovine, pristupa se ocjeni njene nadoknadive vrijednosti. Nadoknadiva vrijednost može biti vrijednost kod upotrebe ili fer vrijednost snižena za troškove prodaje i to ona koja je viša.

Pregled Nekretnina i opreme i imovine s pravom korištenja u 2023. i 2022. godini prikazan je u Napomeni 18.

Ulaganja u tuđu imovinu

Ulaganja u tuđu imovinu kapitaliziraju se i amortizuju linearnom metodom, tokom njihovog vijeka upotrebe, ili tokom perioda najma ovisno o tome što je kraće.

3.16.1. Najmovi (zakupi)

Računovodstvo najmova je u skladu sa MSFI 16. Ugovor sadrži najam ako prenosi pravo korištenja upotrebe određenog sredstva na određeni period u zamjenu za naknadu.

Banka kao najmoprimac
Na početku najma, Banka priznaje imovinu koja predstavlja pravo na upotrebu (tj. pravo na upotrebu sredstva) i obavezu iz osnova najma. Ovo se odnosi na sve najmove, osim na kratkoročne i najmove male vrijednosti. Kratkoročni najmovi su definirani kao oni koji imaju najduži rok zakupa 12 mjeseci na datum početka najma, bez mogućnosti kupovine osnovnih sredstava. Najmovi nekretnina, postrojenja i opreme čija je vrijednost manja ili jednaka 5 hiljada EUR, definirani su kao najmovi male vrijednosti. U tim slučajevima najamnine se tretiraju kao trošak zasnovan na linearnoj metodi tijekom cijelog trajanja zakupa.

Pravo na upotrebu imovine
Na datum početka najma, Banka mjeri pravo korištenja sredstva po nabavnoj vrijednosti, umanjenom za akumuliranu amortizaciju, gubitke od umanjenja vrijednosti i prilagođeno za svako ponovno mjerenje obveze za najam. Vrijednost sredstva, koja čini pravo korištenja, uključuje iznos početnog mjerenja obaveze iz osnova zakupa, plaćanje najamnine izvršene na datum ili prije datuma najma, umanjeno za primljene poticaje za najam, početne direktne troškove zakupaca i procjenu troškova koje je zakupac imao prilikom demontaže ili uklanjanja zakupljene imovine, obnavljanja lokacije na kojoj se nalazi ili vraćanja unajmljene imovine u stanje koje zahtijevaju uslovi najma. Nakon datuma početka najma, Banka mjeri sredstvo koje predstavlja pravo korištenja primjenom modela troška i amortizira ga linearnom metodom tijekom procijenjenog razdoblja najma. Takođe odvojeno priznaje kamate na obaveze najma. Pravo na upotrebu sredstva prikazano je u izvještaju o financijskom položaju u redu Nekretnine, oprema i imovina sa pravom korištenja

Obaveze iz najma
Na datum početka najma, Banka mjeri obveze iz najma po sadašnjoj vrijednosti najmova koji još nisu plaćeni. Najamnine uključuju fiksne najamnine, varijabilne najamnine koje zavise od indeksa ili stope, iznose za koje se očekuje da će ih najmoprimac platiti na osnovu garancije za ostatak vrijednosti, izvršavajući cijenu opcije kupovine, ako je prilično sigurno da će najmoprimac ovu opciju iskoristiti i plaćanje kazne za prestanak najma, ako trajanje najma ukazuje da će najmoprimac iskoristiti mogućnost otkazivanja najma.

Nakon datuma početka najma, obaveza najma se mjeri, tako da:
- povećava knjigovodstvenu vrijednost za kamate na obavezu iz najma,
- smanjuje knjigovodstvenu vrijednost za izvršene uplate najma,
- ponovo izračunava knjigovodstvenu vrijednost zbog bilo kakvih promjena u korištenim pretpostavkama ili ugovornim karakteristikama najma,
- obaveze iz najma prikazane su u posebnoj stavci u izvještaju o finansijskom položaju

Banka u ulozi najmodavca
Banka u toku 2021. izdala u zakup manji dio glavne zgrade u Tuzli, na 5 godina, sa mogućnošću produženja zakupa. Ugovor je klasifikovan kao operativni najam. Iznos prihoda od zakupa je iskazan u okviru pozicije ostali prihodi u Izvještaju o ukupnom rezultatu.

3.17. Nematerijalna imovina

(a) Licence
Stečene licence za kompjuterski softwer se iskazuju po historijskoj nabavnoj vrijednosti. Amortizacija se obračunava primjenom proporcionalne metode kako bi se troškovi licenci raspodijelili u toku njihovog procijenjeg vijeka upotrebe.

(b) Računarski softver
Stečene licence za kompjuterski softwer se iskazuju po historijskoj nabavnoj vrijednosti. Amortizacija se obračunava primjenom proporcionalne metode kako bi se troškovi licenci raspodijelili u toku njihovog procijenjeg vijeka upotrebe.

Izdaci vezani za razvoj i održavanje kompjuterskih softwerskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Izdaci direktno povezani sa identifikovanim i unikatnim softwerskim proizvodima koje kontroliše Banka i koji će vjerovatno generisati

ekonomsku korist veću od troškova duže od godinu dana priznaju se kao nematerijalna ulaganja. Direktni troškovi obuhvataju troškove radne snage tima koji je razvio softwer, kao i odgovarajući dio pripadajućih režijskih troškova.

Troškovi razvoja računarskog softwera priznati kao sredstvo amortizuju se tokom njihovog procijenjenog korisnog vijeka upotrebe (5 godina).
Pregled nematerijalne imovine u 2023. i 2022. godini prikazan je u Napomeni 19.

3.18. Stečena finansijska i nefinansijska imovina

Stečena imovina predstavlja finansijska i nefinansijska sredstva koje Banka stekne u procesu izmirenja kredita u kašnjenju. Ova sredstva se inicijalno priznaju po fer vrijednosti po sticanju, i uključuju se u stavke ostalih finansijskih sredstava ili zaliha u sklopu ostale aktive, u zavisnosti od njihove prirode i namjera Banke kada je riječ o povratu ovih sredstava, a naknadno se ponovo mjere i prikazuju u skladu sa računovodstvenim politikama namijenjenim za ove kategorije sredstava.

Imovina preuzeta po neotplaćenim kreditima koja je klasifikovana za dalju prodaju, reguliše se u skladu sa MSFI 5, ako je riječ o dugotrajnoj imovini (najčešće nekretnine) koja je raspoloživa za trenutačnu prodaju, te čija je prodaja u idućih 12 mjeseci vrlo vjerovatna ili u skladu sa MRS 2.

U skladu sa Odlukom FBA o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka za procjenu stečene materijalne aktive, primljene kao potpunu ili djelomičnu otplatu dugova od strane korisnika, Banka primijenjuje koncept fer vrijednosti, odnosno realne vrijednosti. Za materijalnu aktivu za koju postoji stabilno aktivno tržište, realna vrijednost predstavlja ekvivalent vrijednosti takve aktive po tržišnim cijenama.

U nedostatku takvog tržišta, realna vrijednost se mora utvrditi putem neovisne, formalizirane i profesionalne ocjene. Za stečenu materijalnu aktivu za koju ne može dokazati realna vrijednost, odnosno nepobitnu i stabilnu vrijednost, Banka će u svrhu knjigovodstvenog evidentiranja koristiti samo tehničku vrijednost od 1 KM.

Potraživanje za koje je preuzeta imovina (dio potraživanja koji nije namiren iz preuzete imovine) ostaje u bilansu i klasifikuje se sve do naplate iz prodaje ili trajnog otpisa, ako nema dovoljno sredstava iz prodaje ili nekih drugih dodatnih obezbjeđenja.

Stečena materijalna imovina se klasifikuje kao rizična aktiva, ukoliko se ne proda u roku od godinu dana.

Imovina stečena naplatom potraživanja, koja se odlukom uvodi u funkciju poslovanja Banke, knjiži se kao ostala stalna sredstva i na istu se obračunava amortizacija.

Imovina stečena naplatom potraživanja, a koja služi za iznajmljivanje trećim stranama prvo se uknjižava u vlastita stalna sredstva i na istu se obračunava amortizacija, a zatim se na osnovu sklopljenih ugovora sa zakupoprimcima, ostvaruje prihod od zakupa.

3.19. Obaveze na osnovu garancija

Banka izdaje finansijske garancije. Finansijske garancije predstavljaju neopozive garancije koje garantuju naplatu u slučaju da klijent ne može da ispuni svoje obaveze prema trećoj strani, i nose jednaku količinu kreditnog rizika kao i krediti. Finansijske garancije se inicijalno priznaju po fer vrijednosti, što se obično dokazuje iznosom primljenih naknada. Naknada se amortizuje na osnovu proporcionalne metode tokom trajanja obaveze. Nakon početnog priznavanja, izdate garancije se naknadno mjere po vrijednosti koja je veća između:

- Inicijalno mjerenje umanjeno za amortizovanu naknadu i
- Procijenjeni troškovi koji će biti neophodni za izmirenje obaveze po ugovoru.

3.20. Depoziti komitenata, banaka i drugi depoziti

Primljeni depoziti se kod početnog priznavanja vrednuju u skladu sa iznosima iz odgovarajućih dokumenata o njihovom nastanku, koji dokazuju prijem novčanih sredstava. Za depozite po viđenju i depozite koji nemaju definirano dospijeće, fer vrijednost je iznos plativ po viđenju na datum izvještavanja. Procijenjena fer vrijednost depozita s fiksnim dospijećem temelji se na novčanim tokovima diskontiranim trenutačno ponuđenim kamatnim stopama na depozite sličnog preostalog dospijeća.

3.21. Obaveze po uzetim kreditima, subordinisani dugovi i ostale pozajmice

Obaveze po uzetim kreditima, subordinisani dugovi i ostale pozajmice se početno priznaju po fer vrijednosti što obično predstavlja primljeni iznos. Ove finansijske obaveze se naknadno iskazuju po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, a nastali troškovi transakcije priznaju se u izvještaju dobiti i gubitka tekućeg perioda.

3.22. Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava i vanbilansnih potencijalnih obaveza – MSFI 9

Prema MSFI 9, model očekivanih kreditnih gubitka obuhvata, ne samo kreditne gubitke koji su već nastali, već i gubitke koji se očekuju u budućnosti. Ispravke za očekivane kreditne gubitke (ECL) su potrebne za sve zajmove i ostala dužnička finansijska sredstva koja se ne drže po FVBU, zajedno sa obavezama za neiskorištene kredite i ugovorima o finansijskim garancijama.

Ispravka se zasniva na očekivanim kreditnim gubicima vezanim za vjerovatnoću neispunjavanja obaveza (PD) u narednih 12 mjeseci, osim ako nije došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od inicijalnog priznavanja, u kom slučaju se ispravka zasniva na vjerovatnoći neispunjavanja obaveza tokom trajanja finansijskog sredstva (LECL). Pri utvrđivanju da li je rizik od default-a značajno porastao od početnog priznavanja razmatraju se razumne i podržive informacije koje su relevantne i dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora. Ovo uključuje i kvantitativne i kvalitativne informacije i analize, zasnovane na istorijskim podacima iskustvu i stručnoj ocjeni i uključivanje informacija koje se odnose na budućnost.

Metodologijom za izračun ispravki vrijednosti i rezervisanja definisani su kriteriji za klasifikaciju u nivoe kreditnog rizika (eng. Stage), kriteriji prelaza između nivoa (u daljem tekstu „Stage“), izračunavanje indikatora rizika i validaciju modela. Finansijski instrumenti se klasifikuju u Stage 1, Stage 2 i Stage 3, na osnovu primjenjene metodologije umanjenja vrijednosti kao što je opisano u nastavku:

- stage 1– performing portfolio: bez značajnog povećanja kreditnog rizika od inicijalnog priznavanja

priznaje se umanjenje vrijednosti na osnovu 12-mjesečnog perioda,
- stage 2 - nezadovoljavajući portfolio: značajno povećanje kreditnog rizika od inicijalnog priznavanja priznaje se umanjenje vrijednosti tokom vijeka trajanja, i
- stage 3 - oslabljen portfolio: priznaje se umanjenje vrijednosti tokom vijeka trajanja za ovu finansijsku imovinu. Definicija neispunjenja obaveza ("default"-a) je usklađena sa FBA regulativom.

Pretpostavlja se značajno povećanje kreditnog rizika:
- kada se kreditni rejting značajno pogorša na dan izvještavanja, u odnosu na kreditni rejting pri inicijalnom priznavanju. Tačnije, za fizička lica za 2 ocjene po kratkoj skali (npr. iz A/B u C bonitetnu grupu), a za Pravna lica za 3 ocjene po dugoj skali (npr. iz CCC u C),
- kada finansijsko sredstvo ima materijalna kašnjenja preko 30 dana (dani dospijeća su takođe uključeni u procjenu kreditnog rejtinga), pri čemu se pod materijalnim kašnjenjem smatra:
- za fizička lica iznos veći od 200 KM i 1% ukupne bilansne izloženosti dužnika,
- za pravna lica iznos veći od 1.000 KM i 1% ukupne bilansne izloženosti dužnika.
- blokada računa u Banci u posljednjih 30 dana duže od 5 radnih dana,
- blokade računa u drugim bankama u posljednjih 30 dana (duže od >20 dana),
- sumnja na prevare i/ili kriminalne aktivnosti – sudski procesi ili ako se klijent nalazi na "watch listi".

Očekivani kreditni gubitak (ECL) za finansijsku imovinu u stage 1 se obračunava na osnovu 12-mjesečnih PD-ova (vjerovatnoća neizmirenja obaveza) ili kraćih perioda PD-ova, ako je rok dospijeća finansijskog sredstva kraći od 1 godine. Dvanaestomjesečni PD već uključuje efekat makroekonomskog uticaja.

LECL za finansijsku imovinu u stage-u 2 izračunava se na osnovu PD-ova tokom vijeka trajanja (LPD), jer se njihov kreditni rizik značajno povećao od njihovog inicijalnog priznavanja. Ovaj proračun se također temelji na budućoj procjeni koja uzima u obzir broj ekonomskih scenarija kako bi prepoznala vjerovatnoću gubitaka povezanih sa predviđenim makroekonomskim prognozama.

Finansijski instrumenti u stage-u 3 se posmatraju u skladu sa odredbama Metodologije individualnih ispravki vrijednosti i rezervisanja, koja nije izmjenjena u odnosu na prethodni period. Izloženosti ispod praga materijalnosti dobijaju kolektivne rezervacije koristeći PD od 100%. Finansijski instrumenti će biti prebačeni iz stage-a 3 ako više ne ispunjavaju kriterije kreditno oslabljenih nakon perioda oporavka.

Banka ne može reklasifikovati izloženosti iz nivoa kreditnog rizika 3 direktno u nivo kreditnog rizika 1. Banka može reklasifikovati izloženosti raspoređene u nivo kreditnog rizika 3 u nivo kreditnog rizika 2 samo kada su ispunjeni sljedeći uslovi:
- kada su svi uslovi za raspoređivanje u novi kreditnog rizika 3 prestali da budu primjenjivi i
- kada je dužnik tokom definiranog perioda oporavka kontinuirano dokazivao urednost u otplati i to:
- za restrukturirane izloženosti i POCI imovinu u toku 12 mjeseci od datuma restrukturiranja, odnosno prilikom početnog priznavanja POCI imovine,
- za nerestrukturirane izloženosti u toku šest mjeseci od datuma kada je prestalo ispunjavanje uslova iz člana 20. Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka.

Umanjenje vrijednosti - umanjenje vrijednosti za kreditne gubitke

Kao što je navedeno u Napomeni (3.1) Osnova pripreme i izjava o usklađenosti, regulatorna odluka propisuje minimalne stope za izračun rezervisanja za kreditne gubitke, tj. ukoliko Banka, u skladu sa svojom internom metodologijom utvrdi veće iznose rezervisanja za kreditne gubitke u odnosu na iznose izračunate primjenom Odluke, primjenit će veće iznose rezervisanja za kreditne gubitke.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka propisani Odlukom prikazani su u nastavku.

Nivo kreditnog rizika 1
Banka za izloženosti raspoređene u Nivo kreditnog rizika 1 utvrđuje očekivane kreditne gubitke najmanje u iznosima kako slijedi:
a) za izloženosti sa niskim rizikom iz člana 18. stav (2) ove Odluke – 0,1% izloženosti,
b) za izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama izvan Bosne i Hercegovine za koje postoji kreditna procjena priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga koja se u skladu sa članom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banke raspoređuje u stepen kreditnog kvaliteta 3 i 4 - 0,1% izloženosti,
c) za izloženosti prema bankama i drugim subjektima finansijskog sektora za koje postoji kreditna procjena priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga koja se u skladu sa članom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banke raspoređuje u stepen kreditnog kvaliteta 1, 2 ili 3 – 0,1% izloženosti.
d) Za ostale izloženosti – 1% izloženosti

Od juna 2022. godine Banka za nivo kreditnog rizika 1 – za tačku d) ostale izloženosti primjenjuje minimalno 1% ispravke vrijednosti, u skladu sa članom 23. stav (2) Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka. Ako banka u skladu sa svojom internom metodologijom utvrdi iznos očekivanih kreditnih gubitaka veći od onih koji proizlaze iz odredbi ovog člana, primjenjuje se tako utvrđen veći iznos.

Nivo kreditnog rizika 2
Za nivo kreditnog rizika 2 primjenjuje se minimalno 8% ispravki, u skladu sa članom 24. stav (2) Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka. Ako banka u skladu sa svojom internom metodologijom utvrdi iznos očekivanih kreditnih gubitaka veći od onih koji proizlaze iz odredbi ovog člana, primjenjuje se tako utvrđen veći iznos.

Nivo kreditnog rizika 3
Banka za izloženosti raspoređene u Nivo kreditnog rizika 3 utvrđuje očekivane kreditne gubitke najmanje u iznosima definisanim u tabeli 1. ili tabeli 2. ispod.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti obezbijeđene prihvatljivim kolateralom:

Dani kašnjenja	Regulatorni minimalni očekivani kreditni gubitak	Primijenjeni minimalni očekivani kreditni gubitak
do 180 dana	15%	45%
181 – 270 dana	25%	45%
271 – 365 dana	40%	45%
366 – 730 dana	60%	60%
731 – 1.460 dana	80%	80%
Preko 1.460 dana	100%	100%

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti koje nisu obezbijeđene prihvatljivim kolateralom:

Dani kašnjenja	Regulatorni minimalni očekivani kreditni gubitak	Primijenjeni minimalni očekivani kreditni gubitak
do 180 dana	15%	45%
181 – 270 dana	45%	55%
271 – 365 dana	75%	75%
366 – 456 dana	85%	85%
Preko 456 dana	100%	100%

Banka mjeri ECL i priznaje umanjenje vrijednosti za kreditne gubitke na svaki izvještajni period. Mjerenje ECL-a odražava:
1) nepristrasan i vjerovatni ponderisani iznos koji se određuje procjenom raspona mogućih ishoda;
2)vremenskom vrijednošću novca; i
3)svim razumnim i dostupnim informacijama koje su dostupne bez nepotrebnih troškova na kraju svakog izvještajnog perioda o prošlim dogadajima, trenutnim uslovima i prognozama budućih uslova.

POCI (engl. *Purchased or originated credit impaired asset*) imovina predstavlja izloženost za koju se u trenutku inicijalnog priznavanja utvrdi da je njena vrijednost umanjena za kreditne gubitke zbog postojanja značajnog kreditnog rizika.

Obračun grupnih rezervacija se vrši množenjem EAD-a (izloženost u default-u) na kraju svakog meseca sa odgovarajućim PD i LGD-om (zadati gubitak). Izloženost u default-u (EAD) se određuje kao zbir bilansne izloženosti i vanbilansne izloženosti pomnožene sa CCF (CCF -Faktor kreditne konverzije je procjena udjela korištenja vanbilansne imovine u slučaju default-a. Izračunava se kao omjer između povećanja bilansne izloženosti u ukupnoj izloženosti u periodu od godinu dana prije default-a do datuma default-a i vrijednosti vanbilansne imovine godinu dana prije default-a). Dobijeni rezultati za svaki mjesec se diskontuju do sadašnjeg vremena. Za izloženost u stage-u 1 očekivani kreditni gubitak (ECL) uzima u obzir samo 12-mjesečni period, dok su za stage 2 uključeni svi potencijalni gubici do datuma dospijeća.

U svrhu procjene LGD parametra Banka koristi kolateral HC (haircut) na nivou svake vrste kolaterala i URR (neosigurana stopa oporavka) na nivou svakog segmenta klijenta. Banka uključuje informacije koje se odnose na budućnost kako u procjeni značajnog povećanja kreditnog rizika, tako i kod mjerenja očekivanog kreditnog gubitka (ECL-a). Razmatraju se informacije u budućnosti kao što su makroekonomski faktori (npr. stopa nezaposlenosti, rast BDP-a, kamatne stope i cijene stanovanja) i ekonomske prognoze.

Ponovni izračun svih parametara vrši se godišnje ili češće, ako se makro okruženje mijenja više nego što je bilo uključeno u prethodne prognoze, u tom slučaju svi parametri se preračunavaju prema novim prognozama.

Banka je sa izvještajnim datumom 31.12.2023 finansijskim instrumentima u nivou kreditnog rizika 3 dodijelila procente u skladu sa tabelama na prethodnoj stranici. Izuzetak od gore navedenog su:
- Partije koje su E bonitet, obzirom da su u skladu sa Metodologijom 100 % rezervisane,
- Partije koje imaju individualni pristup izračuna očekivanih kreditnih gubitaka,
- Utužene partije koje su 100% rezervisane,
- Primijenjen je konzervativniji pristup u smislu da partije koje nisu 100% pokrivene kolateralom su tretirane kao nepokrivene.

Ostala imovina i potraživanja

Banka primjenjuje stope očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca, potraživanja po osnovu faktoringa i finansijskog lizinga, te ostalih potraživanja utvrdi najmanje u iznosima kako je navedeno u Tabeli:

R. br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	nema kašnjenja	0,5%
2.	do 30 dana	2%
3.	od 31 do 60 dana	5%
4.	od 61 do 90 dana	10%
5.	od 91 do 120 dana	15%
6.	od 121 do 180 dana	50%
7.	od 181 do 365 dana	75%
8.	preko 365 dana	100%

Prilikom utvrđivanja broja dana kašnjenja za potraživanja banka uzima u obzir kašnjenja u otplati obaveza prema banci u materijalno značajnom iznosu. Ako banka u skladu sa svojom internom metodologijom utvrdi iznos očekivanih kreditnih gubitaka veći od onih koji proizlaze iz tabele iznad dužna je primijeniti tako utvrđen veći iznos.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava
Prestanak priznanja finansijskog sredstva nastaje kada:
- prestaje ugovoreno pravo na novčane tokove,
- kada se izvrši prijenos finansijskog sredstva, a prijenos ispunjava kriterijume za prestanak priznavanja.

Otpis datih kredita i potraživanja

Nadležnosti za donošenje odluka o otpisu i procedura otpisa nenaplativih kredita propisani su odredbama Standarda za otpis dospjelih nenaplaćenih potraživanja. Otpis potraživanja može biti računovodstveni otpis i trajni otpis potraživanja.
Računovodstveni otpis jeste prenos bilansne izloženosti u vanbilansnu evidenciju, pri čemu Banka zadržava pravo na dalje poduzimanje mjera za naplatu potraživanja od dužnika. Računovodstveni otpis izloženosti u statusu

O nama
Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu
Odgovornost za finansijske izvještaje
Izvještaj nezavisnog revizora
Izvještaj o ukupnom rezultatu za period
Izvještaj o finansijskom položaju
Izvještaj o promjenama na kapitalu
Izvještaj o novčanim tokovima
Napomene uz finansijske izvještaje
Sadržaj

neizmirenja obaveza se primjenjuje za potraživanja prema kriterijima:
- Otpis bilansne izloženosti dvije godine nakon što je Banka knjigovodstveno evidentirala očekivane kreditne gubitke u visini od 100% bruto knjigovodstvene vrijednosti te izloženosti i
- da su ta potraživanja u cjelosti dospjela, osim izloženosti po osnovu finansijskog lizinga

Trajni otpis jeste otpis bilansne izloženosti koji dovodi do prestanka priznavanja cijele izloženosti ili njenog dijela u poslovnim knjigama banke (bilansnoj i vanbilansnoj evidenciji). Za donošenje odluke o trajnom otpisu potraživanja, ukoliko nije prethodno urađen računovodstveni otpis, moraju biti 100% formirane ispravke vrijednosti.

Računovodstveni otpis je prenos bilansne izloženosti u vanbilansnu evidenciju, pri čemu Banka zadržava pravo na dalje poduzimanje mjera za naplatu potraživanja od dužnika.

Banka je, u skladu sa odredbama Odluke Agencije za bankarstvo F BiH o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (Službene novine FBiH, broj 44/19 i 37/20) dužna izvršiti računovodstveni otpis izloženosti u statusu neizmirenja obaveza, i to bilansne izloženosti, dvije godine nakon što je Banka knjigovodstveno evidentirala očekivane kreditne gubitke u visini od 100% bruto knjigovodstvene vrijednosti te izloženosti, pri čemu potraživanja moraju biti u cjelosti dospjela.

Odredbe ranije navedene Odluke se ne odnose na izloženosti po osnovu finansijskog lizinga.

3.23. Ostala rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada:
- Banka ima važeću zakonsku ili ugovorenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja,
- kada je u većoj mjeri vjerovatno da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava,
- kada se pouzdano može procijeniti iznos obaveze.

Kada postoji veći broj sličnih obaveza, vjerovatnoća da se zahtijeva odliv resursa da bi se namirila obaveza se utvrđuje razmatranjem vrste obaveza kao cjeline. Rezervisanje se priznaje čak i kada je mala vjerovatnoća odliva sredstava u odnosu na stavku uključenu u istu vrstu obaveza.

Rezervisanja se mjere po sadašnjoj vrijednosti očekivanih izdataka potrebnih za izmirenje obaveze. Ukoliko odliv sredstava za podmirenje obaveze više nije vjerovatan, rezervisanje se otpušta.

Rezervisanja iz osnova MRS 19-Pogodnosti zaposlenih, objašnjena su u tačkama 3.10. i 3.30.

3.24. Dionički kapital i rezerve

Dionički kapital se sastoji od običnih i povlaštenih dionica i iskazan je u KM po nominalnoj vrijednosti. Rezerve se formiraju na osnovu odluke Skupštine Banke o usvajanju godišnjeg obračuna i rasporedu dobiti.

3.25. Rezerve

Rezerve su kreirane u skladu sa Zakonom o privrednim društvima Federacije Bosne i Hercegovine koji zahtijeva da se 10% dobiti godine prenosi u zakonske rezerve dok one ne dosegnu 25% dioničkog kapitala. Ako rezerve do kraja pete poslovne godine ne dostignu visinu od 25% dioničkog kapitala, za petu i naredne poslovne godine dioničko društvo je obavezno povećati prijenos u rezerve na 20% godišnje dobiti sve dok rezerve ne dosegnu iznos od 25% dioničkog kapitala. Zakonske rezerve mogu se koristiti za pokriće gubitka sadašnje i prošlih godina. Banka je jačala osnovni kapital usmjeravanjem dobiti u zakonske rezerve, tako da 31. decembra 2023. godine zakonske rezerve pokrivaju 140,11% dioničkog kapitala.

Rezerve Banke na dan 31. decembra 2023. godine iznose 75.106 hiljada KM, od čega se na zakonom propisanih 25% dioničkog kapitala odnosi 13.401 hiljada KM, a na višak iznad zakonom propisanih rezervi 61.705 hiljada KM.

3.26. Revalorizacijske rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat i ostale revalorizacijske rezerve

Revalorizacijske rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat uključuju promjene u fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, te ostale revalorizacijske rezerve, koje se odnose na aktuarske dobitke/gubitke u skladu sa MRS 19, a koji proizilaze iz povećanja ili smanjenja sadašnje vrijednosti obaveze za definisana primanja zaposlenih, a zbog promjena u aktuarskim pretpostavkama i iskustvenim prilagođavanjima.

3.27. Vanbilansne preuzete i potencijalne obaveze

U okviru redovnog poslovanja, Banka sklapa ugovore kojima preuzima vanbilansne finansijske obaveze i koje vodi u vanbilansnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditive i neiskorištene okvirne kredite. Banka navedene preuzete finansijske obaveze iskazuje u bilansu stanja ako i kad iste postanu plative.

3.28. Poslovi u ime i za račun trećih lica

Sredstva i prihodi proistekli iz poslovnih aktivnosti, gdje Banka obavlja poslove agenta koji obuhvataju držanje ili čuvanje sredstava u korist pojedinaca, povjerilaca i drugih institucija, uključuju se u finansijske izvještaje Banke na pozicijama Ostale finansijske obaveze po amortizacionom trošku (Napomena 23d) i Prihodi od naknada i provizija (Napomena 6a).

3.29. Transakcije sa povezanim licima

Prema definiciji MRS 24, povezana lica su:
- lica koja direktno ili indirektno preko jednog ili više posrednika kontrolišu izvještajni subjekt ili su pod kontrolom ili zajedničkom kontrolom izvještajnog subjekta, pridruženih lica na koje Banka ima značajan uticaj,
- lica sa direktnim ili indirektnim pravom glasa u Banci koji im daje značajan uticaj na poslovanjem Banke, ili nad bilo kojim drugim subjektom na koji u obavljanju poslova sa Bankom utiče povezano lice,
- članovi ključnog rukovodećeg osoblja, odnosno pojedinci koji imaju ovlaštenja i odgovornost za planiranje, upravljanje i kontrolu poslovanja Banke, uključujući direktore i ključno rukovodstvo.

Prilikom posmatranja svake moguće transakcije sa povezanom stranom pažnja je usmjerena na suštinu odnosa, a ne samo na pravni oblik.

3.30. Ključne računovodstvene procjene i pretpostavke

Banka vrši procjene i pretpostavke o efektima koje će iznosi sredstava i obaveza sadržani u finansijskim izvještajima imati u narednoj finansijskoj godini. Procjene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju na historijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se vjeruje da će u datim okolnostima biti razumna.

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita, depozita kod drugih banaka i drugih rizičnih sredstava i vanbilansnih stavki

Banka mjesečno vrši pregled kreditnog portfolija i ostalih rizičnih sredstava i vanbilansne stavke u cilju procjene umanjenja vrijednosti. Banka prosuđuje da li bi se umanjenje vrijednosti kredita trebalo prikazati u izvještaju dobiti i gubitka, te prosuđuje da li postoje pouzdani dokazi koji pokazuju da će doći do smanjenja budućih novčanih tokova od kreditnog portfolija za kredite i garancije prije nego se smanjenje može identifikovati na pojedinačnim kreditima u tom portfoliju.

Najznačajnije procjene i ključni izvori neizvjesnosti i u vezi sa mjerenjem nivoa umanjenja uključuju sljedeće:
- određivanje kriterija za značajno povećanje kreditnog rizika (SICR);
- odabir adekvatnih modela i pretpostavki za mjerenje ECL-a;
- određivanje broja relevantnih budućih scenarija za pripadajući ECL;
- određivanje metodologije za uključivanje budućih informacija,
- određivanje skupine finansijske imovine za potrebe mjerenja ECL-a.

Napomena 4. sadrži detaljnije informacije o metodama mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka, pojašnjava koncept nivoa kreditnog rizika, ulazne parametre, pretpostavke i tehnike procjene te povezane procjene i pretpostavke Banke.

Informacije usmjerene ka budućnosti

Tokom 2023. godine, Banka je pregledala ispravke vrijednosti po MSFI 9 testiranjem relevantnih makroekonomskih scenarija kako bi tačno odražavala trenutne okolnosti i njihove buduće uticaje.

Banka je kreirala više scenarija (tj. osnovni, optimistični i ozbiljni) za obračun ispravki vrijednosti, sa ciljem stvaranja jedinstvene projekcije makroekonomskih i finansijskih varijabli za Banku. Banka je formirala tri vjerovatna scenarija sa odgovarajućom vjerovatnoćom nastanka za procenu predviđanja rezervisanja za rizik u kontekstu MSFI 9. Ovi MSFI 9 makroekonomski scenariji uključuju karakteristike predviđanja i ponderisanih vjerovatnoća prilikom obračuna ispravki vrijednosti. Obje karakteristike se mogu promijeniti kada se prepoznaju značajne promjene u budućem razvoju privrede, a nisu ugrađene u prethodne prognoze.

Osnovni scenario predstavlja očekivani makroekonomski pogled na prognozu. Ovaj scenario je zasnovan na nedavnim zvaničnim i stručnim prognozama. Ključne karakteristike uključuju nepostojanje dodatnih šokova ponude, smanjenje inflacije, nešto manje zategnuto tržište rada, rast BDP-a podržan padom kamatnih stopa i pozitivnih očekivanja, regionalno obuzdavanje političkih tenzija i ograničeno prelijevanje efektata problema finansijskog sistema na realnu ekonomiju.

Alternativni scenariji su zasnovani na vjerodostojnim pokretačima ekonomskog razvoja za naredne tri godine. Optimistični scenario je vođen ponudom i tražnjom, sa blagom zimom i dovoljnim zalihama energije koji ublažavaju pritiske na cijene u eurozoni. Odluka Kine da napusti stroga ograničenja COVID-a podržava izvoz iz eurozone i stimuliše tražnju. Niža inflacija dovodi do optimističnih izgleda na finansijskom tržištu, a prva godina pokazuje pozitivna očekivanja rasta, praćena dodatnom podrškom ECB-a i umjerenim potencijalom rasta u naredne dvije godine.

Teški scenario vođen ponudom i potražnjom prikazuje spori ekonomski rast zbog niže kupovne moći potrošača, geopolitičkih poremećaja i povišene inflacije. U matičnoj zemlji Banke realni ekonomski rast je skoro nula, što je dovelo do značajnih uzlaznih šokova na finansijskim tržištima. Političke tenzije i dalje postoje, uzrokujući poremećaje u snabdijevanju, a inflacija ostaje viša od očekivane, što rezultira povećanim dugoročnim inflatornim očekivanjima. Rast BDP-a ostaje nizak jer ECB provodi restriktivnu monetarnu politiku. Banka razmatra ove scenarije prilikom izračunavanja očekivanih kreditnih gubitaka u kontekstu MSFI 9.

Makroekonomski scenariji za prikazane varijable, razvijeni za Banku i korišteni u 2022. (u %):

	Optimistični scenarij			Osnovni scenarij			Ozbiljni scenarij		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Bosna and Hercegovina									
Realni BDP	4,0	4,9	4,6	2,4	2,3	3,0	(0,1)	(0,7)	1,8
Stopa nezaposlenosti	15,4	15,4	14,8	15,3	15,1	14,4	18,3	18,9	18,3

Makroekonomski scenariji za prikazane varijable, razvijeni za Banku i korišteni u 2023. (u %):

	Optimistični scenarij			Osnovni scenarij			Ozbiljni scenarij		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Bosna and Hercegovina									
Realni BDP	2,3	2,9	2,4	1,0	2,0	2,3	0,3	0,9	1,2
Stopa nezaposlenosti	15,0	14,0	14,2	15,2	15,1	14,8	15,9	16,2	16,2
EURIBOR (6M)	2,4	2,1	2,2	2,7	2,3	2,3	4,6	4,5	4,6

Banka je formirala tri vjerovatna scenarija sa pridruženom vjerovatnoćom nastanka za buduću procjenu rezervisanja za rizik u kontekstu MSFI 9. MSFI 9 Makroekonomski scenariji uključuju aspekte koji se odnose na budućnost i ponderisane vjerovatnoćom obračuna obezvrijeđenja ECL. Obje karakteristike se mogu promijeniti kada se prepoznaju materijalne promjene u budućem razvoju privrede, a ne budu ugrađene u prethodne prognoze. Po ovom osnovu, za 2023. godinu, Banka je dodijelila pondere od 20%-60%-20% (alternativni scenariji dobijaju po 20%, a osnovni scenario 60).

Rezultati za Banku pokazuju sljedeća odstupanja ozbiljnog i optimističnog scenarija od osnovnog scenarija na dan 31. decembra 2023. godine:

	Optimistični scenario	Osnovni scenario	Ozbiljni scenario
Nivo kolektivnih ispravki	90%	100%	137%

Rezultat pokazuje da bi optimistični scenario rezultirao sa 90% ispravki osnovnog scenaria, dok bi ozbiljni scenario i njegove konzervativne pretpostavke doveli do povećanja od 37% u odnosu na osnovnu liniju.

Otpremnine i godišnji odmori

Otpremnina je zakonski utvrđena obaveza poslodavca da isplati naknadu zaposleniku kod odlaska u mirovinu. Učinci rezervisanja za otpremnine koji proizlaze iz razlika između predviđenih plaćanja prema aktuarskom obračunu i stvarnih plaćanja i promjene u aktuarskim pretpostavkama (diskontna stopa, fluktuacija zaposlenika, povećanje prosječne plaće itd.), priznaju se u okviru ostalog ukupnog rezultata i nikada se ne reklasificiraju u bilans uspjeha. Sadašnja vrijednost buduće obaveze izračunava se primjenom diskontne kamatne stope. Promjene sadašnje vrijednosti obaveza koje proizlaze iz približavanja datuma dospijeća iskazuju se kao rashod od kamata Ova rezervisanja se upotrebljavaju isključivo za pokrivanje troškova za koja su i oblikovana. Na 30.09. svake poslovne godine Banka provjeri realnu vrijednost ovih rezervisanja.

Ovlašteni aktuar je na dan 30.09.2023. godine uradio izračun rezervisanja za otpremnine u skladu sa MRS 19 i Banka je izvršila potrebna usklađivanja.

Procjena kratkoročnih rezervisanja za neiskorištene godišnje odmore vrši se prema broju dana neiskorištenih godišnjih odmora na dan bilansa stanja i prosječnoj bruto dnevnici Banke na nivou izvještajne godine.

Sudski sporovi

Uprava Banke vrši procjenu iznosa rezervisanja za odliv sredstava po osnovu sudskih sporova na bazi procjene vjerovatnoće da će do odliva sredstava zaista doći prema ugovorenoj ili zakonskoj obavezi iz prošlih perioda. Više informacija o sudskim procesima u toku navodi se u okviru Napomene 24.

Porez na dobit

Banka podliježe obavezi plaćanja poreza na dobit u Federaciji Bosne i Hercegovine i u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine. Banka mjesečno vrši procjenu poreza na dobit na osnovu stanja na računima oporezivih stavki, a konačan obračun sačinjava na dan 31. decembar.

Usklada efektivne poreske stope Banke objavljena je u Napomeni 14.

4. Upravljanje finansijskim rizikom banke

4.1. Strategija preuzimanja i upravljanja rizicima

Strategija preuzimanja i upravljanja rizicima predstavlja dio ukupnog sistema upravljanja rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju i usklađena je sa poslovnom politikom i opštom strategijom Banke.

U Strategiju su uključene smjernice Strategije upravljanja rizicima NLB Grupe. Osnovna svrha Strategije je definisanje ključnih rizika uz istovremeno postizanje definisanih srednjoročnih strateških ciljeva Banke kao i ispunjavanje svih zahjeva, kako lokalnog regulatora Agencije za bankarstvo FBiH (u daljem tekstu Agencija), tako i usmjerenja NLB d.d. Ljubljana, uključujući i zahtjeve Banke Slovenije i ECB-a na nivou NLB Grupe.

Strategija definiše koje vrste rizika je Banka spremna preuzeti, koji nisu prihvatljivi za Banku kao i strateške smjernice pri preuzimanju rizika određene u okviru upravljanja rizicima Banke (kao što je Risk Appetite, Risk profil, ICAAP, ILAAP, Plan oporavka, Izrada budžeta i proces planiranja kapitala).

Banka stavlja značajan naglasak na razumijevanje i kompetencije upravljanja rizikom unutar cijele organizacije. Veliki naglasak se takođe stavlja na kontinuirano poboljšavanje kulture rizika i svijesti o njemu unutar cijele organizacije. Ključni cilj upravljanja rizikom u Banci je sveobuhvatno procijeniti i pratiti rizike unutar cijele Banke.

Osnovni ciljevi i principi preuzimanja i upravljanja rizicima su sljedeći:
- uzimanje u obzir kriterija određenih u okviru Risk Appetite;
- uključivanje poslovne i analize rizika, uključujući ESG perspektivu, u proces donošenja odluka na strateškom i operativnom nivou;
- poštivanje risk standarda definisanih za sve članice na nivou NLB Grupe;
- fokusiranje na diverzifikaciju kako bi se izbjegla velika koncentracija na nivou portfolija;
- racionalno uvođenje novih proizvoda i analiza i praćenje istih;
- optimalno korištenje kapitala i njegova raspodjelu između poslovnih segmenata/organizacijskih jedinica;
- određivanje cijena u skladu sa odgovarajućim rizikom;
- potpuna usklađenost sa internim politikama/procedurama i važećim propisima;
- zadovoljavajući sistem internih kontrola, okvir tri linije odbrane.

Strategijom se određuju materijalni principi i smjernice preuzimanja rizika u sljedećim segmentima poslovanja:
- kreditiranje pravnih i fizičkih lica,
- osiguravanje odgovarajućeg obima likvidnosti i upravljanje rezervama likvidnosti,
- osiguravanje odgovarajuće strukture izvora finansiranja, uključujući smjernice za poslovanje sa stanovništvom u dijelu koji se odnosi na proizvode štednje,
- upravljanje tržišnim rizikom, odnosno deviznim i kamatnim rizikom, s ciljem upravljanja vlastitim pozicijama Banke,
- zaključenje drugih finansijskih transakcija u trezorskom poslovanju,
- upravljanje operativnim rizikom
- upravljanje ekološkim i društvenim (ESG) rizicima kao sastavnim dijelom gore navedenih kategorija rizika.

Detaljnija pravila, limiti, smjernice i kompetencije koje se odnose na upravljanje rizicima definisani su pojedinačnim internim aktima, politikama i procedurama na nivou NLB Grupe (kreditni rizik, rizik likvidnosti, kamatni, devizni, operativni rizik i td.), Standardima upravljanja rizicima NLB Grupe, politikama kreditiranja, Okvirnom metodologijom kategorizacije transakcija sa ekološkog i socijalnog aspekta i drugim aktima i politikama specifičnim za Banku.

Risk appetite je sveobuhvatni akt koji propisuje vrste i mjere rizika koje je Banka spremna prihvatiti ili izbjeći u cilju postizanja poslovnih ciljeva. U tom smislu je ključni stub poslovne strategije, nadopunjavajući Strategiju preuzimanja i upravljanja rizicima sa kvantitativnim mjerama. Predstavlja osnovu za ICAAP, ILAAP, Plan oporavka i druge sisteme ograničenja rizika i osnovni je temelj u višegodišnjem proračunu i planiranju kapitala. ICAAP igra ključnu ulogu u upravljanju rizicima Banke. ICAAP smanjuje neizvjesnost u pogledu rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla bit izložena u svom poslovanju, u procjeni sposobnosti Banke da nastavi sa održavanjem odgovarajućeg nivoa internog kapitala i učinkovitom upravljanju rizicima. ICAAP je rezultat procesa relevantnih stručnih jedinica u Banci, uključujući Upravu Banke i Nadzorni odbor. Godišnja izjava Uprave Banke o adekvatnosti kapitala u Banci daje jasnu poziciju trenutne i buduće pozicije Banke na polju upravljanja adekvatnosti kapitala.
ILAAP sveobuhvatno procjenjuje adekvatnost likvidnosti Banke s ciljem osiguranja čvrstog upravljanja rizikom likvidnosti. ILAAP je rezultat procesa relevantnih stručnih jedinica u Banci, uključujući Upravu i Nadzorni odbor. Godišnja izjava Uprave Banke o adekvatnosti likvidnosti u Banci daje jasnu poziciju trenutne i buduće pozicije Banke na polju upravljanja rizikom likvidnosti.

Plan oporavka NLB Banke d.d., Sarajevo je pripremljen s ciljem obezbjeđenja finansijske održivosti Banke, kao i ponovnog uspostavljanja održivog poslovanja i odgovarajućeg finansijskog položaja Banke u slučaju značajnog pogoršanja njenog finansijskog stanja.
Cilj Plana oporavka je definisanje procedura koje omogućavaju Upravi Banke blagovremeni uvid u potencijalnu prijetnju finansijskoj stabilnosti Banke.
U svrhu pripreme za krizne situacije razrađeni su preliminarni planovi o mjerama koje će biti preduzete u slučaju različitih vrsta opasnosti.

Banka je u svom poslovanju izložena različitim rizicima, od kojih su za cjelokupno poslovanje Banke ključni sljedeći rizici:
- kreditni rizik,
- tržišni rizik,
- rizik likvidnosti,
- operativni rizik.

Dodatno, Banka prati i izloženost rizicima iz grupe Ostalih rizika, definisanih u Smjernicama za primjenu ICAAP-a i ILAAP-a u banci, gdje je naglasak je na minimiziranje njihovih mogućih uticaja na poslovanje Banke. Tu su uključeni nefinansijski rizici, odnosno rizik prekomjerne finansijske poluge, reputacijski rizik, rizik profitabilnosti, poslovni rizik, strateški rizik, ESG rizik i drugi rizici iz grupe Ostalih rizika koje je Banka identificirala. Tolerancija na sve vrste rizika se određuje i na osnovu godišnje identifikacije, mjerenja i procjene materijalno značajnih rizika u Banci u sklopu ICAAP-a i ILAAP-a.

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

4.2. Upravljanje kreditnim rizikom

Banka je izložena kreditnom riziku, koji predstavlja rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obaveze prema banci.

Opšti zahtjevi

Upravljanje kreditnim rizikom, kao najvažnijim rizikom, je usmjereno na prihvatanje umjerenih rizika i osiguranje optimalnog povrata s obzirom na preuzete rizike. S ciljem održavanja srednjoročne i dugoročne održivosti poslovanja, Banka nastoji održati kvalitet kreditnog portfolija i povećati profitabilnost, na osnovu boljeg omjera između povrata i preuzetih rizika. Osnovni pokazatelji kreditnog rizika čiji limiti i ciljne vrijednosti su definisana u Risk Appetite Banke su u segmentu održanja kvalitete portfolija i volatilnosti kreditnog rizika. Banka je posebnu pažnju u toku 2023. godine posvetila upravljanju kamatno induciranim kreditnim rizikom uslijed makroekonomskih dešavanja na tržištu.

Ključni principi preuzimanja i upravljanja rizicima se odnose na kreditiranje klijenata, pravnih (nefinansijska društva) i fizičkih lica usmjerenih na domaće tržište. Principi i pravila kreditiranja različitih segmenata definisani su internim aktima Banke.

Akcenat je uglavnom na definisanju:
- definisanje osnovnih uslova koji se odnose na odobravanje plasmana i kolaterala
- definisanje ciljnih segmenata koje je Banka spremna da finansira, kako vidi potencijal, uzimajući u obzir aspekt preuzetih rizika
- definisanje segmenata koje Banka ne želi da finansira, bilo zbog previsokog rizika ili preniske profitabilnosti, uzimajući u obzir preuzete rizike ili druge razloge
- projekciju očekivanih gubitaka koje je Banka spremna da preuzme nakon odobravanja plasmana, i
- definisanje pristupa kojim Banka proaktivno upravlja rizicima koji proizilaze iz nekvalitetnih izloženosti

Ublažavanje rizika

Banka ima umjeren apetit za rizik pri preuzimanju rizika osnovni izvor otplate je kreditna sposobnost dužnika i raspoloživi gotovinski tok, dok se obezbjeđenje plasmana smatra sekundarnim izvorom otplate. Ublažavanje kreditnog rizika vrši se kroz obezbjeđenje kvalitetnih sredstava obezbjeđenja u skladu sa internim aktima Banke. Vrši se diverzifikacija portfolija po segmentima i djelatnostima poslovanja, a posebno vodeći računa o izloženostima prema jednom licu ili grupi povezanih lica. Osim toga, redovno praćenje i analiza trendova u kvaliteti pojedinih segmenata kreditnog portfolija, s posebnim naglaskom na nove transakcije, omogućava rano otkrivanje povećanog rizika, kao i optimizaciju preuzetih rizika u odnosu na profitabilnost.

Kontrola i monitoring rizika

Izloženosti kreditnom riziku Banka prati na način da ista bude usklađena sa zakonskim ograničenjima kao i u skladu sa internim sistemom limita u Banci. Upravljanje kreditnim rizikom definisano je internim aktima kao i adekvatno uspostavljenom organizacionom strukturom preuzimanja i upravljanja rizicima u Banci. Također, kontrola u procesu preuzimanja nivoa kreditnog rizika vrši se kroz definisane nivoe odlučivanja u kreditnom poslovanju.

Ukupna izloženost kreditnom riziku	31.12.2023.	31.12.2022.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 15)	237.382	274.089
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (Napomena 16)	181.924	163.399
Finansijska imovina po amortizovanom trošku (Napomena 17)	1.328.624	1.157.700
	1.747.930	**1.595.188**

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

Sljedeća tabela prikazuje maksimalnu izloženost kreditnom riziku:

Finansijska imovina	Ukupna knjigovodstvena vrijednost	Umanjenje vrijednosti	Ukupna neto knjigovodstvena vrijednost
31. decembar 2023.			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 15)	**237.570**	**(188)**	**237.382**
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat:	**182.545**	**(621)**	**181.924**
Ulaganje u instrumente kapitala	105	-	105
Dati krediti, vrijednosni papiri i ostali dužnički instrumenti	182.440	(621)	181.819
Finansijska imovina po amortizovanom trošku:	**1.371.408**	**(42.784)**	**1.328.624**
Obavezna rezerva kod Centralne banke (Napomena 17a)	153.269	(153)	153.116
Depoziti kod drugih banaka (Napomena 17b)	446	(1)	445
Krediti i potraživanja od klijenata	1.160.684	(41.778)	1.118.906
Ostala finansijska imovina (Napomena 17d)	57.009	(852)	56.157
	1.791.523	**(43.593)**	**1.747.930**
Neiskorišteni krediti, akreditivi i garancije (Napomena 28)	**248.809**	**(3.675)**	**245.134**
Ukupno	**2.040.332**	**(47.268)**	**1.993.064**
31. decembar 2022.			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 15)	**274.314**	**(225)**	**274.089**
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat:	**164.276**	**(877)**	**163.399**
Ulaganje u instrumente kapitala	100	(1)	99
Dati krediti, vrijednosni papiri i ostali dužnički instrumenti	164.176	(876)	163.300
Finansijska imovina po amortizovanom trošku:	**1.198.981**	**(41.281)**	**1.157.700**
Obavezna rezerva kod Centralne banke (Napomena 17a)	140.588	(141)	140.447
Depoziti kod drugih banaka (Napomena 17b)	462	(1)	461
Krediti i potraživanja od klijenata	1.053.531	(40.585)	1.012.946
Ostala finansijska imovina (Napomena 17d)	4.550	(704)	3.846
	1.637.571	**(42.383)**	**1.595.188**
Neiskorišteni krediti, akreditivi i garancije (Napomena 28)	**226.585**	**(3.139)**	**223.446**
Ukupno	**1.864.156**	**(45.522)**	**1.818.634**

Banka vrši redovne preglede aktive, a procjena kreditnog rizika se vrši mjesečno na osnovu utvrđenih bonitetnih grupa i urednosti u servisiranju obaveza.

Izloženost kreditnom riziku po osnovu kredita i potraživanja od klijenata i depozita kod drugih banaka, koji se mjere po amortizovanom trošku, po bonitetnoj klasifikaciji, data je u nastavku:

31. decembar 2023.	Depoziti kod banaka		Krediti i potraživanja od klijenata		Ukupno	
	Bruto	Rezervisanja za rizik	Bruto	Rezervisanja za rizik	Bruto	Rezervisanja za rizik
A	446	(1)	695.512	(9.774)	695.958	(9.775)
B	-	-	391.465	(8.569)	391.465	(8.569)
C	-	-	49.035	(2.936)	49.035	(2.936)
D	-	-	7.001	(3.725)	7.001	(3.725)
E	-	-	17.671	(16.774)	17.671	(16.774)
Ukupno	**446**	**(1)**	**1.160.684**	**(41.778)**	**1.161.130**	**(41.779)**
Ukupno (neto)	**-**	**445**	**-**	**1.118.906**	**-**	**1.119.351**

31. decembar 2022.	Depoziti kod banaka		Krediti i potraživanja od klijenata		Ukupno	
	Bruto	Rezervisanja za rizik	Bruto	Rezervisanja za rizik	Bruto	Rezervisanja za rizik
A	462	(1)	623.481	(6.691)	623.943	(6.692)
B	-	-	360.942	(7.421)	360.942	(7.421)
C	-	-	42.001	(1.503)	42.001	(1.503)
D	-	-	6.593	(5.116)	6.593	(5.116)
E	-	-	20.514	(19.854)	20.514	(19.854)
Ukupno	**462**	**(1)**	**1.053.531**	**(40.585)**	**1.053.993**	**(40.586)**
Ukupno (neto)	**-**	**461**	**-**	**1.012.946**	**-**	**1.013.407**

Banka utvrđuje bonitet za sve kreditno izložene klijente. U primjeni su kratka i duga skala, kratka za fizička i duga za Pravna lica. D i E boniteti se odnose na neprihodujuće klijente.

Segment	Proizvod	Bonitet	PD 2023
FL	Potrošački	A	1,60%
FL	Potrošački	B	32,35%
FL	Potrošački	C	48,02%
FL	Hipotekarni	A	0,80%
FL	Hipotekarni	B	18,83%
FL	Hipotekarni	C	32,01%
FL	Ostali	A	0,96%
FL	Ostali	B	33,44%
FL	Ostali	C	47,50%
PL	Svi	A	0,49%
PL	Svi	AA	0,35%
PL	Svi	AAA	0,22%
PL	Svi	B	3,08%
PL	Svi	BB	1,71%
PL	Svi	BBB	0,61%
PL	Svi	C	11,63%
PL	Svi	CC	7,42%
PL	Svi	CCC	5,15%

Za obračun kreditnog boniteta klijenata, Banka provodi proces objektivne bonitetne klasifikacije za sve pravne osobe i samostalne poduzetnike. Za specifične segmente klijenata (novoosnovana preduzeća, klijenti sa licenciranim profesijama, udruženja i institucije, banke, osiguravajuća društva, članice NLB Grupe, države, centralne vlade i centralne banke, općine, projektno finansiranje, te za fizička lica koriste se različiti pristupi određivanju boniteta. Bonitet omogućava ranu identifikaciju mogućih promjena kreditne sposobnosti klijenata tj. za PD (vjerovatnoću neispunjenja obaveza). Procjene za sve klijente su predmet redovnog preispitivanja.

Bonitetna klasifikacija za pravne osobe i samostalne poduzetnike vrši se kroz sljedeće korake:

1) Preliminarna ograničenja
2) Finansijski bonitet
3) Kvalitativni bonitet
4) Inicijalni bonitet
5) Kriteriji usklađivanja
6) Konačan bonitet

Finansijski pokazatelji	+	Kvalitativni pokazatelji	=	Inicijalni bonitet
(75% ponder)		(25% ponder)		

Nakon određivanja incijalnog boniteta, pristupa se usklađivanju i određivanju konačnog boniteta klijenta. Kriteriji za usklađivanje se koriste za prilagodbu inicijalnog boniteta. Neophodno je procijeniti kriterije za usklađivanje sa određenim oprezom i suzdržanosti, te treba biti detaljno pojašnjeno u materijalima za odlučivanje.

Bonitetna klasifikacija za banke vrši se kroz sljedeće korake:

Međunarodni bonitet	+	BankScore	=	NLB bonitet
Bonitet bankarske grupacije određuje se na osnovu prosječnog međunarodnog rejtinga od strane međunarodnih bonitetnih agencija (Fitch, Moody's i S&P)		Ako ne postoji međunarodni rejting bankarska grupacija se klasifikuje samo prema NLB modelu		

Prema NLB metodologiji, kreditni rizik analizirane banke postavljen je u četiri procesna koraka:

1) Finansijske analiza
2) Analiza države
3) Potencijalna vanjska podrška
4) Kvalitativne promjene

Jedinstvena ocjena dobiva se na temelju analize procesnih koraka, u rasponu od 0 do 9, kojoj se dodjeljuje pripadajuća bonitetna klasa.

Kod Osiguravajućih društava, ovisno o postojanju međunarodnog rejtinga (Fitch, Moody's ili S&P) i postojanju MVK (Materijalno važni klijenti) statusa, koriste se različiti pristupi bonitetnoj klasifikaciji: pristup zanosvan za međunarodnom rejitngu I pristup zasnovan na modelu (Izračun boniteta na bazi kvantitativne i kvalitativne procjene osiguravajućeg društva).

NLB Bank dodjeljuje bonitet centralnom nivou države i centralnim bankama u skladu sa odgovarajućim rejtingom pripadajuće države međunarodnih rejting agencija Fitch, Moody's ili S&P, a Bonitetna klasifikacija općina provodi se na temelju ekspertnog modela ili na temelju kreditnog boniteta međunarodnih agencija za kreditni bonitet.

U slučaju projektnog financiranja, Banka se oslanja isključivo na efekte samog projekta i na sposobnost projekta da generiše novčani tok dovoljan za potpunu i blagovremenu otplatu glavnice i kamata.

Osnovni bonitet (kvantitativni faktori)	+	Kvalitativni faktori	→	Potencijalni Knock-out kriteriji	=	Konačni bonitet
70% ponder		30% ponder		Potencijalna prilagodba		

Gubici zbog umanjenja vrijednosti i politika rezervisanja

Primjenom standarda MSFI 9 očekivani kreditni gubici su bazirani na prelascima finansijskih sredstava između tri (3) stage-a. Promjena u kreditnoj kvaliteti i kreditnom riziku od momenta inicijalnog priznavanja predstavlja jedan od osnovnih kriterija prelazaka/promjene između Stage-a u kojima se klijent nalazi.

Grupne ispravke vrijednosti i rezervisanja se obračunavaju za finansijsku imovinu i potencijalne obaveze klasifikovane u Stage 1 i Stage 2 i non-performing klijente koji nisu dio individualne procjene a klasifikovani su u Stage 3.

Individualne ispravke vrijednosti i rezervisanja se obračunavaju za klijente u Stage 3 izloženosti preko 50 hiljada EUR.

Kolaterali

Za većinu plasmana odobrenih klijentima, Banka zahtijeva sredstva obezbjeđenja.

Obezbjeđenje se najčešće sastoji od jednog ili više instrumenata obezbjeđenja koji slijede:
- zaloga novčanog depozita,
- zaloga vrijednosnih papira,
- zaloga nekretnina uključujući zabilježbu prvenstvenog reda hipoteke,
- zaloga plemenitih metala,
- zaloga pokretnih stvari,
- neopozive garancije,
- osiguranje kod osiguravajuće organizacije,
- mjenice.

Pored ranije navedenog, za obezbjeđenje plasmana Banke koriste se i:
- sudužništvo,
- cesije i asignacije,
- administrativne zabrane na mjesečna primanja ili saglasnosti o zaplijeni,
- te iznimno jemstvo pravnih i fizičkih lica.

Banka zadržava pravo da zatraži bilo koju drugu vrstu instrumenta (ili varijacije gore navedenih instrumenata) koju smatra neophodnom.

Procjena fer vrijednosti kolaterala je zasnovana na vrijednosti instrumenta obezbjeđenja procijenjenog u trenutku zaduživanja i ažurira se periodično u skladu sa relevantnom kreditnom politikom.

Kreditna izloženost i vrijednost kolaterala prije diskontiranja za kredite i potraživanja od klijenata i depozite kod drugih banaka:

	Maksimalna izloženost kreditnom riziku (neto)	Procijenjena vrijednost kolaterala
31. decembar 2023.		
Kreditna izloženost, neto	1.119.351	156.714
Krediti komitentima po AT	1.118.906	156.714
Depoziti kod drugih banaka	445	-
Vanbilansna izloženost, neto	245.134	10.760
Ukupno	**1.364.485**	**167.474**
	Maksimalna izloženost kreditnom riziku (neto)	**Procijenjena vrijednost kolaterala**
31. decembar 2022.		
Kreditna izloženost, neto	1.013.407	123.364
Krediti komitentima po AT	1.012.946	123.364
Depoziti kod drugih banaka	461	-
Vanbilansna izloženost, neto	223.447	13.500
Ukupno	**1.236.854**	**136.864**

Na dan 31. decembra 2023. godine, od ukupnog iznosa kolaterala na poslovne i stambene nekretnine odnosi se 150.794 hiljade KM, a ostatak na depozite.Procijenjena fer vrijednost kolaterala predstavlja procijenjenu fer vrijednost umanjenu za primjenjiva umanjenja za različite vrste kolaterala, kao sredstvo za mitigiranje rizika likvidnosti, na datum izvještavanja. Ako je veća od iznosa izloženosti, procijenjena fer vrijednost se umanjuje na iznos izloženosti.

Procijenjena vrijednost kolaterala po vrstama kolaterala za kredite i potraživanja od klijenata i vanbilansne izloženosti ukupno za stage 1, 2 i 3 i posebno za stage 3 prikazana je u sljedećim tabelama:

31. decembar 2023.	Bruto izloženost			Fer vrijednosti kolaterala			Ispravke vrijednosti	Maksimalna izloženost kreditnom riziku
Stage 1,2 i 3	**1**	**Novčani depoziti ukupno**	**Garancije**	**Nekretnine**	**Pokretne stvari**	**Ukupno kolaterali**	**2**	**(3=1-2)**
Krediti građanima	**667.416**	**2.900**	**-**	**66.128**	**-**	**69.028**	**(23.851)**	**643.565**
Stambeni krediti	144.888	961	-	40.957	-	**41.918**	(2.677)	142.211
Potrošački krediti	421.676	63	-	-	-	**-**	(18.691)	402.985
Ostali krediti građanima	100.852	1.876	-	25.171	-	**27.047**	(2.483)	98.369
Krediti preduzećima	**493.268**	**8.257**	**-**	**79.429**	**-**	**87.686**	**(17.927)**	**475.341**
Corporate komitenti	426.133	5.702	-	72.102	-	77.804	(12.438)	413.695
SME komitenti	48.374	2.153	-	6.700	-	8.853	(4.690)	43.684
Ostali komitenti	18.761	402	-	627	-	1.029	(799)	17.962
Vanbilansna izloženost	**248.809**	**5.523**	**-**	**5.237**	**-**	**10.760**	**(3.675)**	**245.134**
Garancije	104.913	4.401	-	-	-	**4.401**	(1.815)	103.098
Akreditivi	489	-	-	**2.052**	**-**	**2.052**	(6)	483
Odobreni neiskorišteni krediti	143.407	1.122	-	3.185	-	**4.307**	(1.854)	141.553
Ukupno	**1.409.493**	**16.680**	**-**	**150.794**	**-**	**167.474**	**(45.453)**	**1.364.040**

31. decembar 2023.	Bruto izloženost			Fer vrijednost kolaterala			Ispravke vrijednosti	Maksimalna izloženost kreditnom riziku
Stage 3	**1**	**Novčani depoziti ukupno**	**Garancije**	**Nekretnine**	**Pokretne stvari**	**Ukupno kolaterali**	**2**	**(3=1-2)**
Krediti građanima	**14.253**	**-**	**-**	**115**	**-**	**115**	**(11.386)**	**2.867**
Stambeni krediti	418	-	-	55	-	55	(323)	95
Potrošački krediti	12.981	-	-	-	-	-	(10.373)	2.608
Ostali krediti građanima	854	-	-	60	-	60	(690)	164
Krediti preduzećima	**10.418**	**-**	**-**	**1.810**	**-**	**1.810**	**(9.112)**	**1.306**
Corporate komitenti	6.061	-	-	757	-	757	(4.833)	1.228
SME komitenti	3.874	-	-	1.016	-	1.016	(3.874)	-
Ostali komitenti	483	-	-	36	-	36	(405)	78
Vanbilansna izloženost	**49**	**2**	**-**	**2**	**-**	**4**	**(30)**	**21**
Garancije	13	2	-	2	-	4	(11)	2
Akreditivi	-	-	-	-	-	-	-	-
Odobreni neiskorišteni krediti	36	-	-	-	-	-	(19)	17
Ukupno	**24.720**	**2**	**-**	**1.927**	**-**	**1.929**	**(20.528)**	**4.192**

31. decembar 2022.	Bruto izloženost			Fer vrijednost kolateral			Ispravke vrijednosti	Maksimalna izloženost kreditnom riziku
Stage 1,2 i 3	**1**	**Novčani depoziti ukupno**	**Garancije**	**Nekretnine**	**Pokretne stvari**	**Ukupno kolaterali**	**2**	**(3=1-2)**
Krediti građanima	**605.008**	**1.497**	**-**	**54.593**	**-**	**56.090**	**(24.744)**	**580.264**
Stambeni krediti	135.080	370	-	37.668	-	38.038	(2.789)	132.291
Potrošački krediti	438.365	1.067	-	16.707	-	17.774	(20.885)	417.480
Ostali krediti građanima	31.563	60	-	218	-	279	(1.070)	30.493
Krediti preduzećima	**448.522**	**8.226**	**-**	**59.048**	**-**	**67.274**	**(15.841)**	**432.681**
Corporate komitenti	391.686	6.014	-	53.631	-	59.644	(10.609)	381.077
SME komitenti	40.312	1.875	-	4.817	-	6.692	(4.788)	35.524
Ostali komitenti	16.524	337	-	600	-	938	(444)	16.080
Vanbilansna izloženost	**226.585**	**4.231**	**-**	**9.269**	**-**	**13.500**	**(3.139)**	**223.447**
Garancije	98.520	3.549	-	2.594	-	6.143	(1.508)	97.012
Akreditivi	636	-	-	-	-	-	(6)	630
Odobreni neiskorišteni krediti	127.430	682	-	6.675	-	7.357	(1.625)	125.805
Ukupno	**1.280.116**	**13.954**	**-**	**122.910**	**-**	**136.864**	**(43.724)**	**1.236.393**

31. decembar 2022.	Bruto izloženost			Fer vrijednost kolateral			Ispravke vrijednosti	Maksimalna izloženost kreditnom riziku
Stage 3	**1**	**Novčani depoziti ukupno**	**Garancije**	**Nekretnine**	**Pokretne stvari**	**Ukupno kolaterali**	**2**	**(3=1-2)**
Krediti građanima	**17.101**	**-**	**-**	**257**	**-**	**257**	**(15.792)**	**1.309**
Stambeni krediti	866	-	-	116	-	116	(764)	102
Potrošački krediti	15.580	-	-	142	-	142	(14.418)	1.162
Ostali krediti građanima	655	-	-	-	-	-	(610)	45
Krediti preduzećima	**10.071**	**-**	**-**	**1.877**	**-**	**1.877**	**(9.178)**	**893**
Corporate komitenti	5.311	-	-	653	-	653	(4.835)	476
SME komitenti	4.527	-	-	1.224	-	1.224	(4.160)	367
Ostali komitenti	233	-	-	-	-	-	(183)	50
Vanbilansna izloženost	**546**	**-**	**-**	**88**	**-**	**88**	**(117)**	**429**
Garancije	512	-	-	88	-	88	(87)	425
Akreditivi	-	-	-	-	-	-	-	-
Odobreni neiskorišteni krediti	34	-	-	-	-	-	(30)	4
Ukupno	**27.718**	**-**	**-**	**2.223**	**-**	**2.223**	**(25.087)**	**2.631**

Kreditna izloženost i vrijednost kolaterala prije diskontiranja za kredite i potraživanja od klijenata i depozite kod drugih banaka:

LTV pokazatelj 31.decembar 2023.	0-30%	30-60%	60-90%	90-100%	100-120%	120-%	Iznos nepokrivenih kredita	Ukupno
Stambeni krediti	3.005	25.635	58.391	17.029	858	1.803	38.167	144.888
Potrošački krediti	3.157	16.668	30.258	13.414	846	820	421.676	421.676
Ukupno	**6.162**	**42.303**	**88.649**	**30.443**	**1.704**	**2.623**	**459.843**	**566.564**

LTV pokazatelj 31.decembar 2022.	0-30%	30-60%	60-90%	90-100%	100-120%	120-%	Iznos nepokrivenih kredita	Ukupno
Stambeni krediti	2.360	15.609	48.209	24.935	2.029	774	41.163	135.079
Potrošački krediti	1.932	11.896	17.986	9.735	454	1.708	394.655	438.366
Ukupno	**4.292**	**27.505**	**66.195**	**34.670**	**2.483**	**2.482**	**435.818**	**573.445**

Kreditni portfolio po sektorima je prikazan u tabeli ispod. Obračunate kamate i naknade, koje uvećavaju potraživanja po kreditima i depozite kod drugih banaka, te razgraničeni unaprijed naplaćeni prihodi, za koje se umanjuju potraživanja po kreditima i depozitima kod drugih banaka, u tabeli su prikazani na izdvojenim pozicijama.

	31.12.2023.		31.12.2022.	
	KM	%	KM	%
Stanovništvo	666.679	57,49	604.820	57,42
Trgovina	211.836	18,27	201.228	19,10
Rudarstvo i industrija	128.560	11,09	122.319	11,61
Finansijske institucije	15.419	1,33	14.500	1,38
Građevinarstvo	41.293	3,56	33.661	3,20
Transport i komunikacije	25.427	2,19	32.207	3,06
Trgovina nekretninama	14.079	1,21	5.944	0,56
Usluge, turizam i ugostiteljstvo	5.824	0,50	7.238	0,69
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	2.343	0,20	2.342	0,22
Ostalo	48.266	4,16	29.081	2,76
	1.159.726	**100,00**	**1.053.340**	**100,00**
Kamate i naknade	3.173		2.847	
Razgraničene unaprijed naplaćene naknade za obradu kredita	(2.215)		(2.194)	
	1.160.684		**1.053.993**	
Umanjenje: Ispravke vrijednosti	(41.778)		(40.586)	
	1.118.906		**1.013.407**	

Problematični plasmani

Pod problematičnim plasmanima se podrazumijevaju plasmani Banke razvrstani u bonitetne razrede D i E. Upravljanje problematičnim plasmanima se obavlja u Sektoru za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom. Sva pravna i fizička lica sa ocjenom D i E se, po razvrstavanju u navedeni bonitetni razred, automatski prenose iz poslovnih dijelova u Sektor za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom (odjel za naplatu pravnih lica/odjela za naplatu fizičkih lica).

Sektor za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom je od 01. juna 2017. godine podijeljen u dva organizaciona dijela, Odjel za naplatu pravna lica i Odjel za naplatu fizička lica, gdje se odvijaju i prate procesi rane, kasne i sudske naplate potraživanja od problematičnih klijenata. Proces naplate potraživanja za fizička lica je centralizovan i u nadležnosti je Odjela za naplatu fizičkih lica.

Sve aktivnosti naplate potraživanja za fizička lica se poduzimaju isključivo od strane Odjela za naplatu fizičkih lica i počinju od prvog dana kašnjenja klijenta kroz ranu naplatu i nastavljaju kroz aktivnosti kasne naplate i pokretanje sudskog postupka sve dok se ne zatvore potraživanja ili se klijent ne oporavi.

U proces naplate za pravna lica Odjel za naplatu pravna lica se uključuje sa aktivnostima naplate počev od 31 dana kašnjenja što podrazumijeva zajednički rad na klijentima u dijelu posjeta, sastanaka, definisanje strategija naplate za klijenta zajedno sa Sektorom za poslovanje sa privredom/Sektorom za poslovanje sa stanovništvom i poduzetnicima. Sa razvrstavanjem klijenta u bonitetni razred D i E, klijent prelazi u nadležnost Odjela za naplatu pravnih lica gdje se dalje definiše strategija naplate pojedinačno za svakog klijenta (restruktuiranje, nagodba, naplata iz kolaterala, pokretanje i vođenje sudskog postupka).

Ukoliko klijenti koji su u nadležnosti Sektora za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom uspostave kontinuitet u plaćanju bez kašnjenja i izađu iz finansijskih poteškoća nakon perioda oporavka, tada se kao oporavljeni vraćaju u Performing portfolio u nadležnost Sektora za poslovanje sa privredom i Sektora za poslovanje sa stanovništvom i poduzetnicima.

U proces naplate potraživanja uključeni su i klijenti kod kojih su poduzete mjere restruktuiranja.

Mjere restrukturiranja uključuju »ustupak« dužniku, koji je posljedica pogoršanja ekonomskog i finansijskog položaja klijenta i nemogućnosti otplaćivanja duga pod prvobitno dogovorenim uslovima, pri čemu mogu biti promijenjeni uslovi prvobitnog ugovora (aneks) ili sklopljen novi ugovor (refinansiranje). Klijent s finansijskim poteškoćama može biti performing ili non-performing.

Restrukturirana potraživanja predstavljaju "forborne" izloženosti Banke koje je potrebno razmotriti u sektorima za PE-performing klijente Sektora za poslovanje sa privredom i Sektora za poslovanje sa stanovništvom i poduzetnicima ili NPE-non-performing klijente Sektoru za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom. „R“ označava potraživanje uz odobrene ustupke zbog finansijskih poteškoća (ustupci ne bi bili odobreni da se klijent ne nalazi u finansijskim poteškoćama).

Pregled forborne kredita prikazan je u tabeli po segmentima:

	31. decembar 2023. godine		
Segment	**Performing portfolio**	**Non-performing portfolio**	**Ukupno**
Corporate komitenti	426	-	426
SME komitenti	207	4.804	5.011
Ostali komitenti	-	199	199
Građani	177	114	291
Ukupno	**810**	**5.117**	**5.927**

	31. decembar 2022. godine		
Segment	**Performing portfolio**	**Non-performing portfolio**	**Ukupno**
Corporate komitenti	512	-	512
SME komitenti	-	3.387	3.387
Ostali komitenti	-	-	-
Građani	-	143	143
	512	**3.530**	**4.042**

Ispravke vrijednosti za partije kredita sa forborne statusom su prikazane u tabeli po segmentima:

	31. decembar 2023. godine			
Segment	**Stage 1**	**Stage 2**	**Stage 3**	**Ukupno**
Corporate komitenti	-	54	-	54
SME komitenti	-	25	2.745	2.770
Ostali komitenti	-	-	37	37
Građani	-	76	71	147
	-	**155**	**2.853**	**3.008**

	31. decembar 2022. godine			
Segment	**Stage 1**	**Stage 2**	**Stage 3**	**Ukupno**
Corporate komitenti	-	66	-	66
SME komitenti	-	-	3.047	3.047
Ostali komitenti	-	-	-	-
Građani	-	-	102	102
	-	**66**	**3.149**	**3.215**

Reprogrami i restrukturiranja

Restrukturiranje obaveza ima za cilj da se klijentu omogući otplata obaveza u skladu sa njegovim realnim mogućnostima, uz obezbjeđenje efikasnije i sigurnije naplate potraživanja Banke. U tom smislu restrukturiranje obaveza predstavlja izmjenu uslova ugovorenih prilikom odobravanja kredita (npr. produženje rokova otplate, smanjenje kamatne stope i sl.). Svrha restrukturiranja je spriječiti potencijalni gubitak Banke, pa je važno da se restrukturiranje pokuša uraditi u ranoj fazi kašnjenja (ili čak i prije nego što klijent počne kasniti), ako klijent ne može izmiriti obaveze.

Međutim, restrukturiranje može biti moguće i za klijente u fazi kasnog ili sudskog postupka naplate u slučajevima kada je restrukturiranje bolja opcija za Banku ili klijent zahtijeva restrukturiranje zbog promijenjenih okolnosti (npr. zapošljavanje klijenta).

Odluku o restrukturiranju obaveza klijenta donosi nadležni organ, u skladu sa ovlaštenjima utvrđenim Odlukom o ovlaštenjima u kreditnom poslovanju.

Restrukturirane izloženosti mogu da budu identifikovane i u nenaplativom (NPE) i u naplativom (PE) dijelu portfolija.

	Broj ponovno ugovorenih kredita (broj transakcija)	**Bruto kreditna izloženost**
31. decembar 2023.		
Pravna lica	4	3.474
Građani i poduzetnici	16	286
Ukupno	**20**	**3.760**
31. decembar 2022.		
Pravna lica	7	3.895
Građani i poduzetnici	3	143
Ukupno	**10**	**4.038**

Watch Loan Commitee, Watch lista i Intensive care lista

Watch Loan Commitee (u daljem tekstu WLC) je tijelo koje ima za zadatak definisanje svih aktivnosti koje Banka poduzima za naplatu potraživanja od performing klijenata fizičkih i pravnih lica kod kojih je prepoznat jedan ili više EWS signala(Early Warning Signs) ili koji se prema kriterijima nalaze ili se trebaju nalaziti na Watch listi (u daljem tekstu: WL), odnosno Intensive care listi (u daljem tekstu: ICL), a za klijente pravna lica odnosi se na kašnjenje potraživanja od 8 do 90 dana, a koji nisu klasifikovani kao NPL klijenti i klijenti A,B i C boniteta,), te NPL klijenata (klijenti D boniteta) kojima je odobreno restruktuiranje/reprogram obaveza ili vansudska nagodba, a sve do pokretanja sudskog postupka.
Za klijente fizička lica EWS signali kao i WL1/WL 2 se odnosi na klijente sa 0 dana kašnjenja.

Detaljna ovlaštenja, odgovornosti i modus rada komiteta propisani su Poslovnikom o radu Watch Loan Committee

i Uputstvom za rad Watch Loan Commitee i monitoring watch liste.

Cilj WLC-a je :
- uspostavljanje kontinuiranog procesa identifkacije potencijalno problematičnih klijenata na osnovu ranih upozoravajućih signala u Banci,
- zaustavljanje brojača dana kašnjenja (po lokalnoj i međunarodnoj metodologiji utvrđivanja dana kašnjenja),
- analiza dostavljenih prijedloga za uvrštavanje i isključivanje klijenata na WL1, WL2i ICL,
- donošenje odluka o uvrštavanju i isključivanju klijenata na WL1,WL2 i ICL,
- definisanje mjera koje je potrebno poduzeti prema klijentima, a sve u cilju ublažavanja rizika i zaustavljanja negativnih trendova.

Klijenti pravna lica na WL1 i WL2 se uvrštavaju klijenti sa kašnjenjem od 8 do 30 dana, a na ICL se uvrštavaju klijenti sa kašnjenjem od 31 do 90 dana, odnosno klijenti za koje je WLC donio zaključak o uključivanju na jednu od listi.

Klijenti fizička lica na liste WL1/WL2 se uvrštavaju sa 0 dana kašnjenja a kod kojih su identifikovani kriteriji za ulazak na jendu od listi.

Klijentima koji se uvrštavaju na WL1 zadržava se postojeći nivo kreditnog rizika (stage) u koji su klasifikovani u trenutku uvrštavanja na WL1 i bonitet važeći u trenutku uvrštavanja na WL1, a klijentima koji se uvrštavaju na WL2 se dodjeljuje ili zadržava nivo kreditnog rizika 2 (stage 2), u zavisnosti od postojeće klasifikacije klijenta u nivo kreditnog rizika u trenutku uvrštavanja na WL2, te se utvrđuje bonitet CCC.

Na Intensive care listu (ICL) se uvrštavaju:
- Performing klijenti– /Corporate/SME/Micro/, a koji su u kašnjenju od 31 do 90 dana po međunarodnoj metodologiji utvrđivanja dana kašnjenja, klasificirani u stage 2 i 3 po lokalnim regulatornim propisima,
- NPL klijenti (klijenti D boniteta) kao i klijenti kojima je odobreno restruktuiranje/reprogram obaveza ili vansudska nagodba, a sve do pokretanja sudskog postupka.

Klijentima koji su perforiming i koji su raspoređeni na ICL listu se dodjeljuje ili zadržava nivo kreditnog rizika 2 (stage 2) i utvrđuje se bonitet C, a klijentima koji su non-performing dodjeljuje se bonitetna grupa D i nivo kreditnog rizika 3 (stage 3).

Za klijente pravna lica pored kriterija dani kašnjenja na zadnji dan u mjesecu, Banka razmatra i ostale bitne faktore za potencijalno uvrštavanje klijenta na WL1, WL2, odnosno ICL:
- blokada transakcijskog računa (klijenti kod kojih se ustanovi da je račun blokiran se uvrštavaju na ICL)
- česta promjena menadžmenta,
- promjena boniteta,
- stepen finansijske sigurnosti,
- finansijska dugovanja prema omjeru EBITDA,
- loš nivo rizika dužnika u drugim Bankama ili loš nivo rizika sudužnika,
- stečaj ili likvidacioni postupak kod sudužnika,
- Odluka Kreditnog odbora o uključivanju klijenta na WL/ICL,
- dospjele neplaćene obaveze iznad 100 KM,
- negativne informacije u medijima (printani i elektronski),
- ostali razlozi za koje WLC donese odluku da može svrstati klijente na WL1,WL2 i ICL.

Vintage analiza

Banka prati kvalitet odobrenih plasmana i kašnjenje nakon odobrenja po dva tipa vintage analiza. Vintage 30+ i Vintage 90+, u kojima se prati broj, iznos i procenat kredita koji stupe u kašnjenje 30+ ili 90+ od mjeseca ugovaranja. Vintage 30+ izvještaj počinje nakon što su prošla minimalno 2 mjeseca od ugovaranja, dok se u 90+ izvještaju evidentiraju kašnjenja nakon što je proteklo 4 mjeseca od ugovaranja. Vintage izvještaji se ažuriraju na mjesečnoj osnovi, na taj način sadrže redom broj svih proteklih mjeseci od datuma ugovaranja do izvještajnog datuma, a u svrhu jednostavnijeg izvještavanja koriste se presjeci 4, 6, 12, 18, 24 i 36 mjeseci od momenta ugovaranja, a prilikom analiza uzimaju se u obzir i značajne promjene i u drugim vremenskim periodima. Za segment fizičkih lica diverzificirano je na 4 vrste proizvoda stambeni/hipotekarni, potrošački, kreditne kartice i prekoračenja, dok za pravna lica diverzifikacije se odnose na ročnost odnosno na dugoročne kredite, kratkoročne te overdrafte i business kartice.

Prosječan procenat kašnjenja 90+ 12 mjeseci nakon odobrenja posmatran na mjesečnom nivou na 31.12.2023. godine iznosi 0,37% i blago je povećan u odnosu na 2022. godinu (0,25%).

Vintage 90+ analiza fizičkih lica

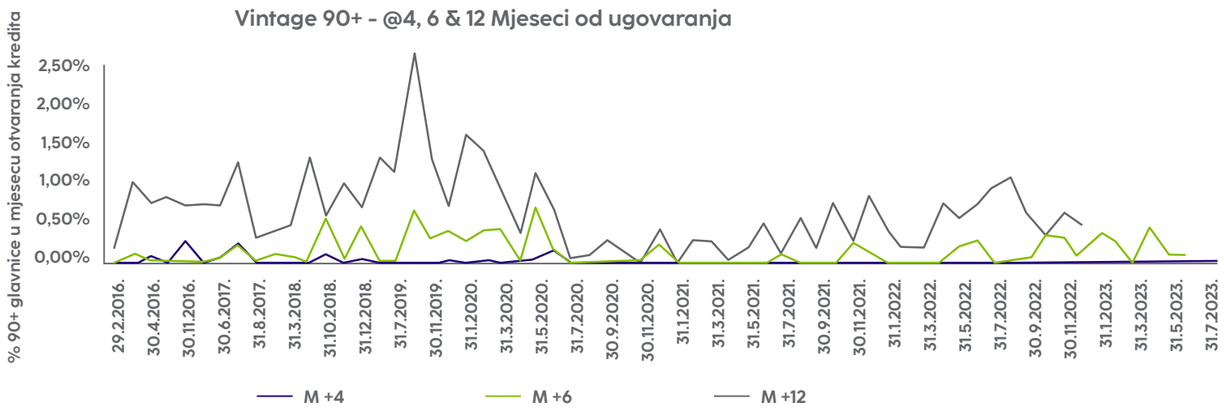

U tabeli ispod je vidljivo kvartalno kretanje udjela izloženosti u 90+ kašnjenju u odnosu na kvartal u kojem je ista ugovorena, sa presjecima @ 12, 18, 24 i 36 mjeseci od ugovaranja.

	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021	Q1 2022	Q2 2022	Q3 2022	Q4 2022
Vintage @12 M	0,44%	0,41%	0,88%	0,60%	0,58%	0,85%	0,81%	1,19%	0,90%	1,02%	0,57%	0,10%	0,17%	0,16%	0,19%	0,20%	0,49%	0,16%	0,43%	0,57%	0,32%
Vintage @18 M	0,80%	0,65%	1,46%	0,91%	1,49%	1,61%	1,57%	1,58%	1,59%	1,42%	0,75%	0,39%	0,43%	0,20%	0,33%	0,31%	0,69%	0,44%	0,58%	0,00%	0,00%
Vintage @24 M	0,73%	1,12%	1,96%	1,95%	1,90%	1,96%	2,12%	2,24%	1,99%	1,49%	1,38%	0,65%	0,60%	0,32%	0,28%	0,45%	0,64%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Vintage @36 M	1,47%	2,12%	2,30%	2,14%	2,23%	2,30%	2,11%	2,35%	2,38%	2,11%	1,20%	0,99%	0,87%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Pravna lica imaju poseban vid praćenja kašnjenja klijenta u izmirenju obaveza kroz WLC tako da kašnjenja 90+ se dešavaju na izolovanim slučajevima.

Vintage 90+ analiza fizičkih lica

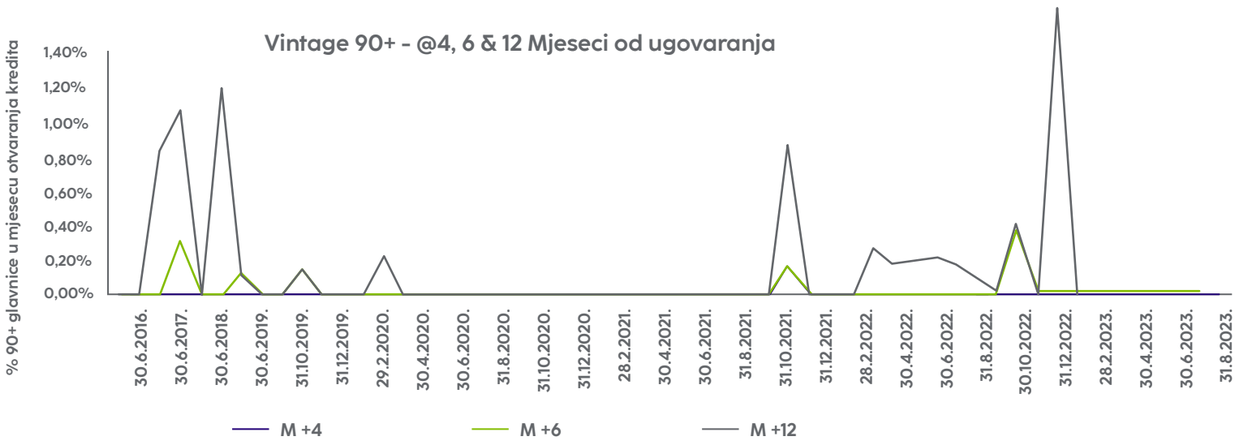

U tabeli ispod je vidljivo kvartalno kretanje udjela izloženosti u 90+ kašnjenju u odnosu na kvartal u kojem je ista ugovorena, sa presjecima @ 12, 18, 24 i 36 mjeseci od ugovaranja. Nije moguće izvesti zakonitost s obzirom da skokovi budu prouzrokovani pojedinačnim izolovanim slučajevima.
Krediti odobreni u Q4 2022 imaju porast kašnjenja 12 mjeseci nakon odobrenja, a odnose se na zamjenske kratkoročne kredite jednog klijenta, koji se nalazi na ICL i u Stage-u 3.

	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021	Q1 2022	Q2 2022	Q3 2022	Q4 2022
Vintage @12 M	0,04%	0,61%	0,83%	0,00%	0,04%	0,00%	3,42%	0,00%	0,05%	0,05%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,18%	0,15%	0,18%	0,21%	0,49%
Vintage @18 M	0,15%	0,71%	0,56%	0,19%	0,09%	0,01%	4,22%	0,02%	0,90%	0,05%	0,00%	0,01%	0,00%	0,00%	0,01%	0,00%	0,25%	0,27%	0,19%	0,00%	0,00%
Vintage @24 M	0,12%	0,71%	0,56%	0,18%	0,09%	0,03%	4,22%	0,02%	0,90%	0,05%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%	0,00%	0,18%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Vintage @36 M	0,10%	0,68%	0,56%	1,33%	0,08%	0,67%	4,21%	0,00%	0,85%	0,00%	0,00%	0,02%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

4.3. Upravljanje tržišnim rizikom

Mjerenje rizika

Mjerenje izloženosti tržišnim rizicima vrši se u skladu sa zakonskom regulativom i metodologijom za mjerenje izloženosti na nivou NLB Grupe na standardizovanim pristupom. U NLB Grupi provodi se politika upravljanja tržišnim rizicima koja se ogleda u odgovarajućim ograničenjima i procedurama u politikama i drugim aktima na nivou NLB Grupe.

Opšti zahtjevi

Banka je izložena tržišnom riziku koji predstavlja rizik da će dolaziti do promjena fer vrijednosti budućih gotovinskih tokova finansijskog instrumenta usljed promjena cijena na tržištu. Tržišni rizik proističe iz otvorenih pozicija u kamatnoj stopi, valuti i kapitalnim proizvodima, koji su svi izloženi općim i specifičnim tržišnim kretanjima i promjenama u nivou proizvoljnosti tržišnih stopa i cijena kao što su kamatne stope, kurs stranih valuta i cijene kapitala. Tržišnim rizicima, u smislu Zakona o bankama, smatraju se pozicijski rizik, valutni (devizni) rizik i robni rizik, od kojih je za Banku najznačajniji valutni (devizni) rizik. Dodatno se još u grupi tržišnih rizika razmatraju i rizik kapitalnih ulaganja (equity risk), rizik ulaganja, rizik namirenja i rizik slobodne isporuke.

Banka postavlja ograničenja i daje uputstva za praćenje i umanjivanje izloženosti tržišnom riziku, koje redovno nadgledaju nadležne organizacione jedinice i odbori za upravljanje rizicima u Banci.

U oblasti upravljanja tržišnim rizicima ključno je razgraničenje odgovornosti između praćenja i upravljanja tržišnim rizicima. Izloženost tržišnim rizicima redovno prati Odjel za upravljanje nekreditnim rizicima koji kontroliše da li su pozicije po pojedinim vrstama rizika u okviru definisanih limita. Otvorenim pozicijama upravlja Odjel za upravljanje bilansom Banke održavajući ih unutar utvrđenih limita.

Ublažavanje rizika

Sektor za upravljanje sredstvima dnevnim konverzijama valuta održava deviznu poziciju u zakonski i interno utvrđenim limitima, te kontinuirano preduzima različite aktivnosti kojima svodi tržišne rizike na najmanju moguću mjeru.

Kontrola i monitoring rizika

Kontrolom rizika prati se usklađenost sa određenim zakonskim i internim limitima. Monitoring i upravljanje tržišnim rizicima podržani su internim metodologijama koje su prilagođene lokalnoj regulativi i usklađene sa zahtjevima na nivou NLB Grupe (EU regulativa). U skladu sa lokalnom regulativom Banka osigurava dovoljan iznos kapitala za pokriće potencijalnih neočekivanih gubitaka nastalih zbog izloženosti valutnom i drugim tržišnim rizicima.

4.4. Upravljanje valutnim rizikom

Devizni rizik predstavlja izloženost Banke mogućem uticaju promjena deviznih kurseva i opasnost da nepovoljne promjene rezultiraju gubicima Banke u KM (domaćoj valuti). Nivo rizika predstavlja funkciju visine i dužine trajanja izloženosti Banke mogućim promjenama devizinih kurseva i zavisi od visine zaduženja Banke u inostranstvu i stepena valutne usklađenosti aktive i pasive bilansa i vanbilansa Banke, tj. stepena usklađenosti njenih valutnih tokova.

Izloženost deviznom riziku proizlazi iz kreditnih, depozitnih, investicijskih aktivnosti i aktivnosti trgovanja. Kontrolira se dnevno prema zakonskim i interno utvrđenim limitima po pojedinim valutama, te za aktivu i pasivu denominiranu u stranim valutama. Tokom godine otvorene devizne pozicije su se održavale u okviru limita propisanih Odlukama Agencije za bankarstvo FBiH i u okviru internih limita utvrđenih prema metodologiji NLB Grupe, uzimajući u obzir sveobuhvatnost utjecaja na druge limite u slučaju povećanja izloženosti deviznosm riziku, prvenstveno limite vezane za kapital.

S obzirom da je u skladu sa Currency board aranžmanom, valuta KM fiksno vezana za EUR, Banka nije izložena promjenama kursa EUR. Oscilacije ostalih valuta nisu imale značajan utjecaj na izloženost Banke deviznom riziku, obzirom da se otvorenost devizne pozicije svodila na minimum.
Sljedeća tabela detaljno prikazuje osjetljivost Banke na 10%-tno povećanje i smanjenje KM u odnosu na USD obračunato na neto deviznu poziciju banke.

	2023.	2022.
USD Dobit/(gubitak)	**3/(3)**	**2/(2)**

Banka je imala sljedeću deviznu poziciju:

Na dan 31. decembra 2023.	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Finansijska aktiva				
Gotovina, gotovinski ekvivalenti	93.699	9.137	5.043	107.879
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	142.583	-	-	142.583
Vrijednosni papiri po amortizovanom trošku	9.355	-	-	9.355
Ostala finansijska imovina	1.103	1	-	1.104
Krediti i potraživanja po finansijskim najmovima ugovoreni sa deviznom klauzulom	408.890	-	-	408.890
Ostala imovina ugovorena sa deviznom klauzulom	4.737	-	-	4.737
	660.367	**9.138**	**5.043**	**674.548**
Finansijske obaveze				
Depoziti od banaka i drugih finansijskih institucija	2.497	1	-	2.498
Depoziti od klijenata	293.014	8.910	4.880	306.804
Uzeti krediti	63.914	-	-	63.914
Subordinisani dug	24.448	-	-	24.448
Ostale finansijske obaveze	20.415	229	195	20.839
Depoziti i krediti ugovoreni sa deviznom klauzulom	252.431	-	-	252.431
	656.719	**9.140**	**5.075**	**670.934**
Devizna pozicija, neto	**3.648**	**(2)**	**(32)**	**3.614**

Na dan 31. decembra 2022.	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Finansijska aktiva				
Gotovina, gotovinski ekvivalenti	44.143	6.557	2.822	53.522
Vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	89.868	1.815	1.983	93.666
Vrijednosni papiri po amortizovanom trošku	-	-	-	-
Ostala finansijska imovina	2.442	-	2	2.444
Krediti i potraživanja po finansijskim najmovima ugovoreni sa deviznom klauzulom	506.622	-	-	506.622
Ostala imovina ugovorena sa deviznom klauzulom	5.182	-	-	5.182
	648.257	**8.372**	**4.807**	**661.436**
Finansijske obaveze				
Depoziti od banaka i drugih finansijskih institucija	42.047	1	-	42.048
Depoziti od klijenata	277.445	8.166	4.544	290.155
Uzeti krediti	61.399	-	-	61.399
Subordinisani dug	5.867	-	-	5.867
Ostale finansijske obaveze	7.568	180	181	7.929
Depoziti i krediti ugovoreni sa deviznom klauzulom	253.266	-	-	253.266
	647.592	**8.347**	**4.725**	**660.664**
Devizna pozicija, neto	**665**	**25**	**82**	**772**

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

4.5. Upravljanje rizikom kamatne stope

Operacije Banke su pod uticajem rizika promjene kamatnih stopa u onoj mjeri u kojoj kamatonosna aktiva i obaveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim trenucima ili u različitim iznosima.

Kod varijabilnih kamatnih stopa, imovina i obaveze Banke podložni su i baznom riziku, koji predstavlja razliku u načinu određivanja cijena raznih indeksa varijabilnih kamatnih stopa, kao što su stopa štednje, šestomjesečni EURIBOR i različite vrste kamata. Aktivnosti upravljanja rizicima usmjerene su na optimiziranje neto kamatnog prihoda u skladu s poslovnom strategijom Banke, uz date tržišne kamatne stope.

Banka je izradila Politiku i procedure praćenja izloženosti riziku kamatnih stopa čiji je cilj upravljanje i ograničavanje potencijalnog gubitka Banke zbog promjena stranih i domaćih kamatnih stopa koje utiču na ekonomsku i tržišnu vrijednost Banke.

Za postizanje cilja Politike i procedura praćenja izloženosti riziku kamatnih stopa Banka identifikuje pozicije koje su osjetljive na promjenu kamatnih stopa, priprema podatke za obračun kamatno osjetljivih pozicija, utvrđuje metode mjerenja rizika, utvrđuje kontrolne mehanizme i utvrđuje limite, utvrđuje ovlaštenja i odgovornosti i izvještava.

Svrha upravljanja rizikom kamatne stope, kao segmentom upravljanja aktivom i pasivom, je da odredi optimalnu kamatnu stopu, a samim tim i prihod Banke, uzimajući u obzir uslove na tržištu i konkurentno okruženje, a da istovremeno kamatnu stopu usklađuje sa bančinom aktivom i pasivom.

S obzirom na ovaj cilj, veoma je bitno da se procijeni osjetljivost prihoda prema naglim promjenama kamatne stope na tržištu.

U cilju zaštite izloženosti riziku kamatne stope, Banka ugovora varijabilnu kamatnu stopu, usklađuje strukturu kamatonosne aktive i obaveza na koje se plaća kamata i koristi druga sredstva upravljanja rizikom kamatnih stopa.

Banka upravlja kamatnim rizikom tako što:
- adekvatno utvrđuje nivo kamatne marže, odnosno usklađuje visinu kamatnih stopa na pozicijama kamatno osjetljive aktive i pasive, uz istu ročnost i vremenski interval u okviru koga se ponovo utvrđuje visina kamatne stope; i/ili
- obezbjeđuje ročnu usklađenost kamatno osjetljive aktive i pasive (kada je utvrđena fiksna kamatna stopa) odnosno usklađuje rok (vremenski interval za ponovno utvrđivanje kamatnih stopa u slučaju kada se primjenjuje promjenljiva kamatna stopa).

Banka je izložena rizicima koji kroz efekte promjena visine kamatnih stopa na tržištu djeluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine. Naredna tabela prikazuje izloženost Banke rizicima od promjene kamatnih stopa. Pozicije aktive i pasive sa stanjem na dan 31. decembra 2023. i 2022. su prikazane po knjigovodstvenoj vrijednosti i u skladu sa ugovorenom kamatnom stopom i datumom repricing-a.

	do 1 mjeseca	1-3 mjesec	3-12 mjeseci	1-5 godina	preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2023.						
Imovina						
Tekuća sredstva	104.178	-	-	-	-	**104.178**
Oročeni depoziti		-	153.061		-	**153.061**
Krediti	126.798	198.192	563.176	144.331	81.828	**1.114.325**
Vrijednosni papiri	5.929	79.985	77.135	64.159	11.325	**238.533**
Ukupno aktiva	**236.905**	**278.177**	**793.372**	**208.490**	**93.153**	**1.610.097**
Obaveze						
Tekuće obaveze	3.227	-	997.599	-	-	**1.000.826**
Oročeni depoziti	20.463	49.501	233.054	159.718	758	**463.494**
Krediti	-	2.445	48.550	37.367	-	**88.362**
Ukupno obaveze	**23.690**	**51.946**	**1.279.203**	**197.085**	**758**	**1.552.682**
Izloženost kamatnom riziku, neto	**213.215**	**226.231**	**(485.831)**	**11.405**	**92.395**	**57.415**

	do 1 mjeseca	1-3 mjesec	3-12 mjeseci	1-5 godina	preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2022.						
Imovina						
Tekuća sredstva	215.041	-	-	-	-	**215.041**
Oročeni depoziti	-	-	140.447	462	-	**140.909**
Krediti	276.963	332.838	332.269	53.848	16.903	**1.012.821**
Vrijednosni papiri	3.912	40.113	63.728	54.970	4.000	**166.723**
Ukupno aktiva	**495.916**	**372.951**	**536.444**	**109.280**	**20.903**	**1.535.494**
Obaveze						
Tekuće obaveze	11.976	-	889.066	-	-	**901.042**
Oročeni depoziti	13.896	94.943	200.905	146.450	193	**456.387**
Krediti	-	23.190	18.301	19.907	5.867	**67.265**
Ukupno obaveze	**25.872**	**118.133**	**1.108.272**	**166.357**	**6.060**	**1.424.694**
Izloženost kamatnom riziku, neto	**470.044**	**254.818**	**(571.828)**	**(57.077)**	**14.843**	**110.800**

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

Sa 31.12.2023. godine Banka je najvećim dijelom izložena stavkama sa fiksnom kamatnom stopom (56,55% ukupnog portfolija), dok je ostatak sa varijabilnom kamatnom stopom (43,45% portfolija). Kada se govori o referentnim stopama one su uključene u varijabilne kamatne stope.

U upravljanju kamatnim rizikom Banka koristi simulaciju očekivanih i ekstremnih promjena kamatnih stopa i uticaj tih promjena na izvještaj dobiti i gubitka.

U sljedećoj tabeli je prikazan uticaj očekivanih promjena kamatnih stopa na dobit Banke, a da su pri tome sve ostale varijable ostale nepromijenjene:

Osjetljivost bilansa uspjeha na promjenu kamatnih stopa za 31. decembar 2023.

Uvećanje kamatnih stopa	Uticaj na izvještaj dobiti i gubitka u '000 KM	Smanjenje kamatnih stopa	Uticaj na izvještaj dobiti i gubitka u '000 KM
+50 bp	1.741	-50 bp	(1.741)

Osjetljivost bilansa uspjeha na promjenu kamatnih stopa za 31. decembar 2022.

Uvećanje kamatnih stopa	Uticaj na izvještaj dobiti i gubitka u KM	Smanjenje kamatnih stopa	Uticaj na izvještaj dobiti i gubitka u KM
+50 bp	1.822	-50 bp	(1.823)

Kamatna osjetljivost kao posljedica promjena tržišnih kamatnih stopa utiče na dvije kategorije:
- visinu neto kamatnih prihoda,
- tržišnu vrijednost pojedinih finansijskih instrumenata (kamatno osjetljivih plasmana i izvora), što posljedično utiče na tržišnu vrijednost kapitala Banke

Osjetljivost bilansa uspjeha u tabeli pokazuje kako bi se promjena tržišnih kamatnih stopa, primijenjena na postojeću otvorenu kamatno osjetljivu poziciju, odrazila na finansijski rezultat Banke. Limit za prihodovni aspekt kamatnog rizika, koji se izražava kao pad neto kamatnog prihoda u slučaju paralelne promjene kamatnih stopa za 50 bp, iznosi 3,5% od kapitala. Efekat smanjenja kamatnih stopa za 50 bp, na dan 31. decembra 2023. godine iznosi 1,13% od kapitala.

U skladu s Politikom i procedurama praćenja izloženosti riziku kamatnih stopa Banka mora ispunjavati kriterij utjecaja paralelnog pomjeranja kamatne krivulje za 200 baznih poena, koji primjenjuje na postojeću otvorenu kamatnu poziciju po pojedinim vremenskim intervalima. Tokom 2023. godine nije bilo značajniji promjena u Politici i procedurama praćenja izloženosti riziku kamatnih stopa. Limit za EVE (Economic Value of Equity) pokazatelj iznosi 8%.

Osjetljivost tržišne vrijednosti finansijskih instrumenata na dan 31. decembar 2023. godine

Promjena kamatnih stopa	Efekat simulacije u '000 KM	Efekat simulacije u odnosu na kapital
200 bp	6.963	4,51%

Osjetljivost tržišne vrijednosti finansijskih instrumenata na dan 31. decembar 2022. godine

Promjena kamatnih stopa	Efekat simulacije u '000 KM	Efekat simulacije u odnosu na kapital
200 bp	7.285	4,81%

4.6. Upravljanje rizikom likvidnosti

Definicija

Likvidnost predstavlja mogućnost banke da finansira povećanje u aktivi s jedne strane i isto tako ispuni obaveze po dospijeću s druge strane, ali bez stvaranja neprihvatljivih troškova. Rizik likvidnosti je vjerovatnoća da Banka u budućnosti neće raspolagati s dovoljno novčanih sredstava za nesmetano obavljanje poslovnog procesa.
Rizik likvidnosti pojavljuje se u finansiranju aktivnosti Banke i u upravljanju pozicijama. Uključuje i rizik nesposobnosti finansiranja imovine u prikladnim rokovima i kamatama i rizik nesposobnosti likvidacije imovine po razumnoj cijeni i u prikladnom vremenskom okviru.

Opšti uslovi

Banka ima pristup različitim izvorima finansiranja. Sredstva se prikupljaju putem velikog broja instrumenata uključujući različite vrste depozita građana i pravnih osoba, uzete zajmove, dionički kapital kao i putem emitovanja obveznica. To povećava fleksibilnost izvora finansiranja, umanjuje zavisnost o jednom izvoru i općenito trošak finansiranja.

Banka nastoji održavati ravnotežu između kontinuiteta finansiranja i fleksibilnosti kroz upotrebu obaveza s različitim dospijećima. Banka kontinuirano procjenjuje rizik likvidnosti identificirajući i prateći promjene u finansiranju koje su potrebne za dostizanje poslovnih ciljeva koji su postavljeni u skladu sa strategijom Banke. Uz to, Banka ima portfolio likvidne imovine kao dio svoje strategije upravljanja rizikom likvidnosti.

Mjerenje izloženosti riziku likvidnosti obavlja se i primjenom Scoring modela. U skladu lokalnom regulativom Banka je u obavezi održavanja minimalnog zahtjeva za likvidnost kroz koeficijent pokrića likvidnosti LCR koji se i ranije pratio zbog zahtjeva Standarda upravljanja rizicima na nivou NLB Grupe.

Banka redovno provodi testiranje otpornosti na stres u procesu upravljanja rizikom likvidnosti. Banka redovno vrši Interni proces procjene adekvatnosti likvidnosti (ILAAP).

Svrha ILAAP-a je uspostavljanje snažnog sistema upravljanja likvidnosnim rizicima u Banci. U skladu sa Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima i Risk Appetite, tolerancija na rizik likvidnosti je niska. ILAAP je uključen u svakodnevni poslovni proces i poslovne odluke u vidu dnevnog praćenja novčanih tokova, rezultati stres testova služe za definisanje obima likvidnih rezervi, a definisani pokazatelji u internom sistemu limita vezanim za praćenje izloženosti riziku likvidnosti se koriste za aktiviranje Plana za likvidnost za nepredviđene slučajeve ili Plana oporavka Banke.

Kontrola rizika

Banka usklađuje svoje poslovanje obzirom na rizik likvidnosti u skladu sa zakonskim odredbama i internim politikama održavanja rezervi likvidnosti, usklađenosti aktive i pasive te limitima i ciljnim pokazateljima likvidnosti. Odjel za upravljanje bilansom Banke dnevno upravlja rezervama likvidnosti osiguravajući Banci zadovoljenje potreba njenih klijenata.

Praćenje izloženosti riziku likvidnosti

Odjel za upravljanje nekreditnim rizicima na mjesečnoj osnovi prate sljedeće pokazatelje likvidnosti:
- Liquidity coverage ratio (LCR) – zaštitni sloj likvidnosti / ukupni 30-dnevni neto likvidnosni odlivi,
- Net Stable Funding Ratio (NSFR) – raspoloživi iznos sredstava za stabilno finansiranje / potrebni iznos sredstava za stabilno finansiranje,
- Net Loan to deposit (Net LTD)- odnos neto kredita (umanjenih za ispravke vrijednosti) i depozita (neto krediti nebankarskom sektoru/depoziti nebankarskog sektora),
- Udio nezaloženih likvidnih rezervi u ukupnoj aktivi (AUAR),
- Udio nebankarskih depozita u ukupnoj pasivi (bez kapitala),
- Udio izvora 30 najvećih nebankarskih deponenata u ukupnoj bilansnoj sumi ,
- A'vista stabilnost - Stabilni depoziti po viđenju,
- Stres test likvidnosti - jaki kombinovani stres test i obrnute stres testove

Svrha Scoring modela je procjena rizika likvidnosti praćenjem razičitih pokazatelja, te informisanje Uprave Banke o procjeni trenutnih rizika likvidnosti kojima je izložena Banka. Izlazni rezultati Scoring modela se poslije koriste kao ulazni podatak u procesu donošenja odluka.

Cilj Scoring modela je detaljno praćenje izloženosti Banke riziku likvidnosti, kroz praćenje različitih pokazatelja koji imaju uticaj na likvidnost Banke. Scoring model pokriva širok raspon različitih pokazatelja, uzimajući u obzir i pokazatelje specifične za Banku, kao i sistemske pokazatelje, koje imaju uticaj na Banku u širem smislu. Scoring model pruža jasan input za dalje donošenje odluka, s obzirom da Scoring model daje procjenu o riziku likvidnosti Banke, numerički, u obliku broja. Taj broj odgovara jednom od pet nivoa rizika, koji predstavljanju nivoe rizika likvidnosti, a kreću se u rasponu od nizak do visok rizik likvidnosti. Scoring model omogućava efikasno praćenje rizika likvidnost i procjenjuje trenutnu likvidnosnu situaciju Banke.

Pokazatelji koji su uključeni u Scoring model, su identifikovani kao ključni pokazatelji za procjenu rizika likvidnosti Banke.

Pokazatelji u Scoring modelu su izabrani na osnovu sljedećh kriterija:
- Uključenost pokazatelja u Risk Appetite
- Uključenost pokazatelja u Politiku
- Regulatorni zahtjevi
- Uticaj pokazatelja na likvidnost
- Frekvencija praćenja (mjesečno, u slučaju nekih kalkulacija kvartalni izračuni)

Osim gore navedenih pokazatelja specifičnih za Banku, u Scoring model je uključeno i nekoliko pokazatelja sistemskog rizika, koji u potpunosti obuhvataju sistemski rizik koji utiče na rizik likvidnosti banke (BDP; Inflacija, Stopa nezaposlenosti, Javni dug).

Scoring model daje rezultat (broj) nivoa rizika, koji predstavlja procjenu likvidnosne pozicije Banke.

Procjena rizika likvidnosti se opisuje prema sljedećim nivoima rizika:

1. Nizak rizik likvidnosti, ako je rezultat u intervalu 0% - 15%
2. Prihvatljiv rizik likvidnosti, ako je rezultat u intervalu 15% - 30%
3. Umjeren rizik likvidnosti, ako je rezultat u intervalu 30% - 45%
4. Značajan rizik likvidnosti, ako je rezultat u intervalu 45% - 60%
5. Visok rizik likvidnosti, ako je i rezultat u intervalu 60% - 100%.

Izloženost riziku likvidnosti Banke na dan 31. decembra 2023. godine je u prihvatljivom nivou rizika, jer rezultat Scoring modela iznosi 17,95% (31.12.2022: 19,23%).

U slučaju izloženosti visokom riziku likvidnosti Banka bi aktivirala Plan za likvidnost za nepredviđene slučajeve

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Banke za finansijsku imovinu i obaveze. Tabela je sačinjena na temelju nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine i obaveza uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene, osim na sredstva na koje Banka očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom razdoblju.

	do 1 mjeseca	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	preko 5 godina	Ukupno
31. decembra 2023.						
Finansijska aktiva						
Gotovina, gotovinski ekvivalenti	390.378	-	-	-	-	390.378
Vrijednosni papiri po fer vrijdnosti ostali ukupni rezultat	71.364	29.189	54.326	24.104	2.000	180.983
Potraživanja po kreditima i finansijskim najmovima	74.879	87.939	318.869	500.275	307.652	1.289.614
Vrijednosni papiri po amortizovanom trošku	-	-	-	46.641	6.929	53.570
Ostala finansijska imovina	6.269	9	40	561	42	6.921
Ukupno	**542.890**	**117.137**	**373.235**	**571.581**	**316.623**	**1.921.466**
Finansijske obaveze						
Depoziti od banaka i drugih finansijskih organizacija	13.532	1.000	20.100	20.240	-	54.872
Depoziti od klijenata	1.050.032	67.478	130.700	166.591	1.090	1.415.891
Uzeti krediti	32	6.000	11.262	50.635	-	67.929
Subordinirani dug	433	932	1.371	10.921	36.673	50.330
Ostale finansijske obaveze	37.308	1.594	2.119	4.152	1.092	46.265
Ukupno	**1.101.337**	**77.004**	**165.552**	**252.539**	**38.855**	**1.635.287**
Izloženost riziku likvidnosti, neto	**(558.447)**	**40.133**	**207.683**	**319.042**	**277.768**	**286.179**

Kratka pozicija do 1 mjesec rezultat je značajnog iznosa depozita sa dospijećem do 1 mjesec (a vista depoziti). Banka kontinuirano prati pokazatelje likvidnosti, te prema istim može zadovoljiti potencijalne odlive unutar 30 kalendarskih dana.

	do 1 mjeseca	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	preko 5 godina	Ukupno
31. decembra 2022.						
Finansijska aktiva						
Gotovina, gotovinski ekvivalenti	414.529	-	-	-	-	414.529
Vrijednosni papiri po fer vrijdnosti kroz bilans uspjeha i po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	522	47.157	36.204	78.361	-	162.244
Potraživanja po kreditima i finansijskim najmovima	79.015	109.078	272.197	436.657	247.813	1.144.760
Vrijednosni papiri po amortizovanom trošku	-	-	-	-	-	-
Ostala finansijska imovina	7.770	15	60	646	86	8.577
Ukupno	**501.836**	**156.250**	**308.461**	**515.664**	**247.899**	**1.730.110**
Finansijske obaveze						
Depoziti od banaka i drugih finansijskih organizacija	11.943	50.245	24.221	24.538	-	110.947
Depoziti od klijenata	901.845	29.515	141.630	177.164	455	1.250.609
Uzeti krediti	-	5.696	12.398	45.640	-	63.734
Subordinirani dug	141	-	139	1.120	6.422	7.822
Ostale finansijske obaveze	24.432	454	1.358	1.560	139	27.943
Ukupno	**938.361**	**85.910**	**179.746**	**250.022**	**7.016**	**1.461.055**
Izloženost riziku likvidnosti, neto	**(436.525)**	**70.340**	**128.715**	**265.642**	**240.883**	**269.055**

Vanbilansne stavke

(a) Obaveze po kreditima

Datumi ugovorenih iznosa finansijskih instrumenata Banke iz vanbilansa kojima se obavezala na kreditiranje komitenata su prikazani u tabeli ispod.

	do 1 mjeseca	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Na dan 31. decembra 2023.						
Obaveze po kreditima	143.407	-	-	489	-	**143.896**
Na dan 31. decembra 2022.						
Obaveze po kreditima	127.430	-	147	489	-	**128.066**

(b) Ostale finansijske obaveze - garancije

Ostale finansijske obaveze su također uključene u tabelu ispod, bazirano na najranijem datumu dospijeća po ugovoru. Potencijalna poravnanja bi se mogla izvršiti ranije ukoliko se ne ispoštuju uslovi osnovnog ugovora i Banka bude pozvana na poravnanje.

	do 1 mjeseca	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Na dan 31. decembra 2023.						
Ostale finansijske obaveze	31.326	595	7.646	62.038	3.308	**104.913**
Na dan 31. decembra 2022.						
Ostale finansijske obaveze	32.793	764	18.335	45.610	1.019	**98.521**

4.7. Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza

Fer vrijednost se definiše kao cijena koju bi Banka dobila za prodaju finansijske imovine ili platila za prenos obaveza u uobičajenim transakcijama između tržišnih učesnika na datum mjerenja (tj. izlazne cijene). Time se naglašava da je fer vrijednost tržišno bazirana mjera. Standard pretpostavlja hijerarhiju fer vrijednosti pri čemu je nivo 1 poželjniji metod gdje je dostupan:

Nivo 1: Inputi koji su kotirane tržišne cijene (neprilagođene) na aktivnim tržištima za identične instrumente.
Nivo 2: Inputi osim kotiranih cijena uključeni u Nivo 1 koji su vidljivi ili direktno (tj. kao cijene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cijena). Ova kategorija uključuje instrumente procijenjene korištenjem: kotiranih tržišnih cijena na aktivnim tržištima za slične instrumente; kotirane cijene za identične ili slične instrumente na tržištima koja se smatraju manje aktivnim, ili druge tehnike vrednovanja u kojima su svi značajni inputi direktno ili indirektno vidljivi iz tržišnih podataka.
Nivo 3: Inputi koji se ne mogu uočiti. ova kategorija uključuje sve instrumente za koje tehnika vrednovanja uključuje inpute koji nisu uočljivi, a neuočljivi inputi imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje instrumente koji se vrednuju na osnovu kotiranih cijena za slične instrumente za koje su potrebna značajna neuočljiva prilagođavanja ili pretpostavke da bi se odrazile razlike između instrumenata.

4.7.1. Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućoj osnovi, iz perioda u period

U bilansu Banke se po fer vrijednosti vode dužnički vrijednosni papiri i vlasnički vrijednosni papiri. Svođenje na fer vrijednost obavlja se na kraju svakog mjeseca, a razlika u vrijednosti u odnosu na nabavnu vrijednost knjiži se u korist / na teret kapitala.

Na dan 31. decembra 2023. godine svi vrijednosni papiri su klasifikovani kao finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (FV/OUR) u nivo kreditnog rizika 1 (Stage 1) i služe kao rezerve likvidnosti. Vrednovanje se vrši po fer vrijednosti u skladu sa MSFI.

Efekti vrednovanja su iskazani u Izvještaju o promjenama na kapitalu u okviru pozicije Revalorizacijske rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat. Ukupna tržišna vrijednost vrijednosnih papira, uključujući i obračunate kamate, iznosi 111.552 hiljada KM (31.12.2022: 163.399 hiljada KM).

Određivanje hijerarhijskih nivoa vrši se u skladu sa regulatornim zahtjevima.

U sljedećoj tabeli je predstavljen način utvrđivanja fer vrijednosti vrijednosnih papira koji se vode po fer vriejednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (posebno tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

Fer vrijednost na dan		Hijerarhija fer vrijednosti
31. decembra 2023.	31. decembra 2022.	
Finansijska imovina po fer vrijednosti, koja se mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit · Republika Slovenija (dugoročne obveznice) – 3.949 hiljada KM · Kraljevina Belgija (dugoročne obveznice) – 2.918 hiljada KM · Ministarstvo finansija RS (dugoročne obveznice) – 16.162 hiljada KM · Kraljevina Belgija (kratkoročni trezorski zapisi) – 25.440 hiljada KM · Kraljevina Nizozemska (kratkoročni trezeroski zapisi) – 21.387 hiljada KM · Republika Austrija (kratkoročni trezorski zapisi) – 4.874 hiljada KM · Republika Finska (kratkoročni trezorski zapisi) – 13.619 hiljada KM · Republika Francuska (kratkoročni trezorski zapisi) – 7.813 hiljada KM · Republika Njemačka (kratkoročni trezorski zapisi) – 27.320 hiljada KM · Republika Slovenija (kratkoročni trezorski zapisi) – 19.642 hiljada KM	· Republika Slovenija (kratkoročni trezorski zapisi) – 29.130 hiljada KM · Republika Francuska (kratkoročni trezorski zapisi) – 11.670 hiljada KM · Kraljevina Belgija (kratkoročni trezorski zapisi) – 5.835 hiljada KM · Kraljevina Belgija (kratkoročne obveznice) – 5.702 hiljada KM · Republika Slovenija (dugoročne obveznice) – 3.530 hiljada KM · Kraljevina Belgija (dugoročne obveznice) – 2.656 hiljada KM · Republika Francuska (kratkoročne obveznice) – 2.124 hiljada KM · Švajcarska (kratkoročni trezorski zapisi) – 1.983 hiljada KM · Sjedinjene Američke Države (kratkoročni trezorski zapisi) – 1.815 hiljada KM	Nivo 1
Finansijska imovina po fer vrijednosti, koja se mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit · Grad Banja Luka (dugoročne obveznice) - 485 hiljada KM · Ministarstvo finansija FBiH (dugoročne obveznice) -30.229 hiljada KM · Ministarstvo finansija RS (dugoročne obveznice) – 3.054 hiljada KM · Ministarstvo finansija FBiH (kratkoročni Trezorski zapisi) – 4.928 hiljada KM	· Ministarstvo finansija FBiH (dugoročne obveznice) – 31.307 hiljada KM · Ministarstvo finansija RS (kratkoročni trezorski zapisi) – 27.321 hiljada KM · Ministarstvo finansija RS dugoročne obveznice) – 19.034 hiljada KM · Ministarstvo finansija RS (kratkoročne obveznice) – 14.016 hiljada KM · Ministarstvo finansija FBiH (kratkoročni trezorski zapisi) – 4.998 hiljada KM · Ministarstvo finansija FBiH (kratkoročne obveznice) – 1.441 hiljada KM · Grad Banja Luka (dugoročne obveznice) – 738 hiljada KM	Nivo 2
Instrumenti kapitala: · SWIFT Belgija – 91 hiljada KM · RVP FBiH – 14 hiljada KM	**Instrumenti kapitala:** · SWIFT Belgija – 85 hiljada KM · RVP FBiH – 14 hiljada KM	Nivo 3

4.7.2. Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućoj osnovi, iz perioda u period

Fer vrijednost kredita i depozita izračunava se po različitim segmentima, proizvodima i periodima preostalog dospijeća. Izračuni su bazirani na neto vrijednosti kredita uvećanim za buduće kamate. Svi budući novčani tokovi iz glavnica i kamata se diskontuju na sadašnju vrijednost.

Prilikom izračuna fer vrijednosti, u obzir se uzimaju sljedeći kriteriji:
1. Izračun se temelji na podacima po pojedinačnim ugovorima.
2. Posebno se posmatraju performing (krediti klijenata ABC boniteta) i nekvalitetni (krediti klijenata DE boniteta) krediti.
3. U obzir se uzima segmentacija kredita i depozita (država, banke, finansijske organizacije, preduzeća i stanovništvo).
4. U izračun fer vrijednosti uzimaju se u obzir očekivani novčani tokovi iz kredita i depozita, i to iz glavnica i kamata, iz amortizacionih planova, po preostalom dospijeću pojedinog novčanog toka, pri čemu se neto sadašnja vrijednost novčanih tokova iz svakog ugovora umanjuje za obračunate ispravke vrijednosti, dok se obračunate kamate ne uzimaju u obzir.

Diskontne stope koje se koriste za diskontovanje budućih novčanih tokova kredita i depozita u skladu sa metodologijom neto sadašnje vrijednosti su prosječne kamatne stope vidljive na tržištu za kredite i depozite sličnih karakteristika. Za NPL koristi se diskontni faktor od 20%.

Izračunata fer vrijednost finansijskih instrumenata na dan 31.12.2023. godine prikazana je u nastavku i nema uticaj na postojeće računovodstvene evidencije Banke:

		31. decembra 2023.		31. decembra 2022.	
	Hijerarhija fer vrijednosti	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Knjigovo-dstvena vrijednost	Fer vrijednost
Finansijska imovina					
Depoziti kod drugih banaka	Nivo 3	445	382	461	396
Krediti i potraživanja	Nivo 3	1.118.906	1.111.790	1.012.946	1.006.504
Ukupno		**1.119.351**	**1.112.172**	**1.013.407**	**1.006.900**
Finansijske obaveze					
Depoziti banaka i drugih finansijskih institucija	Nivo 3	54.922	54.911	111.070	111.047
Depoziti od klijenata	Nivo 3	1.412.767	1.408.490	1.249.431	1.245.649
Uzeti krediti	Nivo 3	89.315	83.594	67.298	59.375
Ukupno		**1.557.004**	**1.546.995**	**1.427.799**	**1.416.071**

4.8. Upravljanje operativnim rizikom

Upravljanje operativnim rizikom kao važan dio poslovanja Banke, omogućava njezino dugoročno uspješno poslovanje i očuvanje njenog ugleda.

U okviru operativnih rizika, Banka provodi sljedeće aktivnosti:
- permanentne aktivnosti identifikacije i procjene rizika, odnosno identifikaciju operativnih rizika u svim poslovnim procesima u Banci, novim procesima, novim proizvodima, kao i operativnih rizika vezanih za angažovanje vanjskih izvođača,
- aktivnosti redovne godišnje ponovne identifikacije, odnosno revizije ranije identifikovanih operativnih rizika,
- polugodišnje izvještavanje Odbora za upravljanje operativnim rizicima o gornjoj granici tolerancije rizika, bitnim operativnim rizicima kategorija A i B (i prijedlozima za njihovo savladavanje), kao i o velikim štetnim događajima,
- godišnji izračun operativnog rizičnog profila Banke i uporedni pregled sa rizičnim profilom za prethodnu godinu, te izvještavanje NLB d.d. i Odbora za upravljanje operativnim rizicima,
- mjesečno prikupljanje podataka i izvještavanje o štetnim događajima,
- kvartalno izvještavanje Agencije za bankarstvo FBiH,
- izvještavanje Odbora za upravljanje operativnim rizicima o rezultatima praćenja indikatora ključnih rizika,
- testiranje otpornosti na stres na području operativnog rizika i izvještavanje Odbora za upravljenje operativnim rizicima i Agencije za bankarstvo FBiH o rezultatima.

U cilju unapređenja procesa upravljanja operativnim rizicima u Banci su provođene sljedeće aktivnosti:
- redovne aktivnosti na adekvatnom upravljanju operativnim rizicima na svim procesima, na novim projektima, zatim kod angažovanja vanjskih izvođača (outsourcing) kao i kod razvoja novih proizvoda, procesa i sistema, te projekata čija je implementacija u toku,
- trajne aktivnosti na identifikaciji operativnih rizika vezanih za „cyber" kriminal, neadekvatno djelovanje aplikacija, rizike nepravilno unešenih podataka u aplikacije, rizike prirodnih nesreća, rizike neusklađenosti sa zakonodavstvom, pravilima, propisima, sporazumima, propisanim praksama i etičkim standardima, te druge operativne rizike koji imaju malu vjerovatnost nastanka ali vrlo visok finansijski uticaj ili predstavljaju visok rizik ugleda za Banku, i druge specifične operativne rizike na koje bi željeli skrenuti pažnju.
- poseban naglasak na rizicima usklađenosti (rizik gubitka zbog pravnih sankcija), rizicima ponašanja (rizik

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

gubitka zbog namjernog obmanjivanja klijenata pri predstavljanju proizvoda i usluga, te neodgovarajuće postupanje prema klijentima u rješavanju njihovih pritužbi), rizicima koji proizlazi iz nastalih potencijalnih štetnih događaja, te rizicima od terorističkih napada,
- trajna podrška revizijskih preporuka pri ocjeni adekvatnosti sistema kontrole u pojedinim poslovnim područjima,
- pripreme analiza stresnih scenarija na najznačajnijim poslovnim procesima,
- mjesečno održavanje sjednica Odbora za upravljanje operativnim rizicima,
- kontinuirana edukacija zaposlenika angažovanih na izvođenju procesa identifikacije operativnih rizika i izvještavanju o evidentiranim štetnim događajima, potencijalnim štetnim događajima, kao i povećanju svjesnosti kod svih zaposlenika Banke o prisutnosti ovih rizika u radnoj sredini
- imenovani su vlasnici procesa operativnih rizika u cilju identifikacije bitnih/ključnih/sistemskih rizika na pojedinačnim procesima, definisanju konkretnih mjera za savladavanje rizika te centralizovano praćenje realizacije
- izvršena je analiza uticaja na poslovanje Banke (Business Impact Analysis) te je okončano testiranje rezervne lokacije (Disaster recovery testiranje).

4.9. Upravljanje rizikom kapitala

U skladu sa Zakonom o bankama FBiH (Službene novine FBiH, broj: 27/17), upisani osnivački kapital za banke mora iznositi najmanje 15.000 hiljada KM.

Cilj upravljanja kapitalom Banke je obezbjeđenje i održavanje optimalnog obima, strukture i izvora kapitala, kako bi se omogućilo:
- ispunjavanje svih zakonskih (regulatornih) zahtjeva,
- pokriće svih rizika preuzetih u poslovanju Banke,
- neometano ostvarivanje strateških ciljeva Banke i
- postizanje optimalnog povrata na kapital prema dioničarima.

Rukovodstvo Banke mjesečno prati pokazatelje adekvatnosti kapitala Banke i druge pokazatelje poslovanja, a izvještaji u propisanoj formi o ostvarenim vrijednostima pokazatelja kvartalno se dostavljaju FBA.

Banka, u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke (Službene novine FBiH, broj: 81/17, 50/19, 37/20, 81/20 i 68/21) (u daljem tekstu: Odluka), te supervizorskim pregledom i procjenom, u svakom trenutku treba ispunjavati sljedeći minimum kapitalnih zahtjeva:
1. stopu redovnog osnovnog kapitala od 7,50% (CET1 stopa), kao odnos redovnog osnovnog kapitala i ukupnog iznosa izloženosti riziku,
2. stopu osnovnog kapitala od 9,75% (T1 stopa), kao odnos osnovnog kapitala i ukupnog iznosa izloženosti riziku i
3. stopu regulatornog kapitala od 12,75%, kao odnos regulatornog kapitala i ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Prema ovoj Odluci, Regulatorni kapital Banke predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala, nakon regulatornih usklađivanja, i to:
1. Osnovni kapital Banke (Tier 1) predstavlja zbir stavki redovnog osnovnog kapitala (CET1) nakon regulatornih usklađivanja i stavki dodatnog osnovnog kapitala (AT1) nakon regulatornih usklađivanja.
2. Dopunski kapital Banke (Tier 2) je zbir instrumenata kapitala, subordinisanih dugova i drugih stavki dopunskog kapitala nakon umanjenja za regulatorna usklađivanja, koji ne može biti veći od jedne trećine osnovnog kapitala.

Ukupan iznos izloženosti riziku Banka izračunava kao zbir sljedećih stavki:
- iznosi izloženosti ponderisani rizikom za kreditni rizik,
- kapitalni zahtjevi koji se odnose na tržišne rizike (valutni rizik, rizik namirenja, robni rizik) i
- kapitalni zahtjevi za operativni rizik.

Pri izračunu ukupnog iznosa izloženosti riziku Banka množi kapitalne zahtjeve koji se odnose na tržišne rizike i operativni rizik sa 8,33.

Banka mora održavati i zaštitni sloj za očuvanje kapitala u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku. Zaštitni sloj za očuvanje kapitala predstavlja dio redovnog osnovnog kapitala iznad propisanog minimuma od 6,75% ukupnog iznosa izloženosti riziku, i ne može se koristiti za održavanje stope osnovnog i stope ukupnog kapitala. FBA može odrediti stopu zaštitnog sloja kapitala za sistemski značajnu banku u visini od 0% do 2% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Zahtjev za kombinovani zaštitni sloj predstavlja redovni osnovni kapital (izražen procentualno u odnosu na ukupni iznos izloženosti riziku), koji je namijenjen ispunjavanju zahtjeva za zaštitnim slojem za očuvanje kapitala, uvećan za sljedeće zaštitne slojeve, u zavisnosti od toga šta je primjenjivo:
1. protociklični zaštitni sloj specifičan za banku,
2. zaštitni sloj za sistemski važnu banku i
3. zaštitni sloj za sistemski rizik.

Primjena protucikličnog zaštitnog sloja specifičnog za banku, zaštitnog sloja za sistemski važnu banku i zaštitnog sloja za sistemski rizik još uvijek nije propisana.

Od početka primjene Odluke o izračunavanju kapitala banke, Banka održava stopu regulatornog kapitala iznad propisanog nivoa od 12%, te ispunjava zahtjev za održavanje zaštitnog sloja za očuvanje kapitala od 2,5%, kao i dodatni zahtjev za Risk Apetit Banke od 0,75%.

U narednoj tabeli su prikazane stavke regulatornog kapitala, iznosi izloženosti riziku, te stope kapitala u skladu sa zahtjevima Odluke prema podacima na 31. decembar 2023. godine:

	31. decembar 2023. nerevidirani	31. decembar 2022. revidirani
Regulatorni kapital Banke	**185.763**	**157.287**
Iznosi izloženosti ponderisane rizikom za kreditni rizik	975.789	890.927
Izloženosti riziku za valutni rizik	-	-
Izloženosti riziku za operativni rizik	68.589	63.634
Ukupan iznos izloženosti riziku	**1.044.378**	**954.561**
Stopa redovnog osnovnog kapitala	15,44%	15,86%
Stopa osnovnog kapitala	15,44%	15,86%
Stopa regulatornog kapitala	17,79%	16,48%
Stopa redovnog osnovnog kapitala	10,00%	10,00%
Stopa osnovnog kapitala	12,25%	12,25%
Stopa regulatornog kapitala	15,25%	15,25%

Proces interne procjene adekvatnosti kapitala (ICAAP) predstavlja važan dio planiranja kapitala. ICAAP definiše skup ograničenja za različite vrste rizika, u smislu njihove potrošnje kapitala pod normalnim i stresnim uslovima.

Najvažniji cilj ICAAP-a u Banci je osiguranje adekvatnog kapitala i održivosti u svakom trenutku. Svrha ICAAP procesa je da Banka ima uspostavljene čvrste, efikasne i sveobuhvatne strategije i procese za procjenu i održavanje tekućih iznosa, vrsta i raspodjele internog kapitala koji se smatra adekvatnim za pokrivanje prirode i nivoa rizika kojima je ili bi Banka mogla biti izložena. ICAAP igra ključnu ulogu u održavanju kontinuiteta poslovanja Banke osiguravanjem njene adekvatne kapitalizacije.

Pod ekonomskom perspektivom, ekonomski rizici i gubici utiču na interni kapital odmah i u punom obimu. Ekonomska perspektiva daje veoma sveobuhvatan pogled na rizike. Neki od tih rizika, ili rizici povezani s njima, mogu se djelimično ili u potpunosti materijalizovati kasnije pod normativnom perspektivom kroz negativan uticaj na bilans uspjeha koji rezultira smanjenjem kapitala. Stoga se od Banke očekuje da u normativnoj perspektivi procijeni u kojoj mjeri bi rizici identifikovani i kvantifikovani u ekonomskoj perspektivi mogli uticati na kapital i ukupan iznos izloženosti riziku u budućnosti.

Normativna perspektiva je višegodišnja procjena sposobnosti Banke da ispuni sve kvantitativne regulatorne i supervizorske zahtjeve vezane za kapital. Od Banke se očekuje da upravlja svojom adekvatnošću kapitala iz ekonomske perspektive osiguravajući da su njeni rizici adekvatno pokriveni internim kapitalom. U normativnoj perspektivi su uzeti u obzir rezultati o provedenom testiranju otpornosti na stres u svrhu eventualnog prilagođavanja internih kapitalnih zahtjeva u skladu sa ekonomskom perspektivom kapitala.

U toku 2023. godine, Banka je kontinuirano održavala stope kapitala iznad propisanih regulatornih/supervizorskih minimuma i u skladu sa interno definiranim limitima, što ukazuje na sposobnost ispunjavanja svih regulatornih i supervizorskih zahtjeva vezanih za kapitalnu adekvatnost.

Podaci o kapitalu na 31. decembar 2023. godine, prikazani u ovoj napomeni, u trenutku pripreme ovih izvještaja još nisu revidirani s obzirom da je regulatorni rok za reviziju istih 31. maj 2024. godine.

5. Neto prihodi po osnovu kamata i slični prihodi

a. Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi		
	2023.	**2022.**
Krediti mjereni po amortizovanom trošku	52.655	41.872
Sredstva na računima kod banaka	2.758	140
Ostali prihodi od kamata i slični prihodi	997	197
Prihodi od kamata i slični prihodi	**56.410**	**42.209**
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	**4.032**	**1.764**
Ukupno prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	**60.442**	**43.973**

b. Rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi		
	2023.	**2022.**
Depoziti	5.331	3.192
Obaveze po kreditima	2.369	888
Subordinirani dug	1.464	280
Diskontni iznos rezervisanja po MRS 19 (Napomena 24c)	65	32
Ostali rashodi po kamatama	100	1.405
Rashodi od kamata i slični rashodi	**9.329**	**5.797**
Neto prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	**51.113**	**38.176**

6. Neto prihodi od naknada i provizija

a. Prihodi od naknada i provizija	2023.	2022.
Prihodi od platnih transakcija	11.736	11.220
Prihodi od kartičnih transakcija	10.432	9.319
Prihodi od osnovnih računa	7.826	6.741
Prihodi od naknada po mjenjačkim poslovima	2.200	2.569
Prihodi od naknada od bankarskog osiguranja i ostalo	1.683	1.602
Prihodi od naknada i provizija iz ugovora sa klijentima:	**33.877**	**31.451**
Prihodi od naknada i provizija od garancija i kreditnih obaveza	**1.540**	**1.495**
Prihodi od naknada i provizija	**35.417**	**32.946**

b. Rashodi od naknada i provizija	2023.	2022.
Rashodi od usluga platnog prometa	1.105	1.133
Rashodi od drugih bankarskih usluga	9.731	8.330
Rashodi od naknada i provizija	**10.836**	**9.463**
Neto prihodi od nanada i provizija	**24.581**	**23.483**

7. Umanjenja vrijednosti i rezervisanja

a. Umanjenja vrijednosti i rezervisanja finansijskih instrumenata	2023.				2022.
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno	
Neto kreditni gubici od finansijske imovine po amortizovanom trošku	(3.606)	(3.567)	2.895	(4.278)	(1.057)
Neto kreditni gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	252	(1)	-	251	(216)
Rezervisanja za kreditni rizik preuzetih obaveza i datih garancija (Napomena 24a)	163	(784)	386	(235)	(1.280)
Ukupno umanjenje vrijednosti i rezervisanja	**(3.191)**	**(4.352)**	**3.281**	**(4.262)**	**(2.553)**

b. Ostala umanjenja vrijednosti i rezervisanja	Ostala umanjenja vrijednosti i rezervisanja				2022.
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno	
Neto otpuštanja ranije priznatih rezervisanja za sudske sporove (Napomena 24b)	30	-	-	30	619
Neto otpuštanja ranije priznatih ostalih rezervisanja (Napomena 24c)	(254)	-	-	(254)	(634)
Ukupno umanjenje vrijednosti i rezervisanja	**(224)**	**-**	**-**	**(224)**	**(15)**

8. Ostali dobici i (gubici) od finansijske imovine

	2023.				2022.
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno	
Neto gubici od modifikacie finansijske imovine po amortizovanom trošku, koje nisu rezultirale prestankom priznavanja	(2.055)	-	-	(2.055)	-
Neto efekti promjene vrijednosti finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	(135)	-	-	(135)	45
Ostali dobici od finansijske imovine	155	-	-	155	151
	(2.035)	**-**	**-**	**(2.035)**	**196**

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

9. Dobit po osnovu kursnih razlika

	2023.	2022.
Prihod od naknada po osnovu kupoprodaje deviza	1.016	1.037
Rashod od naknada po osnovu kupoprodaje deviza	(198)	(153)
	818	884
Obračunske kursne razlike, neto	5	26
	823	**910**

10. Dobici i (gubici) od dugoročne nefinansijske imovine

	2023.	2022.
Neto dobici i (gubici) od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja	1.176	46
Neto dobici od prodaje dugoročne imovine namijenjene prodaji	96	732
Neto dobici i (gubici) od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme	82	33
Ostali dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine	(19)	465
	1.335	**1.276**

11. Ostali prihodi

	2023.	2022.
Prihodi od izdavanja prostora u zakup	192	208
Naknadno utvrđeni prihodi po odlukama	24	105
Ostali prihodi	129	77
	345	**390**

12. Troškovi zaposlenih

	2023.	2022.
Neto plate	10.895	9.585
Porezi i doprinosi	6.984	6.167
Topli obrok i troškovi prevoza	1.586	1.355
Regres	1.022	905
Ostalo	987	938
	21.474	**18.950**

Prosječan broj zaposlenih po ukalkulisanim satima u 2023. godini bio je 452 (2022: 437).

13. Ostali troškovi i rashodi

	2023.	2022.
Troškovi premije osiguranja depozita	3.050	2.440
Održavanje	2.624	2.349
Troškovi PTT usluga	1.389	1.369
Troškovi marketinga	1.790	1.234
Usluge	1.380	1.223
Troškovi obezbjeđenja	1.195	1.222
Naknade FBA	1.058	929
Režijski troškovi	624	703
Kancelarijski materijal i sitan inventar	677	635
Zakupnina	488	586
Troškovi osiguranja	130	380
Troškovi suda i ostali administrativni troškovi	261	241
Troškovi čišćenja	196	202
Upravljačke usluge	100	77
Ostali troškovi i rashodi	3.557	551
	18.519	**14.141**

U okviru ostalih troškova i rashoda su sadržani i troškovi nezavisnog eksternog revizora, čija struktura je prikazana u nastavku:

	2023.	2022.
Revizija godišnjih izvještaja	121	126
Ostale revizijske usluge	11	11
Ostale nerevizijske usluge	39	-
Ukupno	**171**	**137**

U skladu sa ugovorom o reviziji finansijskih izvještaja, usklađenosti Banke sa procedurama sprječavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, te reviziji informacionog sistema za 2023. godinu Banka je ugovorila sa KPMG B-H d.o.o. iznos od 102 hiljade KM bez uključenog PDV-a (2022: 107 hiljada KM bez uključenog PDV-a, Deloitte d.o.o. Sarajevo).

14. Porez na dobit

Ukupan porez priznat u izvještaju o bilansu uspjeha i ostalom ukupnom rezultatu se može prikazati kako slijedi:

	2023.	2022.
Porez na dobit za godinu	2.844	2.554
Odgođeni porez	(775)	(690)
	2.069	**1.864**

Usklađivanje između poreza na dobit prikazanog u poreskom bilansu i računovodstvenog poreza na dobit može se predstaviti kako slijedi:

	2023.	2022.
Dobit prije oporezivanja	26.979	23.984
Porez na dobit po zakonskoj stopi od 10%	2.698	2.398
Neoporezivi prihodi	(97)	(97)
Efekat poresko nepriznatih rashoda	963	739
Poreske olakšice	(720)	(485)
Efekat prvremenih poreskih razlika	(775)	(691)
Porez na dobit	**2.069**	**1.864**
Efektivna poreska stopa za godinu	**7,67%**	**7,77%**

14. a Odložena poreska sredstva i obaveze

Promjene u odloženim poreskim sredstvima		
	2023.	**2022.**
Stanje 31. decembar prethodne godine	1.007	93
Odložena poreska sredstva-ostale rezervacije	21	54
Odložena poreska sredstva-ispravka vrijednosti stage 1 i 2	754	630
Odložena poreska sredstva-smanjenje stalnih sredstava	-	5
Odložena poreska sredstva-dužnički vrijednosni papiri kroz OUR	(140)	225
Stanje na dan 31. decembar	**1.642**	**1.007**

Promjene u odloženim poreskim obavezama		
	2023.	**2022.**
Stanje 31. decembar prethodne godine	6	-
Odložene poreske obaveze-vlasnički vrijednosni papiri	-	6
Stanje na dan 31. decembar	**6**	**6**

Odgođeni porez (poreska imovina ili poreske obaveze) priznati su zbog razlike između knjigovodstvene vrijednosti za poreske svrhe i knjigovodstvene vrijednosti za sljedeće stavke:

	Odgođena poreska imovina	Odgođene poreske obaveze	Neto odgođena poreska imovina / (obaveze)
Stanje na 31. 12. 2021.	**93**	**-**	**93**
Ostala rezervisanja za zajmove i potraživanja kroz izvještaj o bilansu uspjeha	54	-	54
Dobitak- odgođena poreska imovina IV Stage 1 i 2	630	-	630
Umanjenje vrijednosti imovine	5	-	5
Odložena poreska sredstva-dužnički vrijednosni papiri	225	-	225
Odložena poreska sredstva-vlasnički vrijednosni papiri	-	6	(6)
Stanje na 31. 12. 2022.	**1.007**	**6**	**1.001**
Ostala rezervisanja za zajmove i potraživanja kroz izvještaj o bilansu uspjeha	21	-	21
Dobitak- odgođena poreska imovina IV Stage 1 i 2	754	-	754
Odložena poreska sredstva-dužnički vrijednosni papiri	(140)	-	(140)
Stanje na 31. 12. 2023.	**1.642**	**6**	**1.636**

15. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

	31.12.2023.	31.12.2022.
Gotovina u blagajni	50.042	59.041
Sredstva kod banaka i oročenja do 30 dana	104.284	48.639
Rezerve likvidnosti iznad obavezne rezerve kod Centralne banke	83.180	166.627
Obračunate kamate na sredstva kod banaka	64	7
	237.570	**274.314**
Manje: Ispravke vrijednosti	(188)	(225)
	237.382	**274.089**

Gotovinu i gotovinske ekvivalente čine gotovina u blagajni, sredstva na računima kod drugih banaka do 30 dana, te sredstva na računu kod Centralne banke BiH iznad obavezne rezerve.

U tabelama ispod prikazana je bruto izloženost Banke u obliku gotovine i gotovinskih ekvivalenata, te obračunata ispravka vrijednosti prema nivoima kreditnog rizika (stage klasifikacija) na kraju godine:

	31.12.2023.				2022.
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno	
Bruto izloženost					
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	237.570	-	-	237.570	274.314
	237.570	**-**	**-**	**237.570**	**274.314**

	31.12.2023.						2022.
	A	B	C	D	E	Ukupno	
Bruto izloženost							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	115.848	121.722	-	-	-	237.570	274.314
	115.848	**121.722**	**-**	**-**	**-**	**237.570**	**274.314**

	31.12.2023.				2022.
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno	
Ispravke vrijednosti					
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	(188)	-	-	(188)	(225)
	(188)	**-**	**-**	**(188)**	**(225)**

16. Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat

Banka klasifikuje finansijsku imovinu prema MSFI 9 kao finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat.

16. a Ulaganje u instrumente kapitala	31.12.2023.	31.12.2022.
S.W.I.F.T., Belgija	91	85
Registar vrijednosnih papira F BiH, Sarajevo	14	14
	105	**99**

16. b Dužnički vrijednosni papiri	31.12.2023.	31.12.2022.
Ministarstvo financija-federalno ministarstvo finanasija	35.156	37.746
Kraljevina Belgija	28.358	14.193
Republika Njemačka	27.320	-
Ministarstvo za finansije republike Slovenije	23.591	32.660
Kraljevina Holandija	21.387	-
Republika Srpska - ministarstvo finansija	19.216	60.371
Republika Finska	13.619	-
Republika Francuska	7.813	13.794
Republika Austrija	4.874	-
Grad Banja Luka	485	738
Švicarska	-	1.983
Sjedinjene Američke Države	-	1.815
	181.819	**163.300**

Banka nije imala prihoda od dividendi tokom 2023. godine.

U tabeli ispod prikazana je bruto izloženost Banke u obliku finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat prema internom bonitetnom sistemu (interna klasifikacija) i prema nivoima kreditnog rizika (stage klasifikacija) na kraju godine:

31. decembra 2023.							
	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Ukupno
	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	
Interna klasifikacija							
A	-	127.179	-	-	-	-	127.179
B	-	55.366	-	-	-	-	55.366
C	-	-	-	-	-	-	-
D i E	-	-	-	-	-	-	-
	-	**182.545**	**-**	**-**	**-**	**-**	**182.545**

31. decembra 2022.							
	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Ukupno
	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	
Interna klasifikacija							
A	-	64.610	-	-	-	-	64.610
B	-	99.666	-	-	-	-	99.666
C	-	-	-	-	-	-	-
D i E	-	-	-	-	-	-	-
	-	**164.276**	**-**	**-**	**-**	**-**	**164.276**

Promjene u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ispravkama vrijednosti za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat u 2023. godini prikazane su u nastavku:

	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Ukupno
	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	
Fer vrijednost na dan 31. decembra 2022. godine	**-**	**164.276**	**-**	**-**	**-**	**-**	**164.276**
Nova imovina odobrena ili kupljena	-	125.848	-	-	-	-	125.848
Prestanak priznavanja/dospijeće imovine (isključujući otpis)	-	(106.177)	-	-	-	-	(106.177)
Promjene u fer vrijednosti	-	(1.402)	-	-	-	-	(1.402)
Transfer u Stage 1	-	-	-	-	-	-	-
Transfer u Stage 2	-	-	-	-	-	-	-
Transfer u Stage 3	-	-	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2023.	**-**	**182.545**	**-**	**-**	**-**	**-**	**182.545**

	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Ukupno
	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	
Ispravke vrijednosti na dan 31. decembra 2022.	**-**	**873**	**-**	**-**	**-**	**-**	**873**
Nova imovina odobrena ili kupljena	-	166	-	-	-	-	166
Prestanak priznavanja/dospijeće imovine (isključujući otpis)	-	(418)	-	-	-	-	(418)
Transfer u Stage 1	-	-	-	-	-	-	-
Transfer u Stage 2	-	-	-	-	-	-	-
Transfer u Stage 3	-	-	-	-	-	-	-
Promjene zbog modifikacija bez prestanka priznavanja	-	-	-	-	-	-	-
Promjene u modelima/parametrima za ocjenu kreditnog rizika	-	-	-	-	-	-	-
Poboljšanja	-	-	-	-	-	-	-
Promjena fer vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-
Otpisi	-	-	-	-	-	-	-
Kursne razlike	-	-	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2023.	**-**	**621**	**-**	**-**	**-**	**-**	**621**

	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Ukupno
	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	
Ispravke vrijednosti na dan 31. decembra 2021.	**-**	**668**	**-**	**-**	**-**	**-**	**668**
Nova imovina odobrena ili kupljena	-	583	-	-	-	-	583
Prestanak priznavanja/dospijeće imovine (isključujući otpis)	-	(290)	-	-	-	-	(290)
Transfer u Stage 1	-	-	-	-	-	-	-
Transfer u Stage 2	-	-	-	-	-	-	-
Transfer u Stage 3	-	-	-	-	-	-	-
Promjene zbog modifikacija bez prestanka priznavanja	-	-	-	-	-	-	-
Promjene u modelima/parametrima za ocjenu kreditnog rizika	-	-	-	-	-	-	-
Poboljšanja	-	-	-	-	-	-	-
Promjena fer vrijednosti	-	(88)	-	-	-	-	(88)
Otpisi	-	-	-	-	-	-	-
Kursne razlike	-	-	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2022.	**-**	**873**	**-**	**-**	**-**	**-**	**873**

Instrumenti kapitala po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat:

Struktura vlasničkih ulaganja	Djelatnost	Zemlja poslovanja	% Vlasništva 31. decembra 2023.	% Vlasništva 31. decembra 2022.
Udruženje banaka BiH	Djelatnost ostalih članskih organizacija	Bosna i Hercegovina	4,35	4,35
Registar vrijednosnih papira FBiH	Registracija i održavanje podataka o vrijednosnim papirima	Bosna i Hercegovina	0,687	0,687
S.W.I.F.T.	Platni promet	Belgija	0,0055	0,0055

Pregled vrijednosnih papira po nivoima vrednovanja na dan 31. decembra 2023. godine:

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Dužnički vrijednosni papiri	126.961	54.858	-	**181.819**
Ukupno	**126.961**	**54.858**	**-**	**181.819**

Pregled vrijednosnih papira po nivoima vrednovanja na dan 31. decembra 2022. godine:

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Dužnički vrijednosni papiri	64.445	98.855	-	**163.300**
Ukupno	**64.445**	**98.855**	**-**	**163.300**

Tabela iznad prikazuje dužničke vrijednosne papire klasifikovane u različitim hijerarhijskim nivoima fer vrijednosti.

Portfolio dužničkih vrijednosnih papira u nivou 1 sastoji se od obveznica i trezorskih zapisa Ministarstva finansija Republike Slovenije, Kraljevine Belgije, Republike Francuske, Republike Njemačke, Kraljevine Nizozemske i Republike Finske.

Portfolio vrijednosnih papira u nivou 2 sastoji se od dugoročnih obveznica i trezorskih zapisa Ministarstva finansija RS,Ministarstva finansija FBiH i Grad Banja Luka.

17. Finansijska imovina po amortizovanom trošku

17. a Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH

Obavezna rezerva predstavlja minimalni iznos koji obavezno mora biti deponovan kod Centralne banke Bosne i Hercegovine. Prema Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, obavezna rezerva od 1. jula 2016. godine predstavlja 10% od prosječnih desetodnevnih depozita i pozajmljenih sredstava, bez obzira u kojoj se valuti sredstva izraze. Obavezna rezerva se održava kroz prosječna stanja računa kod Centralne banke Bosne i Hercegovine.

	31.12.2023.	31.12.2022.
Obavezne rezerve kod Centralne banke BiH	153.269	140.588
Manje: Ispravke vrijednosti	(153)	(141)
	153.116	**140.447**

Centralna banka na računu rezervi banke u obračunskom periodu:

- na iznos sredstava obavezne rezerve po osnovu osnovice u domaćoj valuti (KM) – ne obračunava naknadu,
- na sredstva obavezne rezerve po osnovu osnovice u stranim valutama i u domaćoj valuti s valutnom klauzulom – obračunava naknadu po stopi koju primjenjuje Evropska centralna banka na depozite komercijalnih banaka (Deposit Facility Rate) umanjenu za 10 baznih poena,
- na iznos sredstava iznad obavezne rezerve – obračunava naknadu po stopi koju primjenjuje Evropska centralna banka na depozite komercijalnih banaka (Deposit Facility Rate) umanjenu za 25 baznih poena.

Centralna banka Bosne i Hercegovine (CB BiH) donijela Odluku o izmjeni Odluke o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi i utvrđivanju naknade na iznos rezerve, s ciljem usklađivanja sa politikom Evropske centralne banke (ECB) i ublažavanja uticaja rasta referentne kamatne stope ECB-a na poslovanje banaka u BiH. Odluka je stupila na snagu 1.07.2023. godine.

Centralna banka BiH će, na osnovu ove odluke, u narednom periodu:

- na iznos sredstava obavezne rezerve po osnovu osnovice u domaćoj valuti (KM) obračunavati i isplaćivati naknadu po stopi od 50 baznih poena,
- na sredstva obavezne rezerve po osnovu osnovice u stranim valutama i u domaćoj valuti s valutnom klauzulom obračunavati i isplaćivati naknadu po stopi od 30 baznih poena i
- na sredstva iznad obavezne rezerve neće obračunavati naknadu.

U tabelama ispod prikazana je bruto izloženost Banke u obliku obavezne rezerve kod CB BiH, te obračunata ispravka vrijednosti prema nivoima kreditnog rizika (stage klasifikacija) na kraju godine:

Bruto izloženost	31.12.2023.				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno	2022.
Obavezna rezerva kod CB BiH	153.269	-	-	153.269	140.588
	153.269	**-**	**-**	**153.269**	**140.588**

Bruto izloženost	31.12.2023.						
	A	B	C	D	E	Ukupno	2022.
Obavezna rezerva kod CB BiH	-	153.269	-	-	-	153.269	140.588
	-	**153.269**	**-**	**-**	**-**	**153.269**	**140.588**

Ispravke vrijednosti	31.12.2023.				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno	2022.
Obavezna rezerva kod CB BiH	(153)	-	-	(153)	(141)
	(153)	**-**	**-**	**(153)**	**(141)**

17. b Depoziti kod drugih banaka

	31.12.2023.	31.12.2022.
Depoziti kod drugih banaka	446	462
Manje: Ispravke vrijednosti	(1)	(1)
	445	**461**

U tabelama ispod prikazana je bruto izloženost Banke u obliku depozita kod drugih banaka, te obračunata ispravka vrijednosti prema nivoima kreditnog rizika (stage klasifikacija) na kraju godine:

Bruto izloženost na 31.12.2023.	31.12.2023.				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno	2022.
Depoziti kod drugih banaka	446	-	-	446	462
	446	**-**	**-**	**446**	**462**

Bruto izloženost na 31.12.2023.	31.12.2023.						
	A	B	C	D	E	Ukupno	2022.
Depoziti kod drugih banaka	446	-	-	-	-	446	462
	446	**-**	**-**	**-**	**-**	**446**	**462**

Ispravke vrijednosti na 31.12.2023.	31.12.2023.				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno	2022.
Depoziti kod drugih banaka	(1)	-	-	(1)	(1)
	(1)	**-**	**-**	**(1)**	**(1)**

17. c Krediti i potraživanja od klijenata

	Kratkoročni krediti na dan 31.12.		Dugoročni krediti na dan 31.12.		Ukupno na dan 31.12.	
	2023.	2022.	2023.	2022.	2023.	2022.
Krediti građanima	32.300	31.119	635.116	573.890	667.416	605.009
Krediti preduzećima	261.171	258.432	232.097	190.090	493.268	448.522
	293.471	**289.551**	**867.213**	**763.980**	**1.160.684**	**1.053.531**
Manje: Ispravke vrijednosti	(10.085)	(9.800)	(31.693)	(30.785)	(41.778)	(40.585)
	283.386	**279.751**	**835.520**	**733.195**	**1.118.906**	**1.012.946**

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

U tabeli ispod prikazana je bruto izloženost Banke u obliku kredita komitentima prema internom bonitetnom sistemu (interna klasifikacija) i prema nivoima kreditnog rizika (stage klasifikacija) na kraju godine:

31.12.2023.							
	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Ukupno
	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	
Interna klasifikacija							
A	-	692.537	-	2.975	-	-	695.512
B	-	380.443	-	11.022	-	-	391.465
C	-	31.895	-	17.141	-	-	49.036
D i E	-	-	-	-	10.085	14.586	24.671
	-	**1.104.875**	**-**	**31.138**	**10.085**	**14.586**	**1.160.684**

31.12.2022.							
	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Ukupno
	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	
Interna klasifikacija							
A	-	619.964	-	3.517	-	-	623.481
B	-	350.304	-	10.638	-	-	360.942
C	-	34.787	-	7.214	-	-	42.001
D i E	-	-	-	-	10.079	17.028	27.107
	-	**1.005.055**	**-**	**21.369**	**10.079**	**17.028**	**1.053.531**

Kretanje ispravki kredita u 2023. i 2022. godini prikazano je u sljedećoj tabeli:

	2023	2022
1. januar	**40.585**	**39.724**
Povećanje ispravki za godinu	18.931	27.848
Smanjenje ispravki	(12.409)	(22.195)
Povećanje za godinu, neto	6.522	5.653
Smanjenje ispravki zasnovano na otpuštanju	(6)	(17)
Povećanje ispravki za kamatu	(69)	56
Računovodstveni otpis tokom godine	(4.982)	(4.738)
Trajni otpis	(272)	(93)
31. decembar	**41.778**	**40.585**

U nastavku slijedi pregled kredita datih komitentima prema segmentima i po nivoima kreditnog rizika na dan 31. decembra 2023. godine i 31. decembra 2022. godine:

31.12.2023.							
	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Ukupno
	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	
Krediti građanima							
Stambeni krediti	-	142.904	-	1.566	98	320	144.888
Potrošački krediti	-	402.309	-	6.386	-	12.981	421.676
Ostali krediti građanima	-	98.801	-	1.196	2	853	100.852
	-	**644.015**	-	**9.148**	**99**	**14.154**	**667.416**
Krediti preduzećima							
Corporate komitenti	-	400.536	-	19.536	6.061	-	426.133
SME komitenti	-	43.052	-	1.447	3.824	50	48.374
Ostali komitenti	-	17.271	-	1.007	101	382	18.761
	-	**460.860**	-	**21.990**	**9.986**	**432**	**493.268**
		1.104.875	-	**31.138**	**10.085**	**14.586**	**1.160.684**
Manje: Ispravke vrijednosti	-	(17.095)		(4.184)	(8.810)	(11.689)	(41.778)
Neto vrijednost kredita	-	**1.087.780**	-	**26.954**	**1.275**	**2.897**	**1.118.906**

31.12.2022.							
	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Ukupno
	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	
Krediti građanima	-	133.022	-	1.192	74	792	135.080
Stambeni krediti	-	416.027	-	6.823	61	15.454	438.365
Potrošački krediti	-	30.518	-	391	5	650	31.564
Ostali krediti građanima	-	**579.567**	-	**8.406**	**140**	**16.896**	**605.009**
Krediti preduzećima	-	375.521	-	10.854	5.311	-	391.686
Corporate komitenti	-	34.030	-	1.755	4.527	-	40.312
SME komitenti	-	15.937	-	354	101	132	16.524
Ostali komitenti	-	**425.488**	-	**12.963**	**9.939**	**132**	**448.522**
	-	**1.005.055**	-	**21.369**	**10.079**	**17.028**	**1.053.531**
Manje: Ispravke vrijednosti	-	(12.820)	-	(2.794)	(9.215)	(15.756)	(40.585)
Neto vrijednost kredita	-	**992.235**	-	**18.575**	**864**	**1.272**	**1.012.946**

Promjene u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ispravkama vrijednosti za kredite date građanima u 2023. godini prikazane su u nastavku:

	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Ukupno
	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31. decembra 2022.		**579.568**		**8.406**	**140**	**16.896**	**605.010**
Nova imovina odobrena ili kupljena	-	292.454	-	1.696	-	972	**295.122**
Prestanak priznavanja ili naplata imovine (isključujući otpis)	-	(221.625)	-	(3.335)	(107)	(2.397)	**(227.464)**
Transfer u Stage 1	-	2.922	-	(2.167)	-	(755)	**-**
Transfer u Stage 2	-	(5.198)	-	5.808	-	(610)	**-**
Transfer u Stage 3	-	(3.553)	-	(1.260)	103	4.710	**-**
Promjene u ugovorenim NT zbog modifikacija bez prestanka priznavanja	-	(553)	-	-	-	-	**(553)**
Računovodstveni otpisi	-	-	-	-	(37)	(4.385)	**(4.422)**
Otpisi	-	-	-	-	-	**(277)**	**(277)**
Stanje 31. decembra 2023.	**-**	**644.015**	**-**	**9.148**	**99**	**14.154**	**667.416**

	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Ukupno
	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	
Ispravke vrijednosti na dan 31. decembra 2022.	**-**	**7.496**	**-**	**1.457**	**167**	**15.624**	**24.744**
Nova imovina odobrena ili kupljena	-	5.912	-	499	-	899	**7.310**
Prestanak priznavanja ili naplata imovine (isključujući otpis)	-	(2.871)	-	(326)	(130)	(2.429)	**(5.756)**
Transfer u Stage 1	-	941	-	(332)	-	(609)	**-**
Transfer u Stage 2	-	(89)	-	595	-	(506)	**-**
Transfer u Stage 3	-	(39)	-	(299)	8	330	**-**
Smanjenje zbog poboljšanja	-	(890)	-	(407)	-	(25)	**(1.322)**
Uvećanje zbog pogoršanja	-	-	-	817	44	2.700	**3.561**
Promjene u ugovorenim NT zbog modifikacija bez prestanka priznavanja	-	-	-	-	-		**-**
Računovodstveni otpisi	-	-	-	-	(37)	(4.385)	**(4.422)**
Otpisi	-	-	-	-	-	**(264)**	**(264)**
Stanje 31. decembra 2023.	**-**	**10.460**	**-**	**2.004**	**52**	**11.335**	**23.851**

	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Ukupno
	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31. decembra 2021.		**476.718**	**-**	**13.247**	**351**	**20.830**	**511.146**
Nova imovina odobrena ili kupljena	-	107.793	-	330	(63)	(1,382)	173.678
Prestanak priznavanja ili naplata imovine (isključujući otpis)	-	(72.989)	-	(1.530)	(75)	(965)	(75.559)
Transfer u Stage 1	-	8.953	-	(7.624)		(1.329)	-
Transfer u Stage 2	-	(4.846)	-	5.523		(677)	-
Transfer u Stage 3	-	(3.061)	-	(1.540)	(73)	4.674	-
Promjene u ugovorenim novčanim tokovima zbog modifikacija bez prestanka priznavanja	-	-	-	-	-	-	-
Otpisi	-	-	-	-	-	(4.163)	(4.163)
Otpisi	-	-	-	-	-	(93)	(93)
Stanje 31. decembra 2022.	**-**	**579.568**	**-**	**8.406**	**140**	**16.895**	**605.009**

	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Ukupno
	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	
Ispravke vrijednosti na dan 31. decembra 2021.	**-**	**3.705**	**-**	**2.012**	**307**	**19.528**	**25.552**
Nova imovina odobrena ili kupljena	-	3.547	-	234	-	327	4.108
Prestanak priznavanja ili naplata imovine (isključujući otpis)	-	(572)	-	(205)	(102)	(892)	(1.771)
Transfer u Stage 1	-	2.136	-	(992)	-	(1.144)	-
Transfer u Stage 2	-	(33)	-	644	-	(608)	-
Transfer u Stage 3	-	(21)	-	(456)	(64)	541	-
Umanjenja zbog poboljšanja	-	(2.380)	-	(635)	(11)	(1.337)	(4.363)
Uvećanja zbog pogoršanja	-	1.114	-	858	10	3.492	5.474
Promjene u ugovorenim novčanim tokovima zbog modifikacija bez prestanka priznavanja	-	-	-	-	-	-	-
Računovodstveni otpisi	-	-	-	-	-	(4.163)	(4.163)
Otpisi	-	-	-	-	-	(93)	(93)
Stanje 31. decembra 2022.	**-**	**7.496**	**-**	**1.457**	**140**	**15.651**	**24.744**

Promjene u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim ispravkama vrijednosti za kredite date preduzećima u 2023. godini prikazane su u nastavku:

	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Ukupno
	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31. decembra 2022.	**-**	**425.480**	**-**	**12.965**	**9.939**	**132**	**448.516**
Nova imovina odobrena ili kupljena	-	364.300	-	10.644	472	82	**375.498**
Prestanak priznavanja ili naplata imovine (isključujući otpis)	-	(317.045)	-	(6.172)	(575)	(39)	**(323.831)**
Transfer u Stage 1	-	1.506	-	(1.506)	-	-	**-**
Transfer u Stage 2	-	(11.206)	-	11.206	-	-	**-**
Transfer u Stage 3	-	(286)	-	(868)	810	344	**-**
Promjene u ugovorenim novčanim tokovima zbog modifikacija bez prestanka priznavanja	-	(1.298)	-	-	-	-	**(1.298)**
Računovodstveni otpisi	-	-	-	-	(516)	(44)	**(560)**
Otpisi	-	-	-	(102)	-	-	**(102)**
Stanje 31. decembra 2023.	**-**	**460.860**	**-**	**21.990**	**9.986**	**432**	**493.268**

	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Ukupno
	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	
Ispravke vrijednosti na dan 31. decembra 2022.	**-**	**5.326**	**-**	**1.337**	**9.046**	**132**	**15.841**
Nova imovina odobrena ili kupljena	-	5.255	-	934	642	37	**6.868**
Prestanak priznavanja ili naplata imovine (isključujući otpis)	-	(3.766)	-	(708)	(754)	(40)	**(5.268)**
Transfer u Stage 1	-	152	-	(152)	-	-	**-**
Transfer u Stage 2	-	(189)	-	189	-	-	**-**
Transfer u Stage 3	-	(5)	-	(70)	65	10	**-**
Umanjenja zbog poboljšanja	-	(138)	-	-	-	-	**(138)**
Uvećanja zbog pogoršanja	-	-	-	658	275	259	**1.192**
Promjene u ugovorenim novčanim tokovima zbog modifikacija bez prestanka priznavanja	-	-	-	-	-	-	**-**
Računovodstveni otpisi	-	-	-	-	(516)	(44)	**(560)**
Otpisi	-	-	-	(8)	-	-	**(8)**
Stanje 31. decembra 2023.	**-**	**6.635**	**-**	**2.180**	**8.758**	**354**	**17.927**

	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Ukupno
	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31. decembra 2021.	**-**	**368.418**	**-**	**29.234**	**9.814**	**374**	**407.840**
Nova imovina odobrena ili kupljena	-	259.028	-	6.063	487	(65)	265.513
Prestanak priznavanja ili naplata imovine (isključujući otpis)	-	(202.227)	-	(21.981)	(362)	(50)	(224.620)
Transfer u Stage 1	-	4.986	-	(4.984)	-	(4)	-
Transfer u Stage 2	-	(4.675)	-	4.675	-		-
Transfer u Stage 3	-	(42)	-	(44)	-	86	-
Promjene u ugovorenim novčanim tokovima zbog modifikacija bez prestanka priznavanja	-	-	-	-	-	-	-
Računovodstveni otpisi	-	-	-	-	-	(209)	(209)
Otpisi	-	-	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2022.	**-**	**425.488**	**-**	**12.963**	**9.939**	**132**	**448.522**

	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Ukupno
	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	
Ispravke vrijednosti na dan 31. decembra 2021.	**-**	**2.935**	**-**	**1.803**	**9.063**	**374**	**14.175**
Nova imovina odobrena ili kupljena	-	4.183	-	743	224	-	5.150
Prestanak priznavanja ili naplata imovine (isključujući otpis)	-	(1.370)	-	(755)	(362)	(87)	(2.574)
Transfer u Stage 1	-	308	-	(305)	-	(3)	-
Transfer u Stage 2	-	(41)	-	41	-		-
Transfer u Stage 3	-	(1)	-	(38)	-	39	-
Umanjenja zbog poboljšanja	-	(865)	-	(430)	(219)	(34)	(1.548)
Uvećanja zbog pogoršanja	-	177	-	278	340	52	847
Promjene u ugovorenim novčanim tokovima zbog modifikacija bez prestanka priznavanja	-	-		-	-	-	-
Računovodstveni otpisi	-	-		-	-	(209)	(209)
Otpisi	-	-		-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2022.	**-**	**5.326**	**-**	**1.337**	**9.046**	**132**	**15.841**

Krediti i potraživanja od klijenata - Stage 1

31.decembar 2023.	Nije u kašnjenju	Kasni do 30 dana	Kasni 31 - 60 dana	Kasni 61 - 90 dana	Kasni preko 90 dana	Ukupno
Stambeni krediti	139.854	3.051	-	-	-	142.905
Potrošački krediti	382.557	19.752	-	-	-	402.309
Ostali krediti građanima	95.284	3.517	-	-	-	98.801
Ukupno krediti građanima	**617.695**	**26.320**	**-**	**-**	**-**	**644.015**
Corporate komitenti	396.561	3.976	-	-	-	400.537
SME komitenti	41.544	1.508	-	-	-	43.052
Ostali komitenti	16.218	1.053	-	-	-	17.271
Ukupno krediti preduzećima	**454.323**	**6.537**	**-**	**-**	**-**	**460.860**
Ukupno krediti komitentima	**1.072.018**	**32.857**	**-**	**-**	**-**	**1.104.875**
od čega: restrukturirana	29					29

31.decembar 2022.	Nije u kašnjenju	Kasni do 30 dana	Kasni 31 - 60 dana	Kasni 61 - 90 dana	Kasni preko 90 dana	Ukupno
Stambeni krediti	131.349	1.673	-	-	-	133.022
Potrošački krediti	396.452	19.564	-	-	11	416.027
Ostali krediti građanima	28.767	1.750	-	-	1	30.518
Ukupno krediti građanima	**556.568**	**22.987**	**-**	**-**	**12**	**579.567**
Corporate komitenti	371.224	4.289	-	-	8	375.521
SME komitenti	33.901	129	-	-	-	34.030
Ostali komitenti	15.010	927	-	-	-	15.937
Ukupno krediti preduzećima	**420.135**	**5.345**	**-**	**-**	**8**	**425.488**
Ukupno krediti komitentima	**976.703**	**28.332**	**-**	**-**	**20**	**1.005.055**
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-

Metodologijom formiranja grupnih ispravki vrijednosti i rezervisanja u NLB Banci d.d., Sarajevo definisani su nivoi materijalno značajnih kašnjenja za pravna i fizička lica, koji će imati za posljedicu prebacivanje klijenata u Stage 2. Shodno tome, u Stage 1 se nalaze klijenti koji kasne preko 30 dana ali njihovo kašnjenje nije materijalno značajno da bi ih prebacilo u Stage 2.

Krediti i potraživanja od klijenata - Stage 2

31.decembar 2023.	Nije u kašnjenju	Kasni do 30 dana	Kasni 31 - 60 dana	Kasni 61 - 90 dana	Kasni preko 90 dana	Ukupno
Stambeni krediti	1.153	261	18	134	-	1.566
Potrošački krediti	2.927	1.114	1.662	683	-	6.386
Ostali krediti građanima	884	46	122	144	-	1.196
Ukupno krediti građanima	**4.964**	**1.421**	**1.802**	**961**	**-**	**9.148**
Corporate komitenti	18.354	1.182	-	-	-	19.536
SME komitenti	1.447	-	-	-	-	1.447
Ostali komitenti	1.007	-	-	-	-	1.007
Ukupno krediti preduzećima	**20.808**	**1.182**	**-**	**-**	**-**	**21.990**
Ukupno krediti komitentima	**25.772**	**2.603**	**1.802**	**961**	**-**	**31.138**
od čega: restrukturirana	342	-	-	-	-	342

31.decembar 2022.	Nije u kašnjenju	Kasni do 30 dana	Kasni 31 - 60 dana	Kasni 61 - 90 dana	Kasni preko 90 dana	Ukupno
Stambeni krediti	956	200	24	12	-	1.192
Potrošački krediti	3.216	1.850	1.057	700	-	6.823
Ostali krediti građanima	192	70	78	51	-	391
Ukupno krediti građanima	**4.364**	**2.120**	**1.159**	**763**	**-**	**8.406**
Corporate komitenti	10.182	570	-	102	-	10.854
SME komitenti	1.755	-	-	-	-	1.755
Ostali komitenti	208	88	58	-	-	354
Ukupno krediti preduzećima	**12.145**	**658**	**58**	**102**	**-**	**12.963**
Ukupno krediti komitentima	**16.509**	**2.778**	**1.217**	**865**	**-**	**21.369**
od čega: restrukturirana	-	512	-	-	-	512

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

Potraživanja od klijenata - Stage 3

31.decembar 2023.	Nije u kašnjenju	Kasni do 30 dana	Kasni 31 - 60 dana	Kasni 61 - 90 dana	Kasni preko 90 dana	Ukupno
Stambeni krediti	22	39	15	11	331	418
Potrošački krediti	1.566	769	50	100	10.496	12.981
Ostali krediti građanima	139	19	6	-	690	854
Ukupno krediti građanima	**1.727**	**827**	**71**	**111**	**11.517**	**14.253**
Corporate komitenti	-	-	-	-	6.061	6.061
SME komitenti	-	-	-	-	3.874	3.874
Ostali komitenti	83	-	-	-	400	483
Ukupno krediti preduzećima	**83**	**-**	**-**	**-**	**10.335**	**10.418**
Ukupno krediti komitentima	**1.810**	**827**	**71**	**111**	**21.852**	**24.671**
od čega: restrukturirana	135	31	6	-	2.758	2.931

31.decembar 2022.	Nije u kašnjenju	Kasni do 30 dana	Kasni 31 - 60 dana	Kasni 61 - 90 dana	Kasni preko 90 dana	Ukupno
Stambeni krediti	176	132	1	-	557	866
Potrošački krediti	2.253	665	54	159	12.384	15.515
Ostali krediti građanima	8	1	-	3	643	655
Ukupno krediti građanima	**2.437**	**798**	**55**	**162**	**13.584**	**17.036**
Corporate komitenti	-	171	-	270	4.870	5.311
SME komitenti	-	-	-	-	4.527	4.527
Ostali komitenti	40	-	-	-	193	233
Ukupno krediti preduzećima	**40**	**171**	**-**	**270**	**9.590**	**10.071**
Ukupno krediti komitentima	**2.477**	**969**	**55**	**432**	**23.174**	**27.107**
od čega: restrukturirana	120	-	-	-	3.410	3.530

17. d Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku

	31.12.2023.	31.12.2022.
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		
Potraživanja iz osnova kartičnog poslovanja	1.696	3.194
Obračunate naknade za usluge	789	508
Ostala finansijska aktiva	54.524	848
	57.009	4.550
Manje: Ispravke vrijednosti	(852)	(704)
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	**56.157**	**3.846**

Ostala finasijska aktiva uglavnom se sastoji od ulaganje u dužničke vrijednosne papire koji se mjere po amortizovanom trošku

18. Nekretnine, postrojenja i oprema

18. a. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište i zgrade	Vozila	Kompjuterska oprema	Ostala oprema	Ulaganja u unajmljene nekretnine	Sredstva u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost							
Stanje na dan 1. januara 2022.	36.118	749	9.492	5.668	1.883	1.051	54.961
Povećanja	-	-	-	-	-	2.631	2.631
Prijenosi	1.432	273	901	569	65	(3.240)	-
Prijenosi sa nematerijalne imovine	-	-	194	-	-	-	194
Smanjenja	-	-	-	-	-	-	-
- otpisi	-	-	(647)	(97)	(15)	-	(759)
- smanjenje po MRS 36	(55)	-	-	-	-	-	(55)
- prodaja stalnih sredstava	(143)	-	-	-	-	-	(143)
Stanje na dan 31. decembra 2022.	**37.352**	**1.022**	**9.940**	**6.140**	**1.933**	**442**	**56.829**
Povećanja	-	-	-	-	-	3.576	3.576
Prijenosi	29	761	1.514	240	48	(2.592)	-
Prijenosi sa nematerijalne imovine	-	-	339	-	-	-	339
Smanjenja	-	-	-	-	-	-	-
- otpisi	-	-	(1.378)	(111)	-	-	(1.489)
- smanjenje po MRS 36	-	-	-	-	-	-	-
- prodaja stalnih sredstava	-	(188)	-	-	-	-	(188)
Stanje na dan 31. decembra 2023.	**37.381**	**1.595**	**10.415**	**6.269**	**1.981**	**1.426**	**59.067**
Akumulirana ispravka vrijednosti							
Stanje na dan 1. januara 2022.	14.322	515	5.561	3.599	1.142	-	25.139
Amortizacija perioda	732	109	1.086	444	238	-	2.609
- otpisi	-	-	(644)	(97)	(14)	-	(755)
-smanjenje po MRS 36	(1)	-	-	-	-	-	(1)
- prodaja stalnih sredstava	(23)	-	(1)	-	-	-	(24)
Stanje na dan 31. decembra 2022.	**15.030**	**624**	**6.002**	**3.946**	**1.366**	**-**	**26.968**
Amortizacija perioda	747	168	1.230	444	235	-	2.824
- otpisi	-	-	(1.378)	(105)	-	-	(1.483)
-smanjenje po MRS 36	-	-	-	-	-	-	-
- prodaja stalnih sredstava	-	(188)	-	-	-	-	(188)
Stanje na dan 31. decembra 2023.	**15.777**	**604**	**5.854**	**4.285**	**1.601**	**-**	**28.121**
Neto knjigovodstvena vrijednost 31. decembra 2023.	**21.604**	**991**	**4.561**	**1.984**	**380**	**1.426**	**30.946**
Neto knjigovodstvena vrijednost 31. decembra 2022.	**22.322**	**398**	**3.938**	**2.194**	**567**	**442**	**29.861**

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

18. b. Imovina s pravom korištenja

Nabavna vrijednost	
Stanje na dan 1. januara 2022.	**8.383**
Povećanja	-
- otpisi	(340)
Stanje na dan 31. decembra 2022.	**8.043**
- otpisi	4.959
Stanje na dan 31. decembra 2023.	**(8.043)**
Akumulirana ispravka vrijednosti	**4.959**
Stanje na dan 1. januara 2022.	**3.510**
Amortizacija perioda	1.643
- otpisi	(216)
Stanje na dan 31. decembra 2022.	**4.937**
Amortizacija perioda	1.309
- otpisi	(5.978)
Stanje na dan 31. decembra 2023.	**268**
Neto knjigovodstvena vrijednost 31. decembra 2023.	**4.691**
Neto knjigovodstvena vrijednost 31. decembra 2022.	**3.106**

Tokom 2023. i 2022. godine, nekretnine i oprema nisu služili kao kolateral (zalog) za obaveze Banke. Ukupna nabavna vrijednost materijalne imovine, koja je u cijelosti amortizovana, a još uvijek je u upotrebi, iznosi 5.319 hiljada KM na dan 31. decembra 2023. godine, dok je na dan 31. decembra 2022. godine iznosila 6.841 hiljada KM.

Najmovi

a) Najam kao najmoprimac

Pravo korištenja imovine	31.12.2023.	31.12.2022.
Nekretnine	3.840	6.593
Oprema	1.119	1.450
Ukupno	**4.959**	**8.043**

Povećanje prava korištenja imovine u toku 2023. godine iznosila su 4.959 hiljada KM.

U izvještaju o finansijskom položaju imovina s pravom korištenja iskazana je kao posebna stavka u okviru Materijalne imovine, a obaveze po osnovu najmova su iskazane kao posebna stavka Obaveze po osnovu najmova.

U Bilansu uspjeha sljedeće vrste troškova se odnose na zakupnine:

Rashod po osnovu amortizacije	2023.	2022.
Nekretnine	1.109	1.353
Oprema	200	290
Ukupno	**1.309**	**1.643**

Ostali rashodi	2023.	2022.
Rashodi za kratkoročne najmove (Napomena 13)	267	263
Rashodi za najmove malih vrijednosti (Napomena 13)	221	323
Rashodi iz osnova kamata	78	51
Rashodi za PDV iz osnova najmova koji su tretirani po MSFI 16 (Napomena 13)	-	-
Ukupno	**566**	**637**

Ukupno je plaćeno dobavljačima iz osnova zakupa u 2023. godini 1.909 hiljada KM. Od toga iznos od 1.439 hiljada KM odnosi se na najmove tretirane po MSFI 16.

19. Nematerijalna imovina

Ukupna nabavna vrijednost nematerijalne imovine, koja je u cijelosti amortizovana, a još uvijek je u upotrebi, iznosi 1.997 hiljade KM na dan 31. decembra 2023. godine, dok je na dan 31. decembra 2022. godine iznosila 2.193 hiljada KM.

	Licence i softveri	Sredstva u pripremi	UKUPNO
Nabavna vrijednost			
Stanje na dan 1. januara 2022.	**5.259**	**1.177**	**6.436**
Povećanja	-	372	372
Prijenosi	1.166	(1.166)	-
Prijenosi na materijalnu imovinu	-	(194)	(194)
Otpisi	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2022.	**6.425**	**189**	**6.614**
Povećanja	-	725	725
Prijenosi	146	(146)	-
Prijenosi na materijalnu imovinu	-	(339)	(339)
Otpisi	(117)	-	(117)
Stanje na dan 31. decembra 2023.	**6.454**	**429**	**6.883**
Akumulirana ispravka vrijednosti			
Stanje na dan 1. januara 2022.	**4.136**	**-**	**4.136**
Amortizacija	537	-	537
Otpisi	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2022.	**4.673**	**-**	**4.673**
Amortizacija	571	-	571
Otpisi	(116)	-	(116)
Stanje na dan 31. decembra 2023.	**5.128**	**-**	**5.128**
Neto knjigovodstvena vrijednost 31. decembra 2023.	**1.326**	**429**	**1.755**
Neto knjigovodstvena vrijednost 31. decembra 2022.	**1.752**	**189**	**1.941**

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

20. Dugoročna imovina namijenjena prodaji

Dugoročna imovina namijenjena prodaji se odnosi na stečenu materijalnu imovina u iznosu od 12 hiljada KM na dan 31. decembra 2023. godine (2022.: 13 hiljada KM), koja se odnosi na nekretnine preuzete za neotplaćena potraživanja. U toku 2023. godine, Banka je preuzela četiri nekretnine za neotplaćene kredite (2022: tri nekretnine).

Na dan 31.12.2023. godine, Banka posjeduje jedanaest nekretnina stečenih u postupku naplate potraživanja. Cjelokupna stečena materijalna imovina locirana je na teritoriji Bosne i Hercegovine.
Preuzetu imovinu za neotplaćena potraživanja Banka planira prodati u periodu do godinu dana od dana sticanja. Za imovinu koja se ne proda u roku od godinu dana, radi se evaluacija vrijednosti i priznaje odgovarajuće umanjenje.

Procjene za pet (5) nekretnina su izvršena 2023.godine, za dvije (2) nekretnine su izvršene u 2022. godini, dok su za četiri (4) nekretnina procjene izvršene u periodu od 2018. do 2021. godine, a reprocjene će biti izvršene u 2024. godini. Godišnje se vrši provjera vrijednosti od strane internih procjenitelja Banke, koji imaju zvanje vještaka arhitektonsko/građevinske struke.

21. Ostala imovina i potraživanja

	31.12.2023.	31.12.2022.
Ostala imovina i potraživanja		
Unaprijed plaćeni troškovi i razgraničenja	790	1.214
Sitan inventar	23	22
	813	1.236
Manje: Ispravke vrijednosti	(60)	(26)
Ostala imovina i potraživanja	**753**	**1.210**

22. Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha se odnose na bonuse Upravi Banke, koji se isplaćuju u vrijednosti finansijskih instrumenata (dionica) i čija se vrijednost procjenjuje na svaki datum izvještavanja.

Banka je u junu 2022. godine prvi put utvrdila broj instrumenata za 2021. i 2019. godinu u iznosu 2.289 dionica i po tom osnovu proknjižila 332 hiljade KM vrijednosti finansijskih obaveza.

Vrijednost finansijskih obaveza po ovom osnovu utvrđuje se na mjesečnom nivou.
Na dan 31.12.2023. godine utvrđeno je smanjenje vrijednosti dionica u iznosu 135 hiljada KM, te je po tom osnovu realizovan efekat od promjene vrijednosti finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha u istom iznosu i efekti su iskazani unutar pozicije ostali dobici / gubici od finansijske imovine/obaveza.

23. Finansijske obaveze po amortizovanom trošku

23. a Depoziti banaka i drugih finansijskih institucija i drugih klijenata

	31.12.2023.	31.12.2022.
Depoziti po viđenju	**13.532**	**11.975**
Banke	1.322	3.047
Druge finansijske institucije	12.210	8.928
Ostali depoziti	**41.339**	**98.930**
Banke	-	40.241
Druge finansijske institucije	41.339	58.689
Obračunata i rezervisana kamata	51	165
Ukupno banke i druge finansijske institucije	**54.922**	**111.070**

23. b Depoziti od klijenata

	31.12.2023.	31.12.2022.
Depoziti po viđenju	**1.025.480**	**889.070**
Vlada	269.751	263.447
Javna preduzeća	30.925	40.840
Privatna preduzeća	250.491	177.930
Neprofitne organizacije	20.274	18.348
Stanovništvo	454.039	388.505
Ostali depoziti	**383.969**	**357.453**
Vlada	5.600	4.787
Javna preduzeća	23.480	19.700
Privatna preduzeća	84.363	59.707
Neprofitne organizacije	1.742	2.738
Stanovništvo	268.784	270.521
Obračunata i rezervisana kamata	3.318	2.908
Ukupno depoziti od klijenata	**1.412.767**	**1.249.431**

23. c Obaveze po uzetim kreditima

Obaveze po uzetim kreditima se odnose na obaveze po osnovu dugoročnih i subordinisanih kredita od banaka i nebankarskih finansijskih organizacija.

	31.12.2023.	31.12.2022.
Uzeti krediti		
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana	34.733	51.704
European Fund for South-East Europe (EFSE)	29.170	9.588
Subordinisani krediti		
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana	25.412	6.006
	89.315	**67.298**

Kamatne stope na cjelokupan portfolio dugoročnih kreditnih linija od banaka i nebankarskih finansijskih institucija za godinu koja je završila 31. decembra 2023. godine, ostvarene su u rasponu: fiksne kamatne stope od 1,15% do 1,97% godišnje, dok su varijabilne kamatne stope ostvarene u rasponu od 6M EURIBOR +0,85% do 6M EURIBOR + 3,5%. Banka je ugovorila uzete kredite sa European Fund for South-East Europe (EFSE) sa karakterom MREL prihvatljivih obaveza.

Banka je u 2023. godini, zaključila dva nova ugovora o subordiniranom dugu sa NLB d.d. Ljubljana u ukupnom iznosu od 9,5 miliona EUR. Ugovorene kamatne stope za pojedinačne subordinirane ugovore po vrstama stope su fiksne i varijabilne vezane za 6M EURIBOR, rasponi ostvarene ukupne kamatne stope se kreće od 4,70% do 15,75%, sa ugovorenom ročnosti 10 godina.

U nastavku je prikazano kretanje obaveza proisteklih iz aktivnosti finansiranja:

	2023.	
	Uzeti krediti	Subordinisani dug
Početno stanje 1. januar 2023.	61.292	6.006
Otplata kredita tokom godine	(17.044)	-
Novi krediti tokom godine	19.558	18.580
Ukupne promjene tokom godine	**63.806**	**24.586**
Povezane obaveze:	**(14)**	**937**
Trošak kamate	2.369	1.464
Plaćena kamata	(2.383)	(527)
Stanje 31. decembar 2023.	**63.792**	**25.523**

	2022.	
	Uzeti krediti	Subordinisani dug
Početno stanje 1. januar 2022.	24.681	6.006
Otplata kredita tokom godine	(16.101)	-
Novi krediti tokom godine	52.807	-
Ukupne promjene tokom godine	**61.387**	**6.006**
Povezane obaveze:	**(197)**	**102**
Trošak kamate	888	280
Plaćena kamata	(1.085)	(178)
Stanje 31. decembar 2022.	**61.190**	**6.108**

Subordinirani dug se iskoristio kao dodatno povećanje kapitala za regulatorne svrhe, uz prethodno odobrenje regulatora. U slučaju likvidacije ili stečaja Banke, obveze iz subordiniranog duga podređene su ostalim obvezama Banke.

Kredit i podređene obaveze iz ovog osnova, nisu dodatno osigurani, niti podložni vlastitoj garanciji ili garanciji, hipoteci, ili bilo kojoj drugoj vrsti ili obliku izdatog kolaterala, a također ne može biti napravljen bilo koji drugi oblik aranžmana koji bi povećao nadređenost potraživanja po osnovu ovog kredita i podređene obaveze strane bilo kojeg od sljedećih:

Zajmoprimca ili njegovih podružnica; njegovog matičnog društva ili njegovih podružnica, matičnog finansijskog holdinga ili njegovih podružnica, mješovitog holdinga ili njegovih podružnica, mješovitog finansijskog holdinga ili njegovih podružnica; ili bilo kojeg poduzeća koje ima bliske veze sa ranije nabrojanim subjektima. Prijevremena otplata kredita je moguća nakon proteka 5 godina i 1 dan nakon datuma podizanja sredstava, ali uz prethodnu saglasnost Agencije za bankarstvo FBiH.

23. d Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku

	31.12.2023.	31.12.2022.
Neraspoređeni prilivi	15.376	2.937
Uplaćena sredstva za nedospjela potraživanja po kreditima	12.446	9.826
Obaveze prema fizičkim licima po osnovu neaktivnih računa	3.068	6.481
Obaveze prema dobavljačima	1.305	1.326
Obaveza za dividende	493	427
Ostale finansijske obaveze	3.892	2.515
	36.580	**23.512**

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

U skladu sa Procedurom o postupanju sa neaktivnim računima, Banka može kod klijenata, za koje procijeni da nemaju namjeru nastaviti poslovni odnos, vršiti otkaz ugovora. Po isteku otkaznog roka od 30 dana, Banka vrši prenos sredstava sa računa klijenta na račun ostalih obaveza iz osnova sredstava po neaktivnim računima, ukoliko klijent nije aktivirao račun ili podigao sredstva. Banka ostaje u obavezi da po zahtjevu klijenta izvrši isplatu prenesenih sredstava.

Upravljanje sredstvima za i u ime klijenata

	31.12.2023.	31.12.2022.
Privreda	10.685	11.887
Građani	4.959	5.728
Ukupno plasmani	**15.644**	**17.615**
Vlada Tuzlanskog kantona	10.955	12.232
Vlada Sarajevskog kantona	3.604	4.098
Ostale nebankarske finansijske organizacije	1.085	1.285
Ukupni izvori (obaveze)	**15.644**	**17.615**
Razlika	**-**	**-**

Sredstva kojima Banka upravlja kao povjerenik za i u ime trećih strana, ne predstavljaju sredstva Banke, u bilansu Banke. Banka upravlja sredstvima u ime i za tuđi račun, plasirana najvećim dijelom u vidu dugoročnih kredita pravnim licima i građanima. Banka ne snosi rizik po ovim plasmanima, a za svoje usluge ostvaruje naknadu.

24. Rezervisanja

	31.12.2023.	31.12.2022.
Kreditni rizik preuzetih obaveza i datih garancija (Napomena 28)	3.675	3.139
Sudski sporovi	2	42
Ostala rezervisanja	2.324	2.093
	6.001	**5.274**

a. Kreditni rizik preuzetih obaveza i datih garancija

	31.12.2023.	31.12.2022.
Početno stanje na dan 1. januara	3.139	1.859
Povećanje za godinu, neto (Napomena 7a)	235	1.280
Ostala usklađenja	301	-
	3.675	**3.139**

b. Sudski sporovi

	31.12.2023.	31.12.2022.
Početno stanje na dan 1. januara	42	696
Smanjenje za godinu, neto (Napomena 7b)	(30)	(619)
Iskorištene rezervacije	(10)	(35)
	2	**42**

c. Ostala rezervisanja

	31.12.2023.	31.12.2022.
Početno stanje na dan 1. januara	2.093	2.009
Povećanje za godinu, neto (Napomena 7b)	254	634
Diskontni iznos rezervisanja po MRS 19 (Napomena 5b)	65	32
Oslobađanje / dodatno rezervisanje kroz Ostali ukupni rezultat	90	(461)
Iskorištene rezervacije	(178)	(121)
	2.324	**2.093**

25. Ostale obaveze

	31.12.2023.	31.12.2022.
Ostale obaveze prema radnicima	719	513
Obaveze za poreze i članarine	169	123
Unaprijed naplaćene naknade	129	108
Ostale obaveze	-	44
	1.017	**788**

26. Dionički kapital

	31.12.2023.	31.12.2022.
Broj dionica	**382.894**	**382.894**
-Obične dionice	382.712	382.712
-Povlaštene dionice	182	182

Povlaštene dionice su izdane 1991. godine, sa dividendom u iznosu koji je jednak kamatnoj stopi na oročene depozite stanovništva preko 3 godine, primjenjivoj na datum održavanja Skupštine dioničara.

Vlasnička struktura je prikazana u okviru Napomene 1.

Zarada po dionici

Dionice Banke su dionice kojima se javno trguje na Sarajevskoj berzi – SASE (The Sarajevo Stock Exchange). Banka izračunava i objavljuje zarade po dionici u skladu sa MRS 33. Osnovne zarade po dionici izračunavaju se dijeljenjem neto dobiti koja pripada dioničarima Banke sa ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica za period (iznosi su u apsolutnim brojevima). Banka nema instrumentata, kao što su konvertibilni dug ili opcije na obične dionice, zbog kojih bi moglo doći do razvodnjene zarade po dionici. Iz tog razloga Banka ne računa razvodnjenu zaradu po dionici, odnosno ona je ista kao osnovna zarada po dionici.

	31.12.2023.	31.12.2022.
Dobit Banke poslije poreza (u KM)	24.134.964	21.430.216
Ponderisani broj dionica	382.712	382.712
Osnovna zarada po dionici (u KM)	63,06	56,00

U julu 2023. godine, Odlukom Skupštine Banke, broj I-100-56-6/23, od 25.05.2023. godine, izvršena je isplata dividende iz akumulirane (zadržane) dobiti za 2022. godinu.

Za 2022. godinu, visina dividende za jednu redovnu dionicu iznosila je 39,19 KM, pri čemu je obračunato ukupno 14.999 hiljada KM dividende.

27. Transakcije sa povezanim stranama

Strane se smatraju povezanim ako jedna strana ima mogućnost da kontroliše drugu stranu ili ima značajan uticaj preko drugih strana u donošenju finansijskih i operativnih odluka.

U transakcije sa povezanim fizičkim licima u 2023. i 2022. godini uključene su transakcije sa članovima Uprave Banke, te članovima njihovih porodica.

Transakcije sa povezanim stranama su dio svakodnevnog poslovanja. Ove transakcije uključuju kredite, depozite, pozajmice, primljene i date garancije i druge potencijalne obaveze.
Članstva članova Nadzornog odbora i Uprave Banke u drugim povezanim i nepovezanim licima navedena su u okviru Izvještaja o poslovanju.

Obim transakcija sa povezanim stranama kao i salda na kraju 31. decembra 2023. godine prikazana su u sljedećoj tabeli:

Društvo	Poslovna aktivnost / funkcija fizičke osobe	Odnos povezanog društva ili pojedinca sa društvom NLB Banka d.d., Sarajevo	Obaveze	Potraživanja bilans	Potraživanja vanbilans (Poten. obav.)	Prihod	Rashod
			NLB Banka d.d., Sarajevo na dan 31.12.2023. prema navednim društvima / osobama			NLB Banka d.d., Sarajevo u 2023. godini prema navednim društvima/ osobama	
NOVA LJUBLJANSKA BANKA DD, LJUBLJANA	DJELATNOST BANAKA	ZNAČAJAN VLASNIČKI INTERES U BANCI	61.567	30.136	5.000	762	3.579
NLB BANKA AD, BANJA LUKA	DJELATNOST BANAKA	POVEZANA BANKA (ZAJEDNIČKI VLASNIK)	139	677	-	285	349
NLB BANKA AD, PODGORICA	DJELATNOST BANAKA	POVEZANA BANKA (ZAJEDNIČKI VLASNIK)	38	202	-	-	-
NLB BANKA AD, SKOPJE	DJELATNOST BANAKA	POVEZANA BANKA (ZAJEDNIČKI VLASNIK)	282	179	-	-	26
NLB KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD	DJELATNOST BANAKA	POVEZANA BANKA (ZAJEDNIČKI VLASNIK)	-	222	-	-	-
REAM D.O.O. PODGORICA	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	ZAJEDNIČKI VLASNIK	-	-	-	-	9
MINISTARSTVO ZA FINANSIJE REPUBLIKE SLOVENIJE	OSTALA DJELATNOST	DIONIČAR LICA SA ZNAČAJNIM VLASNIČKIM INTERESOM U BANCI	-	32.826	-	1.171	214
NLB DIGIT D.O.O. BEOGRAD	PROGRAMIRANJE UPRAVLJANJE RAČUNARSKIM UREĐAJIMA	ČLAN BANKARSKE GRUPE U KOJOJ JE BANKA	184	-	-	-	374
FIZIČKA LICA	ČLANOVI ORGANA UPRAVLJANJA I RUKOVOĐENJA I ČLANOVI NJIHOVIH PORODICA		1.242	1.800	166	78	7

Obim transakcija sa povezanim stranama kao i salda na kraju 31. decembra 2022. godine prikazana su u sljedećoj tabeli:

Društvo	Poslovna aktivnost / funkcija fizičke osobe	Odnos povezanog društva ili pojedinca sa društvom NLB Banka d.d., Sarajevo	Obaveze	Potraživanja bilans	Potraživanja vanbilans (Poten. obav.)	Prihod	Rashod
			NLB Banka d.d., Sarajevo na dan 31.12.2022. prema navednim društvima / osobama			NLB Banka d.d., Sarajevo u 2022. godini prema navednim društvima/ osobama	
NOVA LJUBLJANSKA BANKA DD, LJUBLJANA	DJELATNOST BANAKA	ZNAČAJAN VLASNIČKI INTERES U BANCI	101.074	16.861	2.000	28	1.312
NLB BANKA AD, BANJA LUKA	DJELATNOST BANAKA	POVEZANA BANKA (ZAJEDNIČKI VLASNIK)	57	795	-	310	258
NLB BANKA AD, PODGORICA	DJELATNOST BANAKA	POVEZANA BANKA (ZAJEDNIČKI VLASNIK)	40	143	-	-	-
NLB BANKA AD, SKOPJE	DJELATNOST BANAKA	POVEZANA BANKA (ZAJEDNIČKI VLASNIK)	55	109	-	-	-
NLB KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD	DJELATNOST BANAKA	POVEZANA BANKA (ZAJEDNIČKI VLASNIK)	99	203	-	-	-
REAM D.O.O. PODGORICA	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	ZAJEDNIČKI VLASNIK	-	-	-	-	10
MINISTARSTVO ZA FINANSIJE REPUBLIKE SLOVENIJE	OSTALA DJELATNOST	DIONIČAR LICA SA ZNAČAJNIM VLASNIČKIM INTERESOM U BANCI	-	32.695	-	240	392
FIZIČKA LICA	ČLANOVI ORGANA UPRAVLJANJA I RUKOVOĐENJA I ČLANOVI NJIHOVIH PORODICA		1.054	1.118	126	56	5

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

Primanja članova Uprave

	2023.	2022.
Kratkoročna primanja zaposlenih		
Neto plate	657	724
Porezi i doprinosi na neto plate	515	570
Ostala primanja	145	142
Porezi i doprinosi na ostala primanja	109	106
	1.426	**1.542**

Neto plate, porezi i doprinosi su u 2023. godini nešto niži u odnosu na 2022. godinu, što je uzrokovano petogodišnjom odgodom isplate varijabilnog dijela za 2019., 2021. i 2022. godinu.

Primanja članova Nadzornog i Odbora za reviziju Banke

	2023.	2022.
Isplaćene naknade članovima NO i OR	34	34
Porezi i doprinosi	8	8
	42	**42**

U toku 2023. godine naknada je isplaćivana za dva člana Nadzornog odbora Banke i jednog člana Odbora za reviziju Banke, a koji nisu povezani sa većinskim vlasnikom Banke.

28. Potencijalne obaveze

Sljedeća tabela prikazuje ugovorene iznose koji se odnose na potencijalne i preuzete obaveze Banke:

	2023.							
	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Ukupno	2022.
	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni		
Garancije	-	102.314	-	2.586	9	4	104.913	98.520
Akreditivi	-	489	-	-	-	-	489	635
Odobreni neiskoristeni krediti	-	142.914	-	457	-	36	143.407	127.430
	-	**245.717**	**-**	**3.043**	**9**	**40**	**248.809**	**226.585**
Manje: Rezervisanja za potencijalne gubitke	**-**	**(3.380)**	**-**	**(266)**	**(9)**	**(20)**	**(3.675)**	**(3.139)**
	-	**242.337**	**-**	**2.777**	**-**	**20**	**245.134**	**223.446**

U tabeli ispod prikazana je bruto izloženost Banke u obliku potencijalnih i preuzetih obaveza prema internom bonitetnom sistemu (interna klasifikacija) i prema nivoima kreditnog rizika (stage klasifikacija) na kraju godine:

	2023.							
	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Ukupno	2022.
	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni		
Interna klasifikacija								
A	-	120.093	-	99	-	-	120.192	100.137
B	-	116.143	-	242	-	-	116.385	110.783
C	-	9.481	-	2.702	-	-	12.183	15.119
D i E	-	-	-	-	9	40	49	546
	-	**245.717**	**-**	**3.043**	**9**	**40**	**248.809**	**226.585**

Promjene u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i pripadajućim rezervisanjima za potencijalne gubitke u 2023. godini prikazane su u nastavku:

	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Ukupno
	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	
Iznos izloženosti na dan 31.decembra 2022.	**-**	**223.663**	**-**	**2.376**	**503**	**43**	**226.585**
Nove izloženosti	-	131.822	-	1.656	-	6	133.484
Prestanak priznavanja ili dospijeće (isključujući otpis)	-	(108.793)	-	(1.938)	(494)	(35)	(111.260)
Transfer u Stage 1	-	78	-	(71)	-	(7)	-
Transfer u Stage 2	-	(1.024)	-	1.026	-	(2)	-
Transfer u Stage 3	-	(29)	-	(6)	-	35	-
Stanje 31. decembra 2023.		**245.717**		**3.043**	**9**	**40**	**248.809**

	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Ukupno
	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	
Iznos izloženosti na dan 31.decembra 2021.	**-**	**155.545**	**-**	**6.807**	**-**	**48**	**162.400**
Nove izloženosti	-	146.694	-	1.911	12	5	148.622
Prestanak priznavanja ili dospijeće (isključujući otpis)	-	(75.780)	-	(6.606)	-	(35)	(82.421)
Transfer u Stage 1	-	(5.296)	-	254	-	23	(5.019)
Transfer u Stage 2	-	2.488	-	7	491	1	2.987
Transfer u Stage 3	-	12	-	3	-	1	16
Promjene zbog modifikacija bez prestanka priznavanja	-	-	-	-	-	-	-
Otpisi	-	-	-	-	-	-	-
Kursne razlike	-	-	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2022.	**-**	**223.663**	**-**	**2.376**	**503**	**43**	**226.585**

	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Ukupno
	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	
Iznos izloženosti na dan 31.decembra 2022.	**-**	**2.833**	**-**	**190**	**86**	**30**	**3.139**
Nove izloženosti	-	1.973	-	132	-	3	2.108
Prestanak priznavanja ili dospijeće (isključujući otpis)	-	(1.136)	-	(148)	(76)	(19)	(1.379)
Transfer u Stage 1	-	4	-	(3)	-	(1)	-
Transfer u Stage 2	-	(13)	-	14	-	(1)	-
Transfer u Stage 3	-	-	-	(1)	-	1	-
Povećanje na nivou partija	-	284	-	83	-	10	377
Smanjenje na nivou partije	-	(565)	-	(1)	(1)	(3)	(570)
Promjene zbog modifikacija bez prestanka priznavanja	-	-	-	-	-	-	-
Otpisi	-	-	-	-	-	-	-
Kursne razlike	-	-	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2023.	**-**	**3.380**	**-**	**266**	**9**	**20**	**3.675**

	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Ukupno
	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individualno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	
Rezervisanja za potencijalne gubitke na dan 31. decembra 2021.	**-**	**1.278**	**-**	**533**	**-**	**48**	**1.859**
Nove izloženosti	-	1.957	-	145	12	2	2.116
Prestanak priznavanja ili dospijeće (isključujući otpis)	-	(530)	-	(521)	-	(37)	(1.088)
Transfer u Stage 1	-	65	-	28	-	21	114
Transfer u Stage 2	-	63	-	5	74	3	145
Transfer u Stage 3	-	-	-	-	-	(7)	(7)
Stanje 31. decembra 2022.	**-**	**2.833**	**-**	**190**	**86**	**30**	**3.139**

Sudski procesi u toku

Na dan 31.decembra 2023. godine protiv Banke su u toku 42 sudska postupka za koje se vrši ocjena pravnog rizika. Ukupna vrijednost navedenih sudskih postupaka sa stanjem na dan 31. decembar 2023. godine iznosi 11.355 hiljada KM, 5 hiljada CHF i 50 USD.

U toku 2023. godine Banka je zaprimila 3 nove tužbe.

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine okončano je 10 sudskih postupaka, te je dodatnih 8 sudskih postupaka preneseno na kupca potraživanja, jer je Banka u toku 2023. godine izvršila prodaju određenih potraživanja.

Banka kontinuirano prati pravni rizik, te vrši ocjenu očekivanih troškova s osnova pravnog rizika, uz formiranje adekvatnih rezervacija po ovom osnovu. Iznos rezervisanja objavljen u napomeni 24b.

Godišnji izvještaj za 2023. godinu

O nama

Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Odgovornost za finansijske izvještaje

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

Izvještaj o finansijskom položaju

Izvještaj o promjenama na kapitalu

Izvještaj o novčanim tokovima

Napomene uz finansijske izvještaje

Sadržaj

29. Poslovanje po segmentima

Izvještavanje po segmentima Banke zasniva se na MSFI 8 Poslovni segmenti, koji se zasniva na pristupu upravljanja. Izvještavanje o segmentima predstavlja rezultate poslovnih segmenata, pripremljene na temelju internih izvještaja, koje Uprava koristi za procjenu uspješnosti segmenata i korištenih kao izvor za donošenje odluka. Poslovni segmenti Banke su organizacione jedinice koje neposredno na tržištu komuniciraju sa klijentima i ugovaraju i/ili realiziraju usluge Banke i na taj način za Banku ostvaruju prihode. To su: Sektor sa poslovanje sa privredom sa poslovnim centrima Tuzla, Sarajevo i Mostar (Corporate i SME), Sektor za poslovanje sa stanovništvom sa poslovnicama (Mikro i stanovništvo), Sektor za upravljanje sredstvima (Finansijska tržišta) i Sektor za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom (Naplata). Segment Nealocirano uključuje kategorije koje nisu alocirane ni na jedan poslovni segment, kao što su: režijski troškovi, troškovi usluga, ostali prihodi i rashodi.

Izvještaj o poslovanju segmenata sa stanjem na dan 31. decembra 2023. godine:

	Corporate i SME	Mikro i stanovništvo	Finansijska tržišta	Naplata	Ukupno izvještajni segmenti	Nealocirano	Banka
Prihodi od kamata	16.193	35.780	7.700	717	60.390	52	60.442
Rashodi po kamatama	(1.849)	(3.193)	(4.187)	(1)	(9.230)	(99)	(9.329)
Neto prihodi po osnovu kamata	14.344	32.587	3.513	716	51.160	(47)	51.113
Prihodi od naknada i provizija iz ugovora sa klijentima od čega:	3.431	28.217	1.782	27	33.457	420	33.877
prihodi od platnih transakcija	1.910	8.166	1.650	8	11.734	2	11.736
prihodi od kartičnih transakcija	1.133	8.898	90	2	10.123	309	10.432
prihodi od osnovnih računa	33	7.738	41	14	7.826	-	7.826
Prihodi od naknada i provizija od garancija i kreditnih obaveza	1.405	127	-	8	1.540	-	1.540
Prihodi od naknada i provizija	4.836	28.344	1.782	35	34.997	420	35.417
Rashodi od naknada i provizija	(587)	(7.806)	(1.406)	(9)	(9.808)	(1.028)	(10.836)
Neto prihodi od naknada i provizija	4.249	20.538	376	26	25.189	(608)	24.581
Ostali neto nekamatni prihodi	(547)	242	(8)	142	(171)	639	468
Ukupni operativni prihodi	18.046	53.367	3.881	884	76.178	(16)	76.162
Ukupni troškovi	(1.936)	(15.577)	(637)	(1.199)	(19.349)	(25.348)	(44.697)
Dobit / (Gubitak) prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja	16.110	37.790	3.244	(315)	56.829	(25.364)	31.465
Gubici od umanjenja vrijednosti (neto)	(2.942)	(7.355)	(293)	6.312	(4.278)	(208)	(4.486)
Dobit / (Gubitak) iz redovnog poslovanja prije oporezivanja	**13.168**	**30.435**	**2.951**	**5.997**	**52.551**	**(25.572)**	**26.979**
Krediti i potraživanja	457.176	658.308	445	4.525	1.120.454	(1.103)	1.119.351
od čega bruto krediti klijenata	465.588	671.265	-	24.933	1.161.786	(1.103)	1.160.683
Finansijske obaveze vrednovane po amortizacionom trošku	516.789	963.963	93.337	450	1.574.539	23.754	1.598.293

Izvještaj o finansijskom položaju segmenata sa stanjem na dan 31. decembra 2022. godine:

	Corporate i SME	Mikro i stanovništvo	Finansijska tržišta	Naplata	Ukupno izvještajni segmenti	Nealocirano	Banka
Prihodi od kamata	10.765	30.442	1.905	813	43.925	48	43.973
Rashodi po kamatama	(1.121)	(2.061)	(2.568)	(2)	(5.752)	(45)	(5.797)
Neto prihodi po osnovu kamata	9.644	28.381	(663)	811	38.173	3	38.176
Prihodi od naknada i provizija iz ugovora sa klijentima od čega:	2.769	26.833	1.502	31	31.135	316	31.451
prihodi od platnih transakcija	1.540	8.187	1.466	8	11.201	19	11.220
prihodi od kartičnih transakcija	743	8.371	-	4	9.118	201	9.319
prihodi od osnovnih računa	21	6.667	35	18	6.741	-	6.741
Prihodi od naknada i provizija od garancija i kreditnih obaveza	1.329	153	12	1	1.495	-	1.495
Prihodi od naknada i provizija	4.098	26.986	1.514	32	32.630	316	32.946
Rashodi od naknada i provizija	(531)	(7.014)	(1.610)	(11)	(9.166)	(297)	(9.463)
Neto prihodi od naknada i provizija	3.567	19.972	(96)	21	23.464	19	23.483
Ostali neto nekamatni prihodi	54	305	656	1.194	2.209	563	2.772
Ukupni operativni prihodi	13.265	48.658	(103)	2.026	63.846	585	64.431
Ukupni troškovi	(1.710)	(15.289)	(550)	(1.215)	(18.764)	(19.115)	(37.879)
Dobit / (Gubitak) prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja	11.555	33.369	(653)	811	45.082	(18.530)	26.552
Gubici od umanjenja vrijednosti (neto)	(2.831)	(5.513)	(257)	6.090	(2.511)	(57)	(2.568)
Dobit / (Gubitak) iz redovnog poslovanja prije oporezivanja	**8.724**	**27.856**	**(910)**	**6.901**	**42.571**	**(18.587)**	**23.984**
Krediti i potraživanja	416.325	594.205	459	2.876	1.013.865	(458)	1.013.407
od čega bruto krediti klijenata	422.898	603.975	(2)	27.116	1.053.987	(258)	1.053.729
Finansijske obaveze vrednovane po amortizacionom trošku	472.304	856.200	113.188	929	1.442.621	13.039	1.455.660

30. Događaji nakon datuma izvještavanja

Između datuma bilansa i datuma odobrenja ovih finansijskih izvještaja nije bilo značajnih događaja koji zahtijevaju objavljivanje.

31. Odobrenje finansijskih izvještaja

Uprava Banke odobrila je ove finansijske izvještaje dana 19.4.2024. godine i potpisani su od strane:

Jure Peljhan
Član Uprave

Denis Hasanić
Član Uprave

Lidija Žigić
Predsjednik Uprave